

TERORIZEM / VELIKA NAPETOST PO AMERIŠKIH BOMBNIH NAPADIH

Umrli italijanski član misije ZN Strah pred novimi atentati

V Kabulu že aretirali atentatorja, ki sta streljala na podpolkovnika Calòja

KABUL - V afganistanski prestolnici je umrl italijanski podpolkovnik Carmine Calò, ki so ga ranili med napadom na vozilo ZN kmalu po ameriskem bombardiranju. Kazalo je, da Calò ni v smrtni nevarnosti, vendar je po operaciji umrl zaradi notranje krvavitve. Talibanske oblasti so sporočile, da so že aretirale dva osumljenca za napad.

Po islamskem svetu se vrstijo protiameriške manifestacije (na telefoto Ap prizor iz sudanske prestolnice), organizacije skrajnežev napovedujejo povračilne ukrepe.

V ZDA se pripravljajo na obrambo pred morebitnimi atentati, ne izključujejo pa novih napadov proti terorističnim središčem.

Na 2. strani

Pred sto leti se je rodil Avgust Černigoj

TRST - Jutri bo natanko sto let, od kar se je rodil Avgust Černigoj. Obletnici pomembnega umetnika posvečamo tri strani, na katerih objavljamo dva intervjuja s prof. Černigojem in njegov profil.

Jutri bodo obletnico praznovali v gledališču Miela z nekonvencionalno družabnostjo, ki jo prireja vodstvo gledališča v sodelovanju z zadrugo Bonaventura in Skupino 78. Zacetek srečanja bo ob 21. uri, vabljeni so Černigojevi prijatelji, znanci, učenci in vsi tisti, ki cenijo njegovo ustvarjalnost. Organizatorji si nadejajo, da bo Černigojeva umetniška ustvarjalnost pršla do izraza na razstavah, ki ju pripravljata tržaski muzej Revoltella in ljubljanska Moderna galerija.

Na 10., 11. in 12. strani

Povečan promet na cestah v FJK

TRST - Po pričakovanju je bil promet na glavnih cestah v naši deželi včeraj precej povečan, posebno na avtocesti proti Trbižu kot tudi na mejnih prehodih s Slovenijo, se zlasti pri Raboju. Do zastojev je prihajalo med Palmanovo in Vidmom, na križišču za Trst in Benetke, o krajših kolonah so poročali iz Moscenic, Latisane, Lignana. Po petkovih težkih prometnih nesrečah, v katerih so samo v Trstu izgubile življenje tri osebe, je bilo spet precej govora o varnosti na cestah. Sklenili so, da bo policija z jutrišnjim dnem poostрила nadzor nad Obalno cesto, opremili se bodo z napravami za merjenje hitrosti.

Na 4. strani

MOSKVA / OB NEIZPELJANIH REFORMAH

Rusija sredi hude krize pričakuje Clintonov obisk

MOSKVA - Rusija se nahaja v dramatični finančni in gospodarski krizi. Po umiku podpore centralne banke je vrednost rublja v minulih nekaj dneh padla za 40 odstotkov, kar seveda se poveča finančno stisko države, ki jo pesti ogromna notranja in zunanja zadolženost. Ob tem pa strmo pada tudi proizvodnja, saj se je samo minulega julija zmanjšala za 4,5 odstotka.

Ruska podjetja razpolagajo namreč z zastarelo tehnologijo, tako da niso konkurenčna na mednarodnih tržišcih,

za nameček pa v zadnjih casih pada tudi cena nafte in drugih surovin, katerih je Rusija eden največjih izvoznikov. V osnovi vseh težav Rusije pa so po splošnem mnenju neizpeljane reforme po zloemu komunizmu.

V teh razmerah vlada veliko pričakovanje za obisk, ki ga bo ameriški predsednik Bill Clinton opravil na začetku septembra v Moskvi. Jelcin pričakuje stvarno gospodarsko sodelovanje ZDA, pa tudi politično podporo Bele hiše.

Na 2. strani

KOTALKANJE / MLADINSKO EP

Zlata kolajna v kombinaciji za poletovko Tanjo Romano

HANAU (FRANKFURT) - Poletova kotalkarica Tanja Romano (na sliki) je na evropskem mladinskem prvenstvu v kategoriji »jeunesse« poskrbela za velik podvig: osvojila je zlato kolajno v kombinaciji in srebrno odličje v prostem programu.

Nasa kotalkarica bi lahko posegla posegla celo po dvojini zmagi, toda Italijanka Anna Iannucci je bila včeraj v prostem programu zares izredna, saj je izvedla svoj nastop brezhibno, in tako se je morala Tanja v tej disciplini zadovoljiti »le« s srebrom.

Na 17. strani

ATLETIKA / EVROPSKO PRVENSTVO

Italijanski maratonce izredni

Osvojili so prva tri mesta - Fiona May druga v skoku v daljino

BUDIMPEŠTA - Včerajšnji dan na evropskem atletskem prvenstvu je bil za Italijo zares zgodovinski. Maratonce (Baldini, Goffi in Modica) so osvojili vsa prva tri mesta, Fiona May pa je bila druga v skoku v daljino.

Na 17. strani

Neapeljski kardinal osumljen oderušstva

NEAPELJ - Kardinal in neapeljski nadškof Michele Giordano je podobno kot njegov brat osumljen težkih prekrškov, oderušstva, izsiljevanja. Včeraj so ga obiskali agenti finančne straže, najprej se je uprl in ni dovolil, da poslopije preiščejo v iskanju različne dokumentacije, nakar je dokumentacijo prostovoljno izročil. Kardinalu so solidarnost izrazili vsi skofje iz Kampanije, predsednik skofovske konference Ruini, iz Vatikana je tudi prislo zagotovilo, da so mu ob strani.

Na 2. strani

Video Service

Massimiliano Canciani

DEVIN, št. 4 (ulica/vhod na avtocesto)

tel. 040-2070025

NOVI LABORATORIJ ZA POPRAVILA
TELEVIZORJEV, VIDEOREGISTRATORJEV,
HI/FI, AVTORADIJEV
IN TELEFONSKIH APARATOV

Hitri posegi brez klicnih stroškov

Pridite si ogledat čudoviti svet mineralov, fosilov, meteoritov, kvarčnih kristalov, ki jih je zemlja hranila tisočletja!

Ogrlice, verižice, obeski iz jantarja in žlahtnih kamnov, okrasni predmeti za dom in urad, primerki za darila, za zbiratelje ...

V NAJPRIVLAČNEJSI TRGOVINI
SVOJE VRSTE NA SVETU
IPANEMA ROVIS
Trst, ul. Galatti 1 - tel. 362106

WASHINGTON / PO AMERIŠKEM RAKETNEM NAPADU

Strah pred islamskim krvavim maščevanjem

Možne nove akcije ZDA proti šelku Osamu bin Ladenu

WASHINGTON - Združene države so lahko le delno zadovoljne z raketnimi napadi na domnevna teroristična oporišča v Sudanu in Afganistanu, več pa se možnost povračilnih terorističnih napadov proti Americanom, po vsej državi, na veleposlanstvih, nekaterih ameriških letališčih, Pentagonu, v ameriških enotah SFOR in kriznih žariščih pa so uvedli poostrene varnostne ukrepe.

V Sudanu so ameriški tomahawki z zemljo zravljali tovarno, ki naj bi proizvajala kemično orožje, čeprav so iz njenih dvoran prihajala tudi veterinarska zdravila za Irak v okviru programa nafta za hrano (tehnik, ki so do nedavnega delali v tej tovarni, trdijo, da ni bila usposobljena za proizvodnjo kemičnega orožja). Tudi v Afganistanu CIA in Pentagon nista mogla z gotovostjo oceniti, če so rakete zadele srečanje terorističnih voditeljev, kot so upali, saj je oblak vohunskim satelitom preprečil natančen pregled prizadetega območja, predvsem pa niso zadeli saudskega milijonarja Osama bin Ladena, ki naj bi vodil protiameriške teroristične akcije.

CIA je nevarnost povračilnih terorističnih napadov ocenila kot zelo visoko, FBI pa je policijske uslužbenke po vsej državi pozval k povečani previdnosti. Ni izključeno pa, da ZDA že pripravljajo nove akcije proti domnevnim središčem terorističnih dejavnosti. Gre za dolgoročen

boj, je dejala voditeljica ameriške diplomacije Madeleine Albright: »Zal je to vojna prihodnosti in razumeti moramo, kako pomembno je, da operacije tečejo neprekinjeno.« je dejala Albrightova.

Napadeni bomo, vendar bomo tudi napadali, je dejal svetovalec za nacionalno varnost Sandy Berger, obrambni minister William Cohen pa je izjavil, da ni izključena možnost novih napadov na položaje, za katere sumijo, da v njih potekajo dejavnosti teroristov.

Na vojno pa je pripravljen tudi saudijski milijonar Osama bin Laden, cigar oporišče so Američani skušali uničiti v četrtkovih napadih: po pakistanski televiziji je napovedal neizprosni boj proti ZDA. V Pakistanu so bile množične

protiameriške manifestacije. Sudanski zunanji minister Mustafa Osman Ismail je včeraj v Bagdadu opozoril ZDA, da nov napad na Sudan ne bo ostal nekažnovan. Tudi v Kartumu se je na protiameriški manifestaciji zbralo več deset tisoč ljudi. Največja egiptovska skrajna islamska oborožena skupina Dzama islamija je zagrozila, da bo odgovorila na ameriške napade v Afganistanu in Sudanu. Organizacija poziva »islamistična gibanja, se posebej tista, ki vodijo sveto vojno, naj odgovorijo na ameriško aroganco in proti ZDA uporabijo jezik, ki ga razume«. Več med seboj sprtih libanonskih islamskih organizacij se je dogovorilo za skupne protiameriške »pobude«.

Talibanske oblasti Afga-

nistana so okrepile kritiko ZDA, saj je zunanje ministrstvo za radio izjavilo, da cilj ameriških napadov ni bil sudanski milijarder in islamski skrajnež Osama bin Laden, ampak da je bil to le izgovor, ki »dokazuje ameriško sovražstvo do islama in muslimanskega sveta«.

Medtem pa so trije moski, ki so jih kenijske oblasti pridržale v zvezi z bombnim atentatom na ameriško veleposlanstvo v Nairobiju 7. avgusta, priznali povezanost z Osamo bin Ladenom, je poročal nairobijski časnik Nation. Osu-mljenci so policiji priznali, da so bombni napad načrtovali pod krinko trgovcev z ribami s sedežem v pristanišču mestu Mombasa in da jih je financiral bin Laden.

KABUL / ŽRTEV POVRAČILNEGA ATENTATA

Umrli italijanski podpolkovnik

Član misije ZN v Afganistanu Calò je podlegel notranji krvavitvi

RIM - Po komplikacijah, ki so se nenadoma pojavile ponoči, je v Kabulu umrl podpolkovnik italijanske vojske Carmine Calò (telefotograf), eden od dveh članov Posebne misije ZN v Afganistanu (UN-SMA), ki sta bila ranjena v Kabulu.

V napadu, do katerega je prišlo v afganistanski prestolnici v petek zjutraj kmalu po ameriskem bombardiranju domnevnih terorističnih oporišč, je bil ranjen tudi uradnik za politične zadeve ZN Francoz Eric Lavertu, ko je neznani napadalec streljal na njuno vozilo. Lavertu je bil ra-

njen v roko, medtem ko je podpolkovnik Calò utrpel tri strelne rane, od katerih

eno v trebuh. Po operaciji podpolkovnika je kazalo, da ni hujših problemov, vendar je malo pred jutrom izdihnil zaradi notranje krvavitve.

Bil je star 43 let, po rodu iz Salerna, kjer pušča vdovo in hčeri.

Generalni sekretar ZN Kofi Annan je napad obso- dil in pozval talibane, podobno kot italijanska vlada, naj takoj razišejo dogodek in privedejo odgovorne pred sodišče. Iz Kabula so v popoldanskih urah sporočili, da so že aretirali osumljenca za napad, ki jima bodo sodili v najkrajšem.

MOSKVA / PO ZLOMU KOMUNIZMA

Rusija spet sredi dramatične krize

Zadolženost strmo rase, proizvodnja pada Veliko pričakovanje za Clintonov obisk

MOSKVA - Pravkaj-snja devalvacija rublja je privedla na površje dramatično finančno in gospodarsko krizo, v kateri se nahaja Rusija. Proizvodnja ze dalj časa strmo pada, notranja in zunanja zadolženost države pa je tolikšna, da se mnogi boje bankrota. Vse to seveda hudo pretresa socialne in politične razmere v Rusiji, in dejansko je duma predvčerajšnjim pozvala predsednika Borija Jelcina, naj prostovoljno odstopi. Vse to pa tudi močno odmeva v mednarodnem prostoru, saj je Rusija kljub vsemu se vedno svetovna velesila, ze zaradi svoje geografske velikosti. In tako vlada tudi veliko pričakovanje o tem, kaj bo obrodil obisk ameriškega predsednika Billa Clintona v Moskvi, ki je predviden od 1. do 3. septembra.

Finančna kriza Rusije je izbruhnila minuli ponedeljek, ko je njena Narodna banka napovedala, da ne bo več podpirala rublja. Slenji je v nekaj dneh izgubil kar 40 odstotkov svoje vrednosti. Zadeva je dokaj dramatična, saj je Rusija doslej fitnancirala svoj dolg z izdajanjem ogromnih količin vrednotnic in obveznic z visokimi obrestmi ali pa z najemanjem mednarodnih posojil. Za placevanje enih in drugih je se povečala izdajanje vrednostnih papirjev in pa najemala nova mednarodna posojila, vse to v zacaranem krogu, ki seveda ne more peljati daleč.

K temu je treba dodati še hudo krizo proizvodnje. Slednja je po zadnjih podatkih samo v

tem juliju padla za 4,5 odstotka. Ruska podjetja razpolagajo z zastarelo tehnologijo, tako da ne morejo vzdržati mednarodne konkurence. Poleg tega so v zadnjih casih padle tudi cene surovin, ki predstavljajo največje rusko bogatstvo. To velja se za nafto in plin, katerih je Rusija eden izmed največjih svetovnih izvoznikov.

V osnovi vseh tezav pa je nedodelan ruski pravni in gospodarski sistem po zlomu komunizma. Po mnenju izvedencev je Rusija na poti reform obstala nekako na pol poti. Prav zaradi tega na nujnost nadaljevanja reform opozarjajo tudi od zunaj. To sta v teh dneh večkrat storila npr. nemški kancler Helmut Kohl in nemški fi-

nanci minister Theo Weigel.

Kot uvodoma rečeno, pa vlada posebno pričakovanje za obisk, ki ga bo opravil ameriški predsednik Clinton v Moskvi prve dni septembra. Clinton se bo z Jelcinom prav gotovo pogovarjal o mednarodnih kriznih žariščih, od Afganistana in Sudana do Kosova, kakor tudi o problemih razoroževanja itd. Ne more pa biti nobenega dvoma, da bodo v središču pozornosti prav ruski finančni in gospodarski problemi. Jelcin bo težko zahteval novih posojil. Po vsej verjetnosti se bo zavzel za ukinitvev raznih pretekcionističnih ukrepov ZDA v odnosu do Rusije ter za stvarno sodelovanje na gospodarskem področju.

NEAPELJ / PREISKAVA

Kardinal Giordano osumljen zelo hudih kaznivih dejanj

NEAPELJ - Kardinal in neapeljski nadškof Michele Giordano (na telefotografu) je včeraj potrdil, da je prejel jamstveno obvestilo, v katerem je govor o sodelovanju pri združevanju v zločinske namene, oduševanju ter izsiljevanju, torej istih prekrških, katerih je osumljen njegov brat Mario Lucio Giordano. Slednji je v zaporu in prav včeraj je izkoristil možnost, ki mu jo daje zakon, in ni hotel odgovarjati na vprašanja preiskovalcev.

Veliko bolj zgovoren je bil kardinal Giordano, kateremu so solidarnost izrazili skofje iz Kampenije in predsednik skofjske konference kardinal Camillo Ruini, medtem ko je vatikanski gasnik Joaquin Navarro izjavil, da je »Sveti sedež vedno ob strani vsakemu skofu, bodisi v trenutkih veselja kot v trenutkih preizkušnje in pozorno sledi primeru.« Kardinal Giordano je povedal, da bo nadaljeval s svojim delom in da se bo se naprej zavzemal zlasti proti oduševanju, brezposelnosti, pomanjkanju stano-

vanj. Spustil pa se je tudi v politične ocene: »Problem sodstva v Italiji obstaja,« je dejal, »nisem Berlusconi, ki bije boj tudi z osebnimi zadevami, vendar ze dalj časa pravim, da vprašanje sodstva v Italiji postaja vroča točka. Mi hočemo spostovati sodnike in sodstvo, a oni naj spostujejo osebe, spostujejo naj vsa pravila. Da se ne bo zgodilo tisto, kar je svojas pravil predsednik republike, in sicer, da z zvenketanjem lisic prisilijo ljudi k priznanju, samo da gredo iz zapora.« Kardinalu sicer nihče ne grozi z lisicami, od njega so zahtevali le nekaj dokumentacije. Javni tozilec Michelangelo Russo iz Lagonegra (Potenza), ki vodi preiskavo, je namreč odredil preiskavo skofijskih prostorov, za kar so bili zadolženi agenti finančne strazne. Kardinal in njegov odvetnik sta se zahtevi uprla, zatem pa sta prostovoljno izročila izvlečke o bancnih računih skofije in računalniške diskete, tako da je Russo preklical zahtevo po preiskavi prostorov.

ZDA / PREISKAVA BO PRIVEDLA CLINTONA PRED KONGRES?

Clinton med sexgatom in vojno proti terorizmu

Izjave Monice Lewinski različne od predsednikovih - Za Clintona oralni seks ni spolno razmerje

NEW YORK - Najbolj znana nekdanja pripravnica na svetu Monica Lewinsky je ponovno stopila pred veliko poroto neodvisnega svetnika Kennetha Starra in se enkrat ponovila svojo zgodbo o spolnih srečanjih z ameriškim predsednikom Clintonom, pri čemer naj bi se njene izjave, po trditvah dobro obveščenih virov, nekoliko razlikovale od predsednikovih. Clinton je v ponedeljek priznal neprimerno razmerje z Monico Lewinsky, ki ga je januarja zanikal pod prisego in pred televizijskimi kamerami.

Starra ima zaenkrat v rokah zgolj priznanje dveh odraslih oseb, da sta imela nekakšno zunajzakonsko razmerje, ki naj bi se izrazilo predvsem v oralnih spolnih odnosih, kar je seveda premalo, da bi s tem stopil pred kongres in predlagal razpravo o odpoklicu predsednika Clintona. Kot menijo predsednikovci svetovalci, naj bi bilo ponedeljkovo pričanje in izjava pred televizijo vse, kar lahko Starr od Clintona pričakuje. V primeru, da ga bo neodvisni svetnik hotel se en-

krat zaslisati, naj bi bil predsednik pripravljen na boj.

Clinton je Starru in se dve- ma tozilecema v Beli hiši odgovoril le na nekatera vprašanja, medtem ko naj bi ga vrtanja v »tehnične« podrobnosti glede samih spolnih odnosov posteno razjezila. Clinton se naprej vztraja pri svoji definiciji spolnega odnosa in na zaslišanju naj bi zatrdil, da oralni seks po njegovem ne spada v kategorijo spolnih odnosov. Tako naj bi bilo njegovo januarsko zanikanje spolnih odnosov pred odvetniki Paule Jones »pravno korektno«, kot je zatrdil v izjavi ameriški javnosti. Monica Lewinsky, ki je razočarana zaradi pripisovanja zelo malega pomena odnosom s predsednikom, v katerega naj bi bila resno zaljubljen, pa naj bi preiskovalcem povedala, da Clinton med sprejemanjem oralnih užitkov ni sedel z rokami v žepih.

Preiskava Kennetha Starra pa naj bi se zdaj osredotočala predvsem na darila, ki jih je med njunim večletnim razmerjem predsednik dal mladi

prilavnic. Sam Clinton naj bi priznal, da je razmerje z Lewinskyjevo trajalo od konca leta 1995, zadnjič pa naj bi se, po predsednikovem spominu, dobila leta 1997. V tem času ji je Clinton izročil več daril, kar ni nič posebnega, saj naj bi podobno obdaroval tudi druge, ki so mu bili blizu, ali s katerimi je sodeloval. Lewinskyjeva pa naj bi pred veliko poroto povedala, da sta s predsednikom govorila pred njenim odhodom na zaslišanje k odvetnikom Paule Jones in Clinton naj bi ji dejal, naj mu vrne darila. »Cesar nimas, ne mores izročiti,« naj bi ji takrat dejal. Po darila je nato prisla predsednikova osebna tajnica Betty Curie in jih odnesla nazaj v Belo hišo. To naj bi po mnenju pravnih strokovnjakov pomenilo oviranje pravice in napeljevanje k laganju.

Kljub medijskemu pritisku in privoscljivosti političnih nasprotnikov pa predsednikova priljubljenost glede opravljanja njegovega dela ni bila se nikoli tako visoka, kot je

sedaj. Deloma seveda tudi zaradi odločnega odgovora

teroristom, vendar so bili odstotki v javnomnenjskih anketah visoko na predsednikovi strani tudi dan pred napadom na teroristična oporišča v Afganistanu in kemično tovarno v Sudanu. Skorajda ni bilo novinarja, ki se ne bi spraseval, ali je bil napad povezan s tezavami okrog afere, vendar to zdaj niti ni toliko pomembno, kar se tiče predsednikovega položaja. Če je povezava obstajala ali ne, predsedniku je pomagala strniti Americane okrog svoje vlade in odvrniti pozornost od Monice Lewinsky. Zaradi pričakovanih odgovorov teroristov bo tako stanje trajalo se kar nekaj časa. Republikanci na Capitol Hillu so večinoma tiho ali pa pozdravljajo predsednikovo odločitev o akciji, kar je tudi edino, kar jim preostane. Clinton se tako spet pojavlja v vlogi voditelja ZDA, namesto pavlihe, ki so ga ujeli s spuščnimi hlačami, kot je bilo to se v začetku tega tedna.

Robi Poredoš/STA

RAVANCA / NA POBUDO NŠK IN DRUŠTVA MLADIH RAZISKOVALCEV

Jutri v Reziji začetek raziskovalnega tabora

Udeleženci bodo zbirali gradivo za krajevni muzej

V Ukvah tabor za otroke

UKVE - Pod okriljem Slovenskega kulturnega središča (SKS) Planika iz Ukev se je včeraj v Kanalski dolini začel otroški raziskovalni tabor, ki ga je finančno podprla in omogočila Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije.

Raziskovalnega tabora, ki se bo končal v petek, 28. avgusta, se udeležujejo otroci, ki obiskujejo zasebne tečaje slovenskega jezika in glasbenega pouka, ki jih prireja SKS Planika.

Otroci bodo pod vodstvom treh mentorjev popisovali in raziskovali etimologijo slovenskih krajevnih, ledinskih in domačih hisnih imen na območju vasi Ukv. Mentorji, ki bodo usmerjali raziskovalno delo otrok, bodo specialist za slovensko etimologijo in sodelavec Univerze v Celovcu mag. Hubert Bergmann, socialna antropologinja z Instituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani mag. Irena Sumi in absolvent Fakultete za družbene vede v Ljubljani Maksimiljan Gulic. (-STA)

TRST - V ponedeljek se začenja v Reziji letosnji - že osemnajsti Raziskovalni tabor, ki ga od začetka dalje vodi ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor. Organizator taborov je tudi tokrat Odsek za zgodovino pri NSK, skupno z Društvom mladih raziskovalcev; sponzor pa je gibanje Znanost mladini iz Ljubljane.

Pred časom smo v dnevniku objavili razgovor z Milanom Pahorjem. Od tistega razgovora se je program samega tabora nekoliko spremenil. Obiskovalo ga bo 15 mladih s Trzaskega in Goriskega, potekal bo na Bili in v Ravanci. Predvidena je ena sama skupina, ki bo zbirala gradivo in podatke za zametek krajevne-

ga muzeja. Odprli ga bodo ob koncu tabora, 5. septembra v Ravanci v eni izmed barak, ki so bile postavljene takoj po potresu, ki je leta 1976 močno prizadel tudi to območje.

Mlade raziskovalce bodo vodili Andrej Furlan, Polona Sketelj in Milan Pahor; cilj tabora pa bo zbiranje podatkov iz zgodovine, geografije, naravoslovja in jezika ter navad in običajev prebivalstva.

To je že tretji tabor mladih raziskovalcev v Reziji po tistih, ki so ju priredili leta 1989 in 1994.

Organizatorji raziskovalnega tabora so prepričani, da jih bodo domačini sprejeli prav tako lepo in prisrčno, kot so to

storili za zadnja dva tabora. In to je tudi potrebno, če naj tabor doseže svoje namene. Saj morajo biti prav stiki z domačini tisti, ki bodo pomagali raziskovalcem, da opravijo dobro svoje delo.

Odprtje muzeja v potresni baraki v Ravanci, bo tako samo začetek te dejavnosti na področju trajnejšega zbiranja podatkov in predmetov, ki spadajo v muzejske zbirke. Ta dejavnost naj bi zajela vsaj še druga dva kraja v Reziji.

Zelja organizatorjev je, da bi delo dobro steklo, da bi bili stiki z domačini čim boljše in da bi letošnja zamisel o postavitvi muzeja v Ravanci pomenila začetek in tudi uspeh te pobude.

Neva Lukes

SIMPOZIJ / OB 100-LETNICI ROJSTVA LOUISA ADAMIČA

Intelektualci v diaspori

Strokovno srečanje, ki ga prireja ZRC SAZU, bo v Bernardinu

LJUBLJANA - Institut za slovensko izseljenstvo Znanstveno-raziskovalnega centra SAZU (ZRC SAZU) pripravlja v Grand hotelu Emona v Bernardinu od 1. do 5. septembra mednarodni znanstveni simpozij z naslovom Ob 100. obletnici rojstva Louisa Adamiča - Intelektualci v diaspori, so sporočili iz ZRC SAZU.

Na simpoziju, ki se bo uradno začel v sredo, 2. septembra, bo sodelovalo 39 razpravljalcev iz ZDA, Rusije, Madžarske, Poljske, ZRJ, Kanade, Argentine, Italije, Velike Britanije, Avstrije in Slovenije. Udeležence bodo ob uradnem začetku nagovorili in pozdravili državna sekretarka in vodja Urada za Slovence v

zamejstvu in po svetu v MZZ Mihaela Logar, direktor ZRC SAZU Oto Luthar, predsednik znanstvenega sveta Instituta za slovensko izseljenstvo Vasilij Melik in predstavnik slovenskega ministrstva za kulturo.

ZRC SAZU bo program simpozija, povzete razprav in ostale podrobnosti v zvezi z omenjenim mednarodnim znanstvenim simpozijem predstavila na novinarski konferenci v torek, 25. avgusta, ob 11. uri, v Prešernovi dvorani ZRC SAZU. (STA)

PREDJAMA / DANES PRED GRADOM

Erazmov viteški turnir '98

V vasi bo ves dan na ogled rustikalna srednjeveška tržnica

POSTOJNA - V Predjambi so letos že četrty pripravili Erazmov viteški turnir. Začetek prireditve, ki poteka v okviru projekta Venerina pot, bosta danes ob 10. uri dopoldne na plosčadi pred gradom oznanila herald in bobar, nato pa se bodo začele priprave na turnir. Vitezi, ki s svojimi ogledali tudi rustikalno srednjeveško tržnico s kroparskim zebjarjem, lončarjem, tkalco, pletiljo, pletarjem, zeliscarko, kisarko, puscicarjem, orožarjem, prodajalko dražgoshkih kruhkov, vezanja s sulico, so sporočili iz Postojnske jame, turizem d.d.

Po končanem merjenju moci bo zlahna gospoda podelila nagrade najboljšemu bojevniku turnirja, najboljšemu viteskemu bojevniku in najbolj hrabremu bojevniku

turnirja. Zmagovalec pa bo po posebnem protokolu izbral srčno kraljico turnirja. Izvajalci turnirja so člani kaskaderske skupine Equites iz Ljubljane, v programu pa nastopajo tudi člani radovljske gledališke skupine Linhartovega odra.

Sicer pa si bo v Predjambi ves dan mogoče ogledati tudi rustikalno srednjeveško tržnico s kroparskim zebjarjem, lončarjem, tkalco, pletiljo, pletarjem, zeliscarko, kisarko, puscicarjem, orožarjem, prodajalko dražgoshkih kruhkov, vezanja s sulico, so sporočili iz Postojnske jame, turizem d.d.

pripravili lutkovno igrice Jurcek resi princesko, ki jo bo uprizoril Boris Kononenko, za nekoliko starejše pa koncert violoncelista Jerneja Copica in flavtistke Polone Gontarev.

Ena od značilnosti prireditve je tudi kulinarčna ponudba; od 12. ure dalje bodo vsako uro potekale razkosne srednjeveške gostije izbranih jedi, pripravljenih po izvornih receptih srednjeveških zapisov različnih menihov. Jedi bodo obiskovalcem, ki si bodo nadeli posebna oblačila, ponudili na veliki mizi, jedli pa bodo kot nekoč - brez pribora. Pojedine bodo s svojim petjem spremljali pevci oktetta Orfej iz Iške vasi in trubadur Tomaž Pengov, ki bo igral na lutnjo. (STA)

VELIKA VERSKA PRIREDITEV

Srečanje treh dežel v Bovcu

Mašo so skupaj darovali slovenski metropolit France Rode in nadškofa Battisti in Kapellari

BOVEC - Ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode (na fotografiji) je v Bovcu ob somasevanju skofov in duhovnikov vodil slovesno mašo na Srečanju treh dežel - Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroske, ki letos poteka po geslom Dajmo življenju novo upanje.

Srečanje se je začelo s slovesno mašo v starih jeziki pred cerkvijo Device Marije v Polju, ki je bila v potresu močno poškodovana. Poleg nadškofa Rodeta sta se srečanja kot soorganizatorja udeležila tudi videmski nadškof Alfredo Battisti in celovski škof Egon Kapellari.

Versko prireditev, ki jo že 16 leto izmenično prirejajo krajevne cerkve v Celovcu, Vidmu in Lju-

bljani, je tokrat pripravila ljubljanska nadškofija. Po mne-

nju pripravljalnega odbora naj bi udeleženci s svojim obiskom na potresnem območju tamkajšnjim ljudem pokazali solidarnost, pomoč in podporo, vse v duhu skupne kršćanske vere, ljubezni in medsebojne povezanosti, kar je tudi ideal združene Evrope in skupne prihodnosti.

Prvi shod, katerega namen je bil utrditi vezi med sosedi, doseči evropsko enotnost in razviti vzajemno solidarnost, je bil leta 1982 na pobudo videmskega nadškofa. Srečanje je vsako leto v drugi državi oziroma pokrajini. (STA)

NOVICE

Mednarodne pešpoti tokrat po Sloveniji

LJUBLJANA - Pred ljubljansko Mestno hišo so se včeraj začele 11. mednarodne peš poti za predstavnike zupanstev, delavce mestnih uprav, mestne svetnike in druge predstavnike iz približno 15 evropskih mest. Izletov po Sloveniji, ki jih med 21. in 29. avgustom organizira Mesto Ljubljana, se bo udeležilo približno 90 funkcionarjev.

Udeleženci pešpoti se bodo glede na svojo fizično pripravljenost lahko priključili eni od treh skupin z različno zahtevnimi programi: najzahtevnejši program vključuje daljše planinske pohode in plezanje, v drugem prevladujejo lažji pohodi, najmanj zahteven pa obsega izlete z avtobusom.

Geslo pešpoti je Zblizevanje prek meja, zato organizator vsako leto v program vkljuci tudi obisk sosednje države. Tako bodo udeleženci letos obiskali Hrvasko, na Reki pa jih bo sprejel zupan Slavko Linic.

Prvic so mednarodne pešpoti pripravili leta 1988. Ljubljana je prireditelj že četrty. Vecino stroškov udeležbe bodo obiskovalci poravnali sami. Med udeleženci bodo predstavniki Celovca, Wiesbadna, Berlina, Gorlitza, Ramat Grana, Kfar-Saba, Wallufa, Kastela, Genta, Hochsteina, Chernexa, Dessaua in Dachaua. Ljubljanska delegacija bo stela približno 20 članov. Organizacija mednarodnih pešpoti je v rokah protokola MOL ter nekaterih oddelkov in služb mestne uprave. Vključena so bila tudi nekatera planinska združenja, med njimi Planinsko društvo Ljubljana Matica. (STA)

Za novo naselitev poljske jerebice

VIDEM - V lovskem rezervatu v kraju Pasian di Prato so včeraj ob prisotnosti predstavnikov oblasti predstavili projekt za naselitev poljske jerebice, ki je bila se pred tremi desetletji zelo razširjena v Furlaniji. Poljsko jerebico bodo spet naselili, ker je njena prisotnost odraz visoke kakovosti naravnega okolja.

Nacrt je pripravila lovska družina, poljske jerebice, ki jih privajajo na novo okolje, pa so iz gojista gozdnih cvajev v Lucci.

Odprli obnovljeni Stari most v Mariboru

MARIBOR - Mariborski zupan Alojz Krizman je v petek dopoldne slovesno odprl obnovljeni Stari most v Mariboru, ki prek reke Drave povezuje Korosko in Pobreško cesto.

Most, po katerem je promet prvič stekel pred skoraj natanko 85 leti, so temeljito obnovili. Pred osmimi leti so popravili desnoobozni kamniti del ter obnovili jekleni del mostu, prihodnje leto pa nameravajo obnoviti se levoobozni kamniti del. Osrednji jekleni del, ki v treh jeklenih lokih v skupni dolžini 166 metrov premošča razdaljo med bregovima Drave, je bil namreč precej poškodovan zaradi zatekanja meteornih voda.

Obnovili so tudi semaforizacijo na koncu mostu in povozno plosco, nekoliko so zozili vozišce in tako pridobili prostor za obojestransko kolesarsko stezo. (STA)

STIPENDIJE SKLADA D. SARDOC

Upravni odbor Sklada D. Sardoc razpisuje natečaj za dodelitev sledecih stipendij:

- dve stipendiji v znesku milijon lir, za uence Zavoda za slovensko izobraževanje. Prosnji mora iti priložen družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- tri stipendije v znesku dva milijona in petsto tisoč lir za univerzitetne studente. Prosnji morajo biti priloženi sledeci dokumenti: fotokopija univerzitetne knjižnice z izidi opravljenih izpitov, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- ena stipendija v znesku pet milijonov lir, za podiplomski studij ali specializacijo. Prosnji morajo biti priloženi sledeci dokumenti: potrdilo o opravljenem univezitetnem studiju s končno oceno, družinski list in davčna prijava vseh družinskih članov.
- z namenom ohranjanja lika dr. Dorčeta Sardeca bo sklad dodelil stipendijo v znesku treh milijonov lir za raziskavo namenjeno eventualni objavi v okviru podiplomskega studija na temo »Protifasistično in protiokupatorsko delovanje primorskih ljudi«. Kandidati naj v prosnji navedejo osnovne okvire raziskave ter priložijo dokumente o opravljenem studiju, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov.

V prosnji morajo biti navedeni podatki o drugih prejetih stipendijah in podatki bančnega računa na katerega bo stipendija nakazana. Pri dodelitvi stipendij bo upravni odbor upošteval predvsem statistike uspeha in potrebe proslcev na osnovi 5. člena statuta sklada. Stipendije bodo podeljene do 30. septembra 1998. Za vse potrebne informacije so na razpolago člani odbora Boris Peric (0481-32545), Zdravko Custrin (0481-387310), Vera Tuta Ban (0481-299632) in Karlo Cernic (0481-78100). Zainteresirani naj dostavijo prosnje do 10. septembra 1998 v zaprti ovojnici na sledeči naslov: SKLAD / FONDAZIONE D. SARDOC C/O Odvetniška pisarna / Studio legale SANZIN, Ul. Diaz 1, 34170 Gorica.

NOVICE

Ustanovili krožek Čiste roke

Tudi v Trstu so ustanovili krožek Čiste roke, ki se sklicuje na vsedrjavne gibanje Italije vrednot senatorja sicer pa znanega milanskega preiskovalca Antonia Di Pietra. Na ustanovni seji so poudarili, da je osnovni cilj krožka uveljavljanje kulture zakonitosti in etike v političnem življenju. Imenovali so glasnico Maristello Hechich, tajnico Anno M. Mozzi in blagajničarja Franca Francescata. Prihodnja seja novoustanovljenega krožka bo jutri, ob 18. uri v seдеzu v Ul. Parenzan 28. Za informacije so na razpolago na telefonskih stevilkah 040-393474 in 040-54053.

Dolgoročno so proti prostituciji potrebni še nadaljnji ukrepi

Alda Paoletti, podpredsednica komisije za enake možnosti pri Obcini Trst, je pozdravila sedanje ukrepe proti prostituciji, uperjene proti klientom, čes da predstavljajo dober začetek in dobro kratkoročno politiko, a v dolgoročnem obdobju bi morali poostriti posege policije. Tako bi zadali udarec trgovini s »človeškim mesom« in razkrinkali glavne kriminalne organizacije, ki so krive za ilegalni prihod tujcev v Italijo, vrnili domov vse prostitutke, ki nimajo dovoljenja za bivanje ter drugim nudili možnost socialnega vključevanja.

Revija »Guitar evenings«

V okviru revije »Guitar evenings« bo drevi ob 21. uri v »kavarni umetnikov« na terasi muzeja Revoltella nastopil kitarist Sergio Giangaspero. Predstavitel bo srednjeevropsko glasbo ter odlomke iz špansko-ameriskega in brazilskega repertoarja. Vstop je prost.

Rop v tobakarni

Ko se je 39-letna Fulvia Sardo pripravljala, da zapre tobakarno v Ul. Carpineto, sta vstopila mladenica, ki sta takoj pokazala svoje namere: eden je v roki držal pistolo, drugi nož. Nikogar ni bilo v bližini in ženski ni ji preostalo drugega, kot da klone zahtevi: izročila je vse, kar je imela v blagajni in denarnici, okrog milijon lir. Roparja, ki sta imela okrog 20-30 let, sta zatem zbežala, verjetno z motornim kolesom, obraza pa nista imela zakritega. S primerom se ukvarjajo karabinjerji iz Naselja sv. Sergija.

Identikit treh roparjev

Trzaska kvestura je izdelala identikit dveh roparjev v zlatarni pri Portici di Chiozza ter enega od roparjev v veleblagovnici na Campi Elisi. Ropa sta si sledila v razmahu dveh dni: prvega sta zakrivila tujca, ki sta skusala z uspavalnim sredstvom omamiti lastnico, drugega pa trojica, ki je govorila s trzaskim naglasom, a eden od trojice je pred pobegom s pistolo ustrelil v zrak.

Nadzorna služba pred šolami

Tudi v prihodnjem solskem letu bo devinsko nabrezinska občinska uprava poskrbela za nadzorstvo pred solami, ki ga bodo opravljali starejši občani. Vsi, ki se potegujejo za to službo, lahko dvignejo obrazce prosenji v uradih občinskih redarjev, ki odprti od ponedeljka do sobote od 8. do 10. ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa tudi od 17.30 do 18.30. Za morebitne informacije lahko zainteresirani pokličejo tudi na številki 040/2017360 in 040/2017361. Prosnje je treba oddati do 25. avgusta.

Obvezno cepljenje

Občina Trst obvešča, da je obvezno cepiti proti steklini pse, goveda, ovce, kože in konje, ki živijo na celotnem območju trzaskе občine. Cepljenje bo izvajala veterinarska služba Zdravstvenega podjetja A.S.S. N. 1 "Triestina" do 31. avgusta. Pse bo mogoče cepiti v javnem pesjaku v ul. Orsera 8, od ponedeljka do petka, od 10. do 12.30 in ob ponedeljkih in četrtek od 14. do 15. ure. Psi morajo na cepljenje priti z nagobcnikom. Psi, ki prihajajo iz drugih krajev države in se za krajši čas ustavijo v Trstu, morajo biti že cepljeni, in to ne manj kot pred dvajsetimi dnevi in ne več kot pred enajstimi meseci. Tisti, ki se niso bili cepljeni, morajo takoj na cepljenje, na stroške svojega gospodarja. Tudi prihod novega goveda, ovc, koz ali konj, ki niso bili cepljeni proti steklini, je treba nemudoma javiti veterinarski službi Zdravstvenega podjetja, ki bo poskrbelo za takojšnje cepljenje. Živino, ki ni še dovolj stara za cepljenje, bo mogoče cepiti po tretjem mesecu življenja.

Prostovoljci proti aidsu

Zveza za boj proti aidsu Lila prireja tečaj za nove prostovoljce, ki bi radi sodelovali pri raznih pobudah v zvezi s to hudo boleznijo, predvsem z nudenjem pomoči okuženim. Enomesečni tečaj se bo začel v drugi polovici oktobra. Vse informacije nudijo na telefonski številki 370692 ob ponedeljkih od 17. do 19. ure ter ob sredah in petkih od 17. do 19. ure.

V TRŽAŠKI POKRAJINI IN DRUGOD PO FJK

Gost promet na avtocesti in na prehodih s Slovenijo

Zaradi številnih nesreč bodo poostрили nadzor, zlasti z »autoveloxom«

Podobno kot na glavnih cestah druge po deželi je bil promet precej gost tudi v Trstu, se zlasti na mejnem prehodu pri Rabojezu. Pocitnice še iztekajo in številni italijanski ter tuji turisti so se začeli vracati proti domu. Običajni krizi in težave so bili na znanem križišču nad Katinaro, o krajših kolonah so poročali iz Moscenic, Latisane, Lignana. Nasploh je bil promet povečan na vsej avtocesti proti Trbizu, saj pravijo, da je bilo celo več Nemcev in Avstrijcev, namenjenih v Italijo, kot tistih njihovih rojakov, ki so odhajali proti severu, zlasti so se ustvarjali med Paolamovo in Vidmom, posebno na križišču za Trst in Benetke.

Včeraj pa je bilo tudi veliko govora o varnosti na cestah, kot se zgodi vsakokrat po kakšni hujski prometni nesreči. Vsakokrat doslej pa so zal lepe besede in nameni kaj kmalu tudi tonili v pozabo. Na vsak način bo cestna policija z jutrišnjim dnevom poostрила nadzor nad Obalno cesto, opremili se bodo z napravami za merjenje hitrosti. Prepričani so namreč, da sta za večino nesreč kriva prav prekomerna hitrost in neprevidnost, ne pa kakšna napaka na sami cesti. Gotovo imajo prav, hitrost, raztresenost, vinenost so glavni krivci za nesreče tudi drugod, kot na primer pri Globojnerju, kjer je bio že več zrtv: najvišja dovoljena hitrost je zelo dobro označena, vendar omejitve dejansko nihče ne upošteva. Z druge strani pa tudi oznake in omeji-

tve na cestah ne upošteva razvoja, ki so ga vozila dosegla v zadnjih desetletjih, kot tudi razlik med posameznimi vozili itd. Pravo rešitev je težko najti, vendar je tudi res, da je previdnost soferjev v vsakem primeru pogoj za varno vožnjo. Previdnost pa pomeni tudi zmerno hitrost, prilagojeno vremenskim razmeram itd. Zato je prav, da na Obalno cesto agenti odidejo z »autoveloxi«, pri čemer bi lahko zaposlili tudi tiste agente, ki se sedaj poganjajo po mestnem središču za sicer redkimi prostitutkami in njihovimi klienti. Morda bi bilo bolj koristno, če bi skrbeli za varnost na cestah ali iskali tiste, ki prosti-tucijo izkorišajo.

Kolona vozil na križišču med hitro cesto in cesto 202 pod Katinaro (foto KROMA)

NOE / PREGLEDI KARABINJERJEV

Več nepravilnosti v zvezi z nevarnimi odpadki

Karabinjerji posebnega ekološkega oddelka Noe so pretekli teden pregledali trzasko glavno bolnišnico, kot smo že zabeležili pred nekaj dnevi, pa tudi nekatere druge strukture, in sicer zasebno kliniko Salus, čistilno napravo za odpadke v Barkovljah ter kopalnice Stico pri Miramaru. Može postave so zabeležili številne nepravilnosti in kršitve zakonov za varstvo okolja, ki pa so bile predvsem birokratske narave.

V glavni bolnišnici so odkrili dva primera nenadzorovanega odlaganja zdravju nevarnih odpadkov, ki so ju prijavili sodstvu. Zasebni kliniki Salus v Ul. Bonaparte so naložili 200 milijonov lir globe, ker niso imeli urejenih registrov, v katere je treba vpisovati nevarne odpadke. Tudi v barkovljanski napravi za preciscenje odplak (v nekdanji mitnici nasproti »topolinov«) ni bilo za karabinjerje vse v redu z birokratskega vidika predvsem glede vzdrževanja rewgistov: naložili so globo 50 milijonov lir in vložili dve kazenski prijavi, za katere bo odgovarjal trzaski zupan. V kopalnici Stico pred vhomod v miramarski park pa niso zabeležili nobene nepravilnosti.

FOTOGRAFIJA

Kmalu natečaj »Od morja na Kras - barvitost jeseni«

Včeraj se je začela dvodnevna delavnica, ki jo prireja občina Devin-Nabrezina na temo naturalistične fotografije v okviru Projekta za gospodarsko spodbujanje. Tecaj vodijo se danes bivšem otroškem vrtcu v Sempolaju. Včeraj so obrazložili predvsem pravilno uporabo fotoaparata, medtem ko bodo danes namenili pozornost sami naturalistični fotografiji. Govor bo o tehniki fotografiranja dreves in cvetja, pa tudi živali.

Tematiki naturalistične fotografije bodo posvetili tudi fotografski natečaj »Od morja na Kras - barvitost jeseni«, ki ga občina Devin-Nabrezina prireja v sodelovanju s trzasko sekcijo naravovarstvene organizacije WWF. Natečaj bo začel prihodnjega 21. septembra in bo trajal do decembra. Nagradili bodo najboljše naturalistične fotografije Krasa. Udeleženci morajo odposlati svoje slike do 4. decembra na naslov: Fotografski natečaj »Od morja na Kras - barvitost jeseni« - Občina Devin Nabrezina - WWF Trst - Ul. Rittmeyer 3, Trst. Za informacije so na razpolago na telefonski številki 360551.

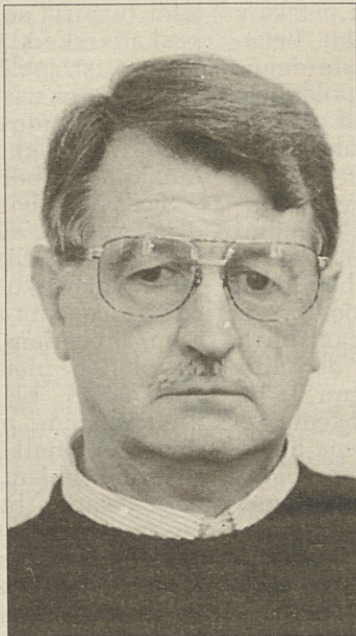
KOLONKOVEC / PREDLOG RAJONSKEGA SVETOVALCA, S. PETTIROSSA

»Ulica Costalunga naj nosi ime po Antonu Miklavcu«

Kot dobro vemo, v poletnem času tudi upravno-politična dejavnost nekoliko zamre. A prav tako dobro vemo, da z njo ne zamrejo nereseni problemi. Marsikateri javni upravitelj pa izkoristi poletni čas za to, da zbira misli, kako bi se dalo to ali ono zadevo širšega interesa bolje urediti, in da se ustrezno pripravi na obnoveitev upravno-politične dejavnosti. Med njimi je tudi dinamični rajonski svetovalec SSK-Oljke za Skedenj, Sv. Ano, Kolonkovec in Sv. Sergij Sergij Pettiroso (na fotografiji).

V tako obsirnem in obljudenem področju, kot je omenjeni rajonski svet, je odprtih problemov seveda nič koliko. Pettiroso pa namerava posvetiti svojo pozornost v bližnji prihodnosti predvsem trem pobudam, seveda v sodelovanju s kolegi v rajonskem svetu.

Na prvem mestu je problem velike stavbe na križišču med ulicama Carpineto in Valmau-

ra, ki je že dalj časa popolnoma zapuščena. Stavba je last Trzaskega podjetja za zdravstvene storitve in že pred časom se je

porodila zamisel, da bi v njem uredili ambulate ter razna okenca javnega zdravstvenega sistema. Poleg tega bi lahko na obsežnem praznem terenu okrog stavbe uredili ljudski vrt, kar bi bilo že prav nujno sprico dejstva, da je zadevno področje vse bolj nasičeno z asfaltom in cementom. Za to naj bi poskrbela trzaska občinska uprava. Rajonski svet se je že izrekel pozitivno v tem smislu, zdaj pa bi bilo potrebno doseči bistven pristanek Trzaskega podjetja za zdravstvene storitve in Obcine Trst.

Do neke mere podoben poseg bi morali napraviti na drugem koncu Ul. Carpineto, in sicer na njenem križišču z Ul. Ratto della Pileria. Tu je tudi večji zapuščen teren. Nekateri Skedenjci so že pred časom predlagali, da bi tam uredili parkirišče, drugi pa se zavzemajo za to, da bi uredili zelenico. V resnici bi bilo oboje potrebno, prav zato pa je po Pettiroso

rossovem mnenju toliko bolj nesprijemljivo, da teren ostaja neurejen.

Tretja ideja, ki je dalj časa roji po glavi našega sobesednika, pa je, da bi poimenovali Ulico Costalunga po Antonu Milkavcu, se pravi po gospodarstveniku ter prosvetnem in političnem delavcu, ki je bil prav tu doma. Rodil se je leta 1867, umrl pa leta 1948. Bil je med drugim ustanovitelj pevškega društva Slava in trzaski občinski svetovalec, sicer pa trgovec in upravitelj Trzaskе hranilnice in posojilnice. Med drugim je prav on bistveno prispeval, da je prislo do izgradnje Ul. Costalunge, ki povezuje Sv. Marijo Magdaleno Spodnjo z mestom. Pregovoril je namreč ljudi, da so odstopili zemljo občini, da je cesto zgradila. Pettirosovo predlog je že podprlo PD Rove-Kolonkovec, zdaj pa bi ga morali predložiti pristojnim občinskim upraviteljem.

POGOVOR / NEKAJ POGLED OV DR. BORUTA BAJCA

»Fizika je lahko tudi čudovita igra«

Dr. Bajc je Tržačan, zdaj pa deluje v Ljubljani

Si kdo predstavlja, kaj bi pomenilo spoznati, kakšno je bilo veselje v prvih trenutkih po velikem puku (big-bangu) in kako se je potem se razvijalo? Temu se že dalj časa posvečajo fiziki in astronomi po vsem svetu, a prvi trenutki ostajajo se vedno neznanka.

To področje raziskuje tudi zamejski Slovenec, fizik Borut Bajc, ki trenutno opravlja svoj poklic v Ljubljani. Ko je govor o fiziki, marsikdo zaviha nos, čes da gre za oddaljene in hudo zapletene zadeve. Ko pa smo se pred kratkim srečali z našim sobesednikom, nam je dejal, da je fizika lahko tudi čudovita »igra«, ce jo clovek res vzljubi.

Toda kako je Bajc postal raziskovalec teoretične fizike? Kot nam je povedal, so mu od vedno bile vse matematika, fizika in astronomija, tako da je v teh predmetih na znanstvenem liceju Franceta Preserna zel dobre rezultate. Po končani maturi je bil sicer neodločen med ljubljansko Fakulteto računalništva in ljubljansko Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo-oddelek za fiziko (astronomska smer), a sta na njegovo odločitev nedvomno vplivala oče Drago in stric Boris Fabjan, ki sta oba fizika.

Leta 1981 se je tako podal v Ljubljano, po starih letih studija (in več kot 30 opravljenih izpitih) je pripravil diplomsko nalogo o črnih luknjah, za kar je dobil »odlično«, diplomatska naloga pa je dobila studentsko Presernovo nagrado 1986. leta. Nato je stiri mesece poučeval na zavodu Zige Zoisa, po opravljenem vojskem roku pa je 1988. leta v Ljubljani prišel magisterij na inštitutu Josefa Stefana na odseku za teoretsko fiziko. Sledila so tri leta predavanja in raziskovanj, delal pa je na področju nizkoenergijske hadronske fizike (studija vseh sestavljenih delcev, ki cutijo močno interakcijo). Leta 1991 je na tem področju magistriral, nato je nadaljeval z raziskovanjem do 1994. leta (v zadnjem letu je studiral ra-

zpade carobnih mezonov), ko je doktoriral, od tedaj pa se je posvetil izključno raziskovanju.

Trikrat je bil po nekaj mesecev v Coimabri na Portugalskem, kjer je nadaljeval s hadronsko fiziko, nato je leta 1995 sel raziskovat v Pittsburgh (Pennsylvania, ZDA), kjer je na univerzi Carnegie Mellon proučeval carobne mezone. Leta 1997 se je vrnil v Trst in v Mednarodnem centru za teoretsko fiziko Abdusa Salama popolnoma menjal smer, ker se je hotel »naučiti kaj novega in ker je bilo zanimivo, kar so studirali v Miramaru, se pravi teorijo polja pri visoki temperaturi oz. gostoti«. Raziskovanje na tem področju je nadaljeval za leto dni v Durhamu (VB), oktobra lani se je vrnil v Miramar, kjer je sodeloval s prof. dr. Goranom Senjanovićem, svetovnim strokovnjakom na tem področju, trenutno pa dela kot raziskovalec v Ljubljani.

Kaj pa nas sobesednik ima od raziskovalnega dela? Povedal je, da ga to delo veseli in namerava z njim nadaljevati, saj ni rutinsko, vedno je kaj novega. Dosti potuje, vidis in spoznaš veliko ljudi ter različne kulture, imas tudi dosti zadoščenja, je dejal. Kaj pa od-

kritja, kaj pravzaprav raziskuje? S takim delom spoznavas naravo in kako se obnaša pod določenimi pogoji, pravi fizik. V teoretični fiziki je mogoče studirati obnašanje delcev pri tako visoki temperaturi oz. energijah, ki jih ni mogoče uresničiti pri eksperimentalni fiziki (govor je o več milijardah milijard stopinj Kelvina). Cemu pravzaprav to služi? Na ta način skušajo spoznati, kakšno je bilo veselje v prvih trenutkih po velikem puku (big-bangu) ali, tehnično povedano, katere so bile simetrije vakuum (osnovnega stanja) v prvih trenutkih veselja.

Gre nedvomno za zanimivo in tudi privlačno delo, a neprestano potovanje oz. premikanje po raznih centrih po svetu vpliva tudi na zasebno življenje... Tako delo zahteva (vsaj za določeno obdobje, nekaj let) premikanje, udeležbo na raznih konferencah, seminarjih itd. Seveda je težko biti raziskovalec, je pritrdil Bajc, ce hoče ostati vedno v istem mestu, čeprav je dandanes z internetom vse lažje, tako da ni vedno bistvena fizična prisotnost. »S svojim delom sem vsekakor vesel in zadovoljen,« je podčrtal.

Studentom, ki bi hoteli po končani višji soli izbrati fiziko in postati raziskovalci, Bajc svetuje dosti navdušenja in trdega dela, kot tudi dosti interakcije s fiziki in izmenjave mnenj, diskusije itd.

Pred nedavnim so poimenovali miramarski Center po Pakistancu Abduldu Salamu. Desetega maja je Indija zacela izvajati jedrske preizkuse, 17 dni kasneje pa je v odgovor na to prav Pakistan izvedel nekaj jedrskih preizkusov. Kako gleda na to Bajc kot clovek in kot fizik? »Kot clovek mislim, da je to norost. Dejstvo pa je, da so medcloveski odnosi taki, da te jemljejo v postev le, ce si mocan in nevaren!« Kaj pa kot fizik? »Mi skušamo spoznati naravo, a včasih drugi ljudje to na zalost zlorabljajo, kot sicer vsako znanje,« je zaključil Borut Bajc.

Aljoša Gasperlin

Prošnje za uporabo občinskih telovadnic

Devinsko nabrezinska občina sporoča, da bo 4. septembra zapadel rok za vlaganje prosenj za uporabo občinskih telovadnic med solskim letom 98/99. v srednji soli »C. de Marchesetti« ter v Vzgojno zaposlitvenem centru (CEO) v Sesslanu.

Prošnje, naslovljene na Obcino Devin Nabrezina - Urad za sport in prosti cas, Nabrezina 102 (tel. 040/2017371), mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega drustva. V istem uradu so na razpolago tudi obrazci, ki jih drustva lahko dvignejo vsak dan, od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro ter ob ponedeljkih in sredah med 15. in 17.30.

Letovanje v Recoaro Terme

Nabrezinski krozek za socialne pobude in prosti cas Ausser-kraško območje organizira letovanje v kraju Recoaro Terme od 31. avgusta do 14. septembra 1998. Vpisnine so možne do 25. avgusta, za informacije in rezervacije tel. 040299640 ob uri obedov.

Duhovne vaje

Slovenski duhovniki bodo imeli svoje duhovne vaje v Domu blagrov nad Trstom od ponedeljka, 24.8. do srede, 26.8. popoldne. Vodil jih bo g. Stanislav Hocevar, salezijski inšpektor. V četrtek, 27.8. bo sledil pastoralni dan o letu sprave in zakramentu sprave, ki ga bo vodil p. Leopold Grcar, franciscan z Brezji.

V Gropadi tudi danes praznovanje

Gropada se ne izneverja svojim starim običajem. Sinoci se je namreč začel domaci praznik, ki se bo nadaljeval danes in nato se prihodnjo soboto in nedeljo.

Tokratno praznovanje pa bo lenekoliko različno od prejšnjih. Medtem, ko so pretekli prazniki potekali na prostoru, ki mu domaćini pravijo Kal in je na začetku vasi, so se organizatorji odločili, da ga tokrat priredijo na dvorišču Zadruga Skala in torej pred domom, v katerem se niso končala vsa dela, kjer pa se je že odvijala, v naslednji sezoni pa se se bo, bogata kulturna dejavnost.

Organizatorji so se na praznovanje dobro pripravili. Tako bodo gostom, poleg zabave in plesa, ponudili meso na žaru in - tokrat - tudi »pastasuto«. Ne bodo manjkale slaščice.

ŠOLSKE VESTI

DTTZG ZIGA ZOIS obvešča, da bo do 31. avgusta tajništvo sole odprto vsak delovnik razen sobote od 9. do 12. ure; ob ponedeljkih in sredah pa tudi od 14. do 15.30.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, UL. Carducci 8, tel./fax 040370301, bo do konca avgusta posloval ob sredah, od 10. do 12. ure.

ČESTITKE

V Dolini je Saro in Roberta osrečilo rojstvo malega ERIKA. Malemu Eriku zelita mnogo zdravja in sreče v življenju, nono Mario in nona Sonja.

Danes praznuje svoj 5. rojstni dan nas dragi TADJAN. Vse najboljše mu zelita papa Igor in mama Daria. Kos poljubckov mu posilja tudi sestra Janika.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovala naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Revoltella (vogal Ul. d'Angeli)
Nabrezje O. Avgusta
Istrska ul. (nasproti pokopališca)
Ul. Carducci 4
Ul. Molino a Vento 158
Ul. A. Valerio 1 (univerza)
Ul. F. Severo 2/4
TAMOI
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)
Drevored D'Annunzio 73
Riva T. Gulli 8

SHELL
Drevored Campi Elisi 1/1
Miramarski drev. 37
Q8
Sesslan - drz. c. 202 (km 27)

ESSO
Trg Libertà 10/1
Milje - Ul. Battisti 6
Sesslan - drz. c. 14

IP
Ul. F. Severo 2/8
Drev. D'Annunzio 38/A
Ul. Baiamonti 2
Miramarski drev. 213

API
Passeggio S. Andrea

NOCNE CRPALKE (self service)
TAMOI - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

V Grocni hisica stoji, BARBARA 18 let slavi. Vsi domaci ji bomo iz srca najlepse voscili in na njeno zdravje kozarček izpili.

Draga ULIANA PETI-ROSSO, ki danes tvoj 23. rojstni dan slavis, vse najboljše, mnogo zdravja in sreče ti iz vsega srca zelijo teta, stric nona in Pamela.

MIRKO rojstni dan slavi, vse naj naj mu vsa zlahta zeli.

Jutri v Dolini nasa VANJA 18 let slavi. Veliko sreče, zdravja in nadaljnjih uspehov v studiju ji zelijo mama Vesna, oče Sergij ter vsi sorodniki in prijatelji, ki jo imajo radi. Cestitkam se pridružuje boter Mario.

Jutri, 24. avgusta praznuje naša draga mama, nona in pranona

Marija Gruden
vd. Kojanec

svoj 90. rojstni dan. Ob tem visokem jubileju ji voščiva se nadaljnjih let v zdravju in veselju med svojimi dragimi hči Neva in sin Stane z družinama Vnuki Marko z Mirelo, Erika, Niko in Alek ter pravnuiki Patrik in Maja
ji posiljajo tople polubčke

Claudiji
Coslovich

za njen dober uspeh
cestitajo vascani

Piscancev
in Lajnarjev

Danes praznujeta zlatoporo

Karlo in Wanda
Mikolj

Obilo sreče, zdravja in skupnih let jima pri srčno voščijo in zelijo Dani, Mirjan, Serena in Marko

Terezi se je pridružila sestra

Julija

Ivani in Marku
cestitajo

presrečni nonoti

Jutri praznuje 85 let nas dragi

Anton Floridan

Iz srca mu se na mnoga leta zelijo

zena Marija, Uca z Mariom, Zdenko z Majo, Eva, Lara, Vasco, Goran, Iztok in Demsarjevi

Mali

Anton

je osrečil družino pri jазbecu.

Staršema cestitamo, nonotu Renatu pa priporočamo, da bi vnuka izučil v dobrega pevca in »pivca«!

Oktet Odmevi

PRIREDITVE / OB SV. JERNEJU

Od jutri pa do konca tedna prvo »Poletje na Opčinah«

Teden, ki je pred nami, bo na Opčinah živ, zlasti v večernih urah. Vse dni do prihodnje nedelje bo namreč na sporedu prva izvedba »Poletja na Opčinah«. Prireditve se povezuje s praznovanjem farnega patrona sv. Jerneja, cigar god bo jutri, pri njej pa sodelujejo Občina Trst, Rajonski svet za Vzhodni Kras, Odbor za upravljanje jurskega premoženja, Združenje trgovcev Skupaj na Opčinah, Slovensko deželno gospodarsko združenje, Zadruga kraska banka, Odbor za zaščito Opčin, SKD Tabor, Sklad Mitja Cuk, pa se Pokrajina Trst in Trzaska trgovinska zbornica.

Teden se bo pričel jutri zvečer ob 19. uri z mašo v župni cerkvi sv. Jerneja in končal se boi v nedeljo, 30. t.m., prav tako z masama in procesijama, ki bo sta ob 9. uri v slovenscini ter ob 11. uri v italijanski. Sicer pa bodo vse dni od 18. ure dalje odprti kio-

ski. Poleg tega se bodo zvrstile raznovrstne prireditve na treh različnih prireditvenih prostorih. Razni orkestri in ansambli bodo nastopili na ploščadi skupin, od Blues Etcetera do Soul Bandido. Za občinsko izpostavo v Dobrdomski ul. pa bo sejemski prostor s stojnicami, na katerih bodo na ogled in prodajo pretežno domači izdelki in pridelki.

Omenimo naj se, da bodo na sporedu tombola in druge podobne prireditve, v nedeljo 30. t.m. pa bo sprevod starih avtomobilov, ki bo odpotoval ob 17. uri izpred hotela Danev ter se zaključil pri občinski izpostavi v Dobrdomski ul.

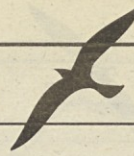
UTRINEK / BOBNARSKA PODJETNOST

Ko študent v Afriko gre ...

Najeti v banki kredit za počitnice? Ne bo treba. Ce se spoznate na bobnanje ali kako drugo glasbeno veščino si lahko takole uredite finančno plat svojih potovanj. Simpatična študenta (ocitno Slovenca), ki se odpravljata v Afri-

ko, sta oni dan takole svirala na Trgu Unità. Seveda si lahko z istim sistemom samofinansirate tudi druge dejavnosti, recimo raziskovanje, studij v daljnih deželah, službeno potovanje... (Foto KROMA)

ŠD ZARJA

prireja

23. avgusta

na vrtu Gospodarske zadruge v BAZOVICI

ŠPORTNI PRAZNIK

Od 16. ure vam bodo v dobro založenih kioskih postregli z raznimi jedmi na žaru, dobrim vinom in osvežilnimi pijačami.

V večernih urah vas bodo zabavali ansambli:

danes, 23. 8.

HAPPY DAY

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
23. avgusta 1998

ROZA

Sonce vzide ob 6.15 in zatone ob 20.00 - Dolžina dneva 13.45 - Luna vzide ob 7.28 in zatone ob 20.45

Jutri, PONEDELJEK,
24. avgusta 1998

JERNEJ

VREME VCERAJ OB 12.
URL: temperatura zraka 25.6 stopinje, zračni tlak 1012 mb ustaljen, veter 10 km na uro, vlaga 67-odstotna, nebo pooblačeno, morje malo razgibano, temperatura morja 25.2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Umrli so: 89-letna Albina Rasem, 87-letna Carolina Grbac, 51-letni Dario Vascotto, 43-letna Klara Maria Marks, 86-letna Antonietta Sanpietro, 83-letna Fanny Messini, 86-letna Maria Nives Zorzin, 67-letni Angelo Tartaglia.

LEKARNE

Nedelja, 23. avgusta 1998
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Opcine - Proseška ulica 3.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Unità (tel. 040 365840), Ul. Commerciale 21 (tel. 040 421121), Milje - Lungomare Vene-

RAČUNALNIKI

Project PIIC266-32/3.2
15" ekran in Win98
od 2.000.000 lir.

Abonmaji,

INTERNET

Modemi US Robotics
od 249.000 lir.

P&E project

Informacije in naročila:
S. Sosic - M. Grilanc
Repentaborska, 28 Opcine
tel.:040 21 44 72
e-mail: sosic@spin.it

NAROCNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraj letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040 7786300 - vsak dan od 14. do 20. ure

GOSPODARSKA ZADRUGA in KD SKALA

organizirata danes, 23. avgusta
v prostorih Gospodarske zadruge v Gropadi

VAŠKI PRAZNIK

Dobro založeni kioski in prijetna glasba.

Vabljeni!

TPPZ
PINKO TOMAŽIČ
obvešča, da bo

v petek, 28. t. m. ob 20.30 v Partizanskem domu

PRVA VAJA V SEZONI 1998/99

Nared bodo nove obleke za nastop na velikem partizanskem slavlju na Tatrach, ki bo 6. septembra ob 10.30. Prisoten bo tudi predsednik republike Slovenije Milan Kučan.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 040 573012.

Dezurna zdravstvena služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 040 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 040 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 040 399-1111.

PRIREDITVE

ZUPNIJA SV. JERNEJA na Opcinah vabi na praznik župnijskega zavetnika sv. Jerneja. Jutri, v ponedeljek, 24. avgusta bo ob 19. uri slovesna sveta masa v čast zavetniku, ob 20. uri pa KONCERT evropsko priznane skupine iz Dunaja **DANUBIA SAXOPHON QUARTET**. Ob lepem vremenu bo koncert za cerkvijo, v primeru hladnega ali deževnega vremena bo prireditve v dvorani Finzgarjevega doma v Marijanišču. Po koncertu bo skupna družabnost. V nedeljo, 30. avgusta bo **JERNEJEVA NEDELJA**. Ob 9. uri bo praznična sveta masa in procesija, ki jo bo vodil skofov vikar za Slovence v tržaški skofiji msgr. Franc Vončina. Lepo vabljeni!

IZLETI

SD MLADINA obvešča, da je se nekaj prostih mest za izlet v Robanov kot - kmečki turizem Govc (zgornja Savinjska dolina) od 2. do 5. septembra. Za informacije tel. na št. 040-220718 ali 040-213518.

GeC tours ŠKOFLJE

tel. 0038666 - 549588

Zaključek poletja
v... veselju!
v DUBROVNIK
in na **KORČULO**
od 27. 9. do 2. 10.
→ **685.000 lir**
kulturni dogodki,
plesi, animacija,
vodeni ogledi ...
Z LETALOM IZ LJUBLJANE!

1998/99. Nared bodo nove obleke za nastop na velikem partizanskem slavlju na Tatrach, ki bo 6. septembra ob 10.30. Prisoten bo tudi predsednik republike Slovenije Milan Kučan.

SLOVENSKI DEZELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da bo do 28. avgusta tajništvo zavoda odprto vsak delovnik razen sobote od 8. do 14. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo tržaški urad zaprt do 28. avgusta.

ZADRUGA BAN in SKD GRAD vabita na tradicionalno **SAGRO POD KOSTANJ**, 29. in 30. avgusta in 5. in 6. septembra pri Banih. Spored: v soboto, 29. avgusta ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Kraski kvintet in Braco Koren; nedelja, 30. avgusta ob 16. uri odprtje kioskov, ob 17. uri koncert Godbe na pihala Viktor Parma iz Trebča, ob 20. uri ples z ansamblom Kraski kvintet in Braco Koren, ples bodo otvorili pari v nosah; sobota, 5. septembra, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Adria kvintet; nedelja, 6. septembra ob 16. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Kvintet mi. Delovali bodo dobro založeni kioski.

SK BRDINA organizira v soboto, 29. avgusta VII. kraski bike slalom s pricetkom ob 17. uri ob novem krajevnem uradu za vzhodni Kras (Doberdobska ulica). Vpisovanje za tekmo bo na terenu od 16.15 dalje. Informacije na tel. št. 040-212859 in 040-299573.

KRUT obvešča, da bo do 30. avgusta pisarna odprta vsak dan razen sobote samo v dopoldanskih urah z urnikom od 9. do 13. ure.

URAD ZADRUGE PRIMORSKI DNEVNIK bo zaprt zaradi dopusta do 30. avgusta.

VZPI-ANPI in ANED-ANPIA sporočata, da bodo njihovi uradi v Ul. Crispi 3 zaprti do 30. avgusta.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV in ZDRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA obveščata, da bo do 30. avgusta pisarna odprta vsak dan razen sobote samo v dopoldanskih urah z urnikom od 9. do 13. ure.

KMECKA ZVEZA obvešča, da bodo njene podružnice v Dolini, Nabrezini in na Opcinah meseca avgusta zaprte.

KNJIZNICA PINKO TOMAŽIČ in TOVARISI bo v avgustu zaprta.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA sporoča, da bodo njeni uradi do konca avgusta odprti od 9. do 14. ure.

SKLAD MITJA CUK sprejema vpisovanja v poletno varstvo na Opcinah: do 4. septembra od 8. do 13. ure (možno vpisovanje iz tedna v teden).

V **LONJERJU** smo začeli urejevati staro društveno knjižnico. Ugotovili smo, da so knjige v dobrem stanju, ceprav je obcutiti pomanjkanje novejših izdaj. Vabimo vas, da nam darujete ali posodite knjige, ki so vam v napotju in ne veste kaj z njimi (npr. otroške knjige), da bi jih lahko uporabljalo širše stevilo bralcev. Za informacije sta na razpolago Karin Sancin

(tel. 040-911198) in Breda Mocilnik (tel. 040-912787).

SKLAD MITJA CUK obvešča, da bo v mesecu septembru organiziral zacetni in nadaljevalni tečaj rocnega tkanja pod vodstvom Magde Tavcar. Stevilo mest je omejeno, zato prosimo vse tiste, ki jih tečaj zanima, da se zglasijo pri Skladu, tel. št. 040-212289 ali pri M. Tavcar, na tel. št. 040-226131.

70-LETNIKI z dolinske občine se bomo zbrali na veseli družabnosti v mesecu septembru. Za informacije pokličite na tel. št. 280810 (Marta Slavec) od 19. do 20. ure ali na tel. št. 228312 (Meri Zerjal - Fic) od 12. do 14. ure.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

STUDENTOM nudim prostorno stanovanje v neposredni blizini goriske univerze. Tel. 0481-419999.

V MESTNEM SREDISCU prodam stanovanja ali urade raznih velikosti. Pisite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst, pod sifro »STANOVANJA«.

NUDIMO predjume za discipline in odgovarjajoče davke. Pisite pod sifro »PREDUJEM« na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst.

ZENSKA EKIPA nujno isče pripravljenega trenerja! Zainteresirani naj pokličejo na tel. št. 040-44016 od 13.30 do 14.30 ali na 040-327165 od 18.30 do 20. ure.

ZAZIDLJIVO parcelo, 1.000 kvadratnih metrov, prodam v centru Doberdoba. Tel. v večernih urah na št. 0338-2442231.

PRODAM knjige za I. razred IGEA. Tel. št. 040-200050.

V DEVINU prodamo opremljeno stanovanje. Pokličite nas v večernih urah na tel. št. 040-208658.

PRODAM skuter Piaggio Aprilia (Amico), letnik 1995 v dobrem stanju. Tel. št. 040-200996.

ISCAMO doktorja/ico farmacije oziroma c.t.f. z opravljenimi pogoji za skrajšani nastop službe partitme. Zahteva se znanje slovenskega jezika in nekoliko prakse. Za morebitne informacije kličite na tel. št. 040/368647 v jutranjih urah.

UGODNO PRODAM mladice kraskega ovčarja z rodovnikom. Za informacije tel. na št. 040/228388 ob uri obedov.

ODLICEN KROMPIR prodajamo v Sovodnjah po 600 lir na kilogram. Tel. 0481/882413.

BORIS PANGERC iz Doline 116 toči belo in črno domače vino.

OSMICO je odprl Stubelj v Sempolaju.

OSTROUSKA, Zagradec 1, je odprl agriturizem. Toči belo in črno vino in nudi domač prigrizek. Zaprt ob ceutih.

OSMICO je odprl Jožko Colja, Samatorca 21.

OSMICO so odprli pri Batkovich (Repen 32).

OSMICO je odprl Miro Zigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Ivan Tercon, Mavhinje 42. Vabljeni!

OSMICA je odprta v Dolini pri Marju Zerjala.

SRECKO STOLFA (Salez 46) toči belo in črno vino.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Rafaella Lisjaka

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in mi stali ob strani v tem težkem trenutku

zena Ema

Trst, 23. avgusta 1998

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Pepija Žerjala

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala dr. Marjanu Speticu, sestri Doroteji in zboru upokojencev z Brega.

Svojci

Dolina, Milje,
23. avgusta 1998

24. 8. 1996 24. 8. 1998

Srečko Žerjal

Ob drugi obletnici smrti se ga z ljubeznijo spominjajo

zena in hčeri z družinama

Lakotiče, Boljunec,
23. avgusta 1998

24. 8. 1993 24. 8. 1998

Ob peti obletnici smrti

Ivana Nadliška

se ga z ljubeznijo spominjajo

zena, otroci in ostalo sorodstvo

Trst, 23. avgusta 1998

24. 8. 1997 24. 8. 1998

Valter Pala

Preteklo je že leto dni odkar te med nami več ni, noc in dan nista minila, da bi nam oči ne orosila

Nona in nono

Dragi Valter, tvoj lep nasmeš nas vedno spremlja

Spomnili se te bomo pri sv. maši, jutri, 24. avgusta, ob 18.30 v ricmanjski cerkvi.
Domjo, 23. avgusta 1998

Ob izgubi dragega Marinota izreka iskreno sozalne družini Barut in Sportnemu društvu Domjo

SD Primorec

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in na splošno vsa obvestila

na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure

Loterija

22. avgusta 1998

BARI	10	76	63	59	74
CAGLIARI	9	40	57	65	50
FIRENCE	48	90	34	36	89
GENOVA	28	20	67	62	88
MILANO	90	4	42	43	37
NEAPELJ	36	4	58	90	69
PALERMO	63	47	17	68	18
RIM	83	25	72	28	73
TURIN	9	64	69	73	56
BENETKE	32	30	88	2	86

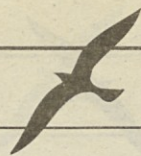
Super

Enalotto

10 36 48 63 83 90

JOLLY
32

Nagradni sklad 6.892.421.344. - lir
En dobitnik s 5+1 Jackpot 1.723.105.300. - lir
16 dobitnikov z 5 točkami 107.694.100. - lir
2.086 dobitnikov s 4 točkami 826.000. - lir
74.250 dobitnikov s 3 točkami 23.200. - lir

UNIVERZA / POGOVOR S ČLANOM UPRAVNEGA SVETA KONZORCIJA LIVIOM SEMOLIČEM

Zaključuje se prva faza reševanja logističnih vprašanj - pozornost kvaliteti in novim smerem

Bistveno je vprašanje vključevanja Univerze v gospodarski utrip okolja - V jeseni odprtje novega tečaja v Krminu - Kmalu razširitev konzorcija na nove članice s pristopom občin Krmin in Tržič in drugih ustanov

V septembru se bodo tečaji Videmske univerze v Gorici preselili v dokončni sedež v palači Alvarez, v Ul. Diaz, ki jo je pred kratkim obnovila pokrajinska uprava. V večnamenskem kompleksu bo tudi sedež Konzorcija za razvoj univerzitetnega študija v Gorici, ki so ga pred leti ustanovile Občina Gorica, Pokrajina in Trgovinska zbornica (v njem sta zastopani tudi upravi Videmske in Trzaskeske univerze) z namenom, da bi v Gorici razvili tudi visokosolske študij.

O delovanju in načrtih Konzorcija smo se pogovarjali z Liviom Semoličem, ki je pred enim letom bil imenovan v upravni svet konzorcija kot predstavnik Pokrajine.

»Z novim sedežem v palači Alvarez za tečaje Videmske univerze in sčasnim dograjevanjem sedeza Trzaskeske univerze v Ul. Alviano se nekako zaključuje prvo obdobje delovanja Konzorcija, ki je v teh letih skrbel predvsem za cim boljše prostorsko namestitve univerzitetnih tečajev. V taka prizadevanja sodi tudi prenova palače De Bassa v Ul. Crispi, ki jo izvaja Trgovinska zbornica, da bi v njej uredila študentski dom, ki je prav tako potreben za reševanje stanovanjskih težav študentov in tudi zato, da se študentski svet bolje poveže z mestom. Po tej fazi nameravamo pri Konzorciju posvetiti večjo pozornost vsebinskim vprašanjem, ki gredo od odpiranja novih študijskih smeri do uvajanja konkretnih povezav med univerzitetnim svetom in

krajevno stvarnostjo.«

Za krajevne uprave, ki so ustanovile konzorcij, je se posebej pomembno vprašanje izbire študijskih smeri, ki se odpirajo v Gorici. »Krajevne uprave in druge ustanove, ki nudijo finančna sredstva naravno, zahtevajo, da imajo študijske smeri določeno povezavo s potencialnim razvojem mesta in okolice. Ta pričakovanja po konkretnih učinkih prisotnosti tečajev na tukajšnje gospodarsko in družbeno tkivo pa se vedno ne ujemajo z nameni obeh deželnihi univerz, ki pri razporejanju tečajev upoštevajo predvsem lastne interese in potrebe. Prav zato bo konzorcij v kratkem globlje analiziral potrebe in v sodelovanju z univerzama preveril, katere smeri so najbolj ustrezne za Gorisko. Primer, po katerem naj bi se zgedovali, je

tečaj za enologe, ki ga bo Videmska univerza letos odprla v Krminu, kjer se bo tečaj odlično vključil v okolje, kjer prevladujejo vinogradniške dejavnosti.«

Trenutno obiskuje visokosolske tečaje v Gorici približno tisoč študentov. Dobre tri četrtine odpadajo na Trzasko univerzo, ki ima v Gorici fakultetna tečaja za mednarodne in diplomatske vede in od lani tudi petletni tečaj za politiko teritorija v okviru oddelka za geografijo pri Fakulteti za formativne vede. Videmska univerza ima krajše triletnje diplomatske tečaje s področja kulturnih dobrin in muzikologije in za prevajalce. »Pri tečaju za prevajalce bodo letos uvedli slovenscino kot enega glavnih jezikov, kar bo lahko študentom odprlo zanimive perspektive zaradi pričakovanja,

da se bo v prihodnjih letih močno povečala potreba po prevajalcih za slovenscino ne samo na krajevni temveč tudi na ravni Evropske unije«, ugotavlja Semolič, ki nam je glede možnosti okrepite prisotnosti Videmske univerze v Gorici, potem ko ji je bil z izdatnimi sredstvi zagotovljen primeren sedež v mestnem središču, povedal, da je v načrtu odprtje nove študijske smeri s področja »javnih mednarodnih odnosov«, za katero se potegujejo tudi v Rimu.

Ponudbo visokosolskega izobraževanja bi morala kmalu, vendar se ne v tem akademskem letu, okrepiti tudi pouniverzitetna visoka šola za specializacijo v varstvu in upravljanju teritorija. Gre za tečaj, ki ga je podtajnik Mattioli obljubil kot nadomestilo za odpadlo investicijo za

financarsko solo.

Univerzitetnim tečajem v Gorici se torej obeta določena rast, četudi problemov ne manjka in se jih pri konzorciju dobro zavedajo. »Po eni strani gre za izboljšanje kvalitete študijskih smeri, za kar sta odgovorni univerzi; pri tečaju za diplomatske vede na primer ugotavljamo, da diploma se ne nudi pravega poklicnega liga in da je za absolvente vstop v diplomatsko kariero se težaven. Problem je tudi majhno število rednih profesorjev in poseganje po zunanjih, kar ne krepi ugleda univerze. K sreči je s posredovanjem sen. Volčica bila dosežena ohranitev zaprtega števila vpisov, ki krepi ugled in kvaliteto študija.«

Druga smer prizadevanj je razvoj večjega univerzitetnega središča v Gorici, ki bi glede na specifik

mesta in že obstoječe smeri povezovalo razne tečaje z mednarodno usmeritvijo. »Glavna ovira je pri tem konfliktualnost med univerzama v Vidmu in Trstu, ki jo je nedavno odprtje pravne fakultete v Vidmu se zaostri. Univerzi si delata nesmiselno konkurenco, namesto da bi ubrali pot dogovarjanja, usklajevanja in sodelovanja pri odpiranju novih smeri, kar bi za Gorico bilo najkoristnejše. V teh razmerah ni lahko razmišljati o kakovostnem skoku univerzitetnega središča v Gorici, lahko pa se kaj naredi v tej smeri. Naloga krajevnih uprav bi na primer morala biti v tem, da v pozitivnem smislu pogojujejo financiranja univerzama s konkretnimi koristmi za ta prostor.«

Z namenom, da bi se pogajalska moč Konzorcija za univerzitetni študij na

Goriskem povečala, razmišljajo tudi o razširitvi članstva. Tako se govori o pristopu občin Krmin, kjer odpirajo tečaj za enologe, in Tržič, kjer je predvideno odprtje visoke šole za bolničarje in tehnike v zdravstvu, Zdravstvene ustanove (zaradi omenjenih šol) in Fundacije goriske hranilnice. Cim bo prišlo do razširitve (trenutno rešujejo vprašanja povezana s spremembo statuta in porazdelitvijo deležev), bi moral konzorcij in z njim goriski interesi glede odpiranja novih univerzitetnih tečajev pridobiti večjo težo.

Na slikah - prenovljena palača Alvarez in novo krilo nekdanjega semenišča v ulici Alviano, kjer je sedež tečajev Trzaskeske univerze - foto Bumbaca.

(Zapis je pripravil Marko Marincić.)

RONKE / OD JUTRI ZA DVA TEDNA

ROMJAN / AKTUALNO PRED PRIČETKOM NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Poletno središče v društvu Jadro

Priprava na začetek pouka

Društvo Jadro bo tudi letos uresničilo hvalevredno pobudo namenjeno predvsem malčkom otroškega vrteca in učencem osnovne šole v Romjanu. Od jutri bo namreč, za dva tedna, spet zazivel otroško poletno središče na sedežu društva v Romjanu. Zanimanje staršev in otrok za to zanimivo, koristno in zaradi pogojev v katerih živijo in delajo naši rojaki v Laskem tudi nekoliko specifično pobudo, je precejšnje. Političarji in brezkrajne bojitnice ob igri in v družbi vrstnikov, bo dvotedensko srečevanje na sedežu društva priprava, zlasti z jezikovnega vidika, na začetek novega šolskega leta.

Otroci - predvidoma se bo v skupino vključilo tudi nekaj dijakov prvih letnikov nižje srednje šole - bodo delali v družbi in pod nadzorom učiteljice Barbare Jelen. O organizaciji bivanja in dela v središču se bodo pomenili jutri, ko bo vsaj približno znano število udeležencev pa tudi njihova razvrstitev glede na starost. »Ce bodo prostori društva pretesni, bomo lahko koristili prostore naših sosedov, društva UDI, ki se jim seveda vnaprej zahvaljujemo«, nam je v telefonskem pogovoru povedal predsednik društva Karlo Mucic in nas seveda povabil, da goste središča v prihodnjih dneh tudi obiščemo.

Slovensko osnovno šolo v Romjanu v občini Ronke obiskujejo učenci, ki prihajajo iz kar devetih občin trziškega območja in sicer iz Doberdoba, Gradisca, Foljana - Sredipolja, Ronk, Starancana, Skočjana ob Soci, Sempetra ob Soci, Turjaka in Trzica. Kot znano, so občine pristojne za prevoz osnovnosolskih otrok na lastnem občinskem ozemlju, a ker gre v tem primeru za otroke, ki prihajajo iz različnih občin in se peljejo v šolo drugam, si nobena izmed uprav navedenih občin ni prevzela naloge in bremena, da bi poskrbela za kritje prevoznih stroškov.

Starši otrok, ki obiskujejo romjansko osnovno šolo, so se zaradi tega odločili, da bodo za to poskrbeli sami. Ustanovili so odbor staršev (predsednik je Walter Jarc, ki živi v Foljanu) in organizirali prevoz otrok. Sportno združenje Mladost iz Doberdoba jim je dalo

na razpolago kombi, za stroške pa že nekaj let prispevata obe krovni organizaciji SKGZ in SSO ter starši sami.

Za prevoz konkretno

skrbi Rozina Ferfolja iz Doberdoba, ki nam je zaupala, da vsak dan prevozi približno 150 km zato, da vse malčke (kakih dvajset) pripelje v šolo in odpelje domov. Letos so se zal pojavile težave s kombijem, ki se je pokvaril. Problem ni zanemarljiv, če pomislimo, da brez prevoza otroci ne morejo priti v šolo, saj so starši povečini zaposleni in bi se težko odločili za vpis v slovensko šolo, ki je ni v občini, kjer bivajo. Odbor staršev se je zato odločil, da bo skušal kupiti lasten kombi, ki bo vedno na razpolago in bo lahko nemoteno zagotavljal prevoz otrok.

VJ

RAZMIŠLJANJE O BOLNIŠNICI

Denar naj bi bil, treba pa se bo odločiti za načrt

Spet na začetku zgodbe?

Včeraj smo poročali, da je dezela pripravljenadobrih petdeset milijard lir nameniti za bolnišnico v Gorici. Pripravljenost Dezele, da dodeli denar Gorici velja vsekakor pozdraviti, ceprav s tem vprašanje izgradnje nove bolnišnice se zdalec ni rešeno. Precej mesecev je bilo namreč vprašljivo, če naj milijarde namenijo za financiranje nove klinike v Vidmu ali pa naj se nakazejo v Gorico. Najbrž je bila pri odločanju pomembna ugotovitev, da bi v Vidmu z omenjeno vsoto, ki bo sicer razpoložljiva v dveh letih, uresnicili bore malo od načrta, ki predvideva skupni zacetni strošek okrog 400 milijard lir. Tezko, če ne povsem nemogoče v kratkem času pa bi bilo zagotoviti preostali del potrebnega denarja. Odtod najbrž odločitev, da se denar preusmeri v Gorico, kjer bi se dalo s tem denarjem marsikaj uresničiti.

Drugo je namreč vprašanje, kako in zakaj se bo denar uporabil. Po neskončnih polemikah in različnih variantah ali naj se zgradi povsem nova bolnišnica, preuredi objekt Usmiljenih bratov ali nekako prilagodi, z gradnjo novega krila sedanja bolnišnica, se ni jasno, kaj in kje se bo pravzaprav gradilo, ceprav je bilo se pred meseci rečeno, da je načrt v pripravi in manjka samo denar za investicijo. Uradno sporočilo o "pripravljenosti" Dezele da denar nameni za gorisko bolnišnico namreč navaja, da se bo v kratkem sestala posebna komisija deželnih funkcionarjev, predstavnik Zdravstvene ustanove in Goriske občine in znova vstransko preučila različne možne rešitve ter sele nato

sprejela dokončno odločitev.

In prav glede odločitev, oziroma splošnih smernic je bilo v zadnjih letih povedanega že marsikaj. Svoje stališče je opredelila tudi Konferenca županov. Mar to več ne velja?

Gradbenega posega kot se zdi, se ne bo tako kmalu. Dodatni razlogi za previdnost pa izhajajo iz finančnega aspekta. Denar ki (naj) bi ga zagotovila Dezela namreč ne zadostuje za celotno financiranje. Razliko naj bi zagotovila Zdravstvena ustanova s samofinanciranjem, s prodajo nekaterih nepremičnin. Zadeva je sicer izvedljiva, v praksi pa sila zapletena in dolgotrajna. Zanimiva je tudi ugotovitev, da nihče več ne govori o možni integraciji z bolnišnico v Sempetru.

NOVA GORICA / V SOBOTO, 12. SEPTEMBRA

Ob 50-letnici mesta pripravljajo srečanje nekdanjih udeležencev MDB

V soboto, 12. septembra bo v okviru občinskega praznika in počastitve 50 - letnice začetka gradnje Nove Gorice vseslovensko srečanje nekdanjih brigadirjev MDB vseh generacij in vseh delovnih akcij. Srečanje, ki bo organizirano v duhu nekdanjih brigadirskih prireditev, bo priložnost, da se spet srečajo nekdanji prijatelji in znanci iz mladinskih delovnih akcij. Srečanje bo s svojim nagovorom počastil, kot nekdanji brigadir, tudi predsednik Republike Slovenije g. Milan Kucan.

Pobuda za srečanje je že v teku. Organizacijske zadeve vodijo klubi nekdanjih brigadirjev, ki bodo poskrbeli tudi za prevoz. Udeleženci naj se obrnejo na naslednje naslove:

Celjska regija: Ivica Fiser, Prezišova 1, Celje, tel. 063/442-986 in Igor Ponikvar, ZZB Celje, Gledališka 2, tel.063/484-341;

Dolenjska regija: Kristina Plut, Smrečnikova 24, 8000 Novo Mesto, tel. 068/26-593;

Gorenjska regija: Zdravko Krvina, 4224 Gorenja Vas, Poljanska 6, tel. 064/681-386;

Goriška regija: ZZB Nova Gorica, Kidričeva 9, tel. 065/21-049;

Koprska regija: Sveto Krmac, Rozmanova 33, Koper, tel. 066/35-941,

Koroška regija: Ivan Kugovnik, Na produ 36, Prevalje, tel. 0602/31-329 in Franc Cuk, Prisoje 35, Prevalje, tel. 0602/31-122;

Ljubljanska regija: Tilka Blaha, GO ZZB Ljubljana, Vrtaca 11, tel. 061/214-475;

Mariborska regija: Miro Posega, Razlagova 3, Maribor, tel. 062/26-201;

Posavska regija: Marija Srpic, Jesenice na Dolenjskem 37, tel. 0608/57-270;

Ptujška regija: Feliks Bagar, Slovenskogoriska 6, Ptuj, tel. 062/774-811;

Prisrčno so vabljeni vsi brigadirji in brigadirke, pa tudi udeleženci delovnih brigad OF s Primorske.

GORICA / V ZNAMENJU FOKLORNIH PRIREDITEV

Zadnje priprave na 28. festival

Lani so trofejo podelili skupini iz Djakarte
Prireditve bodo od četrтка do nedelje

Organizatorji 28. mednarodnega folklornega festivala se mrzlično pripravljajo na potek prireditev, ki bodo v drugi polovici tedna dajale poseben pečat Gorici. Za prestižno priznanje - Trofejo goriskega gradu - se bodo potegovali godci, pevci in plesalci iz devetih držav, med temi tudi člani folklorne skupine "France Marolt" iz Ljubljane. Lani so priznanje podelili skupini "Lestari" iz Djakarte. Tudi letos bodo na prireditvi, ki bo zagotovo privabila na tisoče obiskovalcev, nastopile tudi skupine iz izvenevropskih dežel, Argentine, Kolumbije, Madagaskarja in tudi Kitajske. Nastopi bodo v četrtek, petek in soboto zvečer na Battistijevem trgu, v nedeljo popoldne pa bo tradicionalni spreved, zvečer pa podelitev priznanj in se zaključni nastop.

Na sliki - člani kitajske skupine "Petite aigrette".

ČRPALKE

Danes bodo na Goriskem obratovala naslednje bencinske črpalke
GORICA

IP - Ul. Crispi, 14

ESSO - Ul. Lungo Isonzo, 77

MONTESHELL - Ul. Aquileia, 20

ERG - Ul. sv. Mihaela, 35

AGIP - Ul. Trieste, 174

TRZIC

MONTESHELL - Ul. Boito, 43

IP - Ul. Matteotti

AGIP - Ul. Cosulich

RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia

KRMIN

AGIP - Drev. Ven. Giulia

GRADISCE

MONTESHELL - Ul. Trieste

SKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti (Pieris)

MARJAN

AGIP - Ul. Manzoni

STARANCAN

AGIP - Ul. Trieste, 33

PRISPEVKI

V spomin na Oskarja Pahorja daruje družina Jurij Pahor 100 tisoč lir za KSD Vipava.

RAZSTAVE

NA GORISKEM GRADU je do 30. avgusta odprta razstava G. Piranesi in njegov čas - razstava del znanega beneškega mojstra iz 18. stoletja.

OBVESTILA

KMEČKA ZVEZA opozarja na skorajšnjo zapadlost roka za prijavo zaloga vina na dan 31. avgusta. Za prijave se vinogradniki lahko obrnejo na urad KZ in sicer na sedežu v Gorici, ul. Malta 2, vsak dan razen sobote od 8. do 12. ure; na sedežu KD Briski grič na Bukovju v četrtek 3. septembra od 12.30 do 14. ure; v podružnici v Doberdolu (sedež godbe na pihala) ob petkih od 8. do 9. ure. Vinogradniki naj prinesejo s seboj zadnjo prijavo vina.

SZ DOM organizira 2. camp minibasketa za osnovnošolce, ki se bo odvijal od 31. avgusta do 4. septembra v Dijaskem domu v Gorici. Za informacije: tel. 33029 (ZSSDI) in 30677 (David).

URAD SDZPI je zaradi dopusta zaprt do 28. avgusta 1998.

ZSSDI GORICA sporoča, da je urad v avgustu odprt vsak dan do 8. do 14. ure. Ob sobotah je urad zaprt.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 15.8. do 21.8.1998:

Rodila se je Jana Tabaj.

Umrli so: 70-letni Alberto Ferligoj, 73-letna Maria Diafano, 87-letna Anna Contento, 89-letna Maria Bozzato, 84-letni Egidio Battistutta, 71-letna Lidia Duriavigh, 85-letna Pierina Volcic, 89-letna Giorgia Zilli, 82-letna Angela Mauri, 57-letni Guglielmo Guarneri, 74-letna Guida Baruzzi, 62-letna Ada Dominutti, 85-letna Bianca Radossi, 78-letna Romualda Folli, 83-letna Slavica Tomsic.

IZLETI

ZVEZA UPOKOJENCEV iz Doberdola vabi udeležence izleta v Sanremo in Montecarlo, da do 31. avgusta poravnajo potnino. Odhod bo 11. septembra ob 5.45 pred cerkvijo v Doberdolu in ob 6.00 v Jamljah pred spomenikom.

SPDG priredi 13. septembra avtobusni družinski izlet z obiskom GEOSA (Geografskega središča Slovenije), gradu Bogensperk ter izletom na Smarno goro nad Ljubljano. Prijave na sedežu društva, ul. Malta 2 - tel. 33029, v sredo 26. t.m. od 11. do 12. ure.

SPDG - odsek za gorsko kolesarenje vabi v nedeljo, 30. avgusta na izlet z gorskimi kolesi na relaciji Stanzel-Steverjan - Korada - Plave - Sv. Gora - Stanzel. Udeleženci bodo odpeljali ob 8.30. Informacije pri Ediju (tel. 530242), Alesu (tel. 21057) in Lorisu 22164).

KINO

GORICA VITTORIA 1 17.30-20.00-22.20 «Arma letale 4». M. Gibbon.

VITTORIA 3 17.30-22.00-22.30»Boogie nights«. R. Paul Thomas Anderson. Prepovedan mladini pod 14. letom.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBCINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel.522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Jutri: 11.00, Zvokelj Cancianila v podgorski cerkvi; 11.00, Giuliano Zitteri v kapeli na glavnem pokopališču.

Sporočamo, da je preminil nas

Milan Furlan

star 79 let

Pogreb bo v sredo, 26. t.m., ob 10. uri iz mrliške veže bolnišnice Janeza od Boga z žalnim obredom v cerkvi v Pevmi.

V naprej se zahvaljuje mo vsem, ki se boste udeležili žalnega slovesa.

zena Slava, hči Claudia, brat Salvatore, svakinje, necaki in drugi sorodniki

Gorica, 23. avgusta 1998

1978

1998

Bruno Braini

Dvajset grenkih let je odkar te ni.

Nosimo te v srcih.

Nela, Masa, Magda, Peter, Danijel z Michelo, vnučka Gaja in Gregor in vsi tvoji

Stanzel, 23. avgusta 1998

NOVICE

Polemike glede preselitve urada za promocijo turizma

Deželna uprava je te dni z odločitvijo o preselitvi urada za promocijo turizma iz dosedanjih prostorov v ulici Diaz v stavbo deželne uprave v Rimski ulici, poskrbela, da se bo najbrž spročil plaz kritik in polemik o smotnosti take odločitve. Lokacija je za dejavnost urada, ki naj bi skrbel za promocijo turizma, primarnega pomena. Če so bili prostori v ulici Diaz s tega vidika primerni in predvsem dostopni, tega ni mogoče trditi za nove prostore v palaci v Rimski ulici, saj je urad namescen v prvem nadstropju. Na vprašanje je te dni opozoril deželni svetovalec Brussa (izvoljen na listi Centra za reforme). Dezela se je menda odločila za varčevanje in poskrbela za preselitev uradov lastne prostore, kjer ni treba plačevati najemnine. Pozabila pa je na bistvo obstoja in delovanja urada, ki ima smisel le če je v stiku s čimvečjim številom strank. Brussa zeli od odbornika vedeti tudi, zakaj ni bila sprejeta ponudba pokrajinske uprave, da bi urad za promocijo turizma namestili v prenovljeni palaci Alvarez.

Danes versko in družabno srečanje Doljanov

V Dolu bo danes popoldne tradicionalno srečanje prebivalcev tamkajšnjih zaselkov ob priložnosti praznika Marije Kraljice. Ob 17.30 bo slovesno bogoslužje v cerkvi na Palkiscu, zatem pa družabnost in tudi sportno srečanje v balinanju med Opajci in Doljani. Tako kakor lani in prejšnja leta, pričakujejo, da se bodo današnjega srečanja udeležili tudi številni Doljani, ki jih je življenjska pot popeljala v svet, a se ob tej priložnosti zmeraj radi vračajo v domaci kraj.

Partizanski miting 30.t.m. v Selcah

Pokrajinska sekcija VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 30. avgusta, ob 10. uri partizanski miting v Selcah. Geslo srečanja je »Za enotno Evropo, faktor miru, demokracije in socialnih pravic«. Srečali se bodo borci iz obmejnih področij Italije, Slovenije in Hrvatske ter znova poudarili, da sta prijateljstvo in sodelovanje temeljni vrednoti tudi v postopu izgradnje Evropske skupnosti in ki lahko edini jamcita za mir in demokratičen razvoj ter pospeševala ekonomski in socialni napredek.

Sezonsko znižanje
mauro laris
ul. Carducci 24
tel. 537561

UTOPLJENEC ŠE BREZ IMENA

Iz Soče so včeraj potegnili truplo moškega srednjih let

Goriski gasilci so včeraj iz Soče, v bližini pevskega mosta, potegnili truplo moškega srednjih let, oblečenega le v kratke hlače. Po prvih ugotovitvah sodeč je bilo truplo v vodi že kakih deset dni in v precej razpadajočem stanju. Prvi poskusi za identifikacijo so bili neuspešni. Policijski organi so o najdbi ob-

vestili tudi pristojne organe v Novi Gorici. Obstaja namreč verjetnost, da je truplo prinesla voda iz sosednjega območja v Sloveniji. Prav tako ni mogoče izključiti možnosti, da je neznani moški utonil pri poskusu ilegalnega prehoda meje. Foto Bumbaca - gasilci med včerajšnjo akcijo.

Lavrenčič: »Dosedanji obračun tega mandata je zelo ploden«

INTERVJU

Niz pogovorov z župani slovenskih občin, kjer bodo prihodnjo pomlad upravne volitve nadaljujemo z županom Doberdoba dr. Mariom Lavrenčičem. Tej funkciji se je v zadnjem času pridružila se izvolitev za predsednika Kraske gorske skupnosti. Pogovor smo začeli z obravnavo občinske dimenzije njegovega upravnega dela in sicer z vprašanjem, ali je zadovoljen z rezultati dela v mandatu, ki se blizu koncu.

»Mislim, da je obračun tega mandata izredno ploden. Po mojem mnenju nismo v prejšnjih mandatih nikoli dosegli takih rezultatov, kot smo jih v tem. Tu ne mislim samo na največji dosežek, financiranje Evropske unije za zascito in ovrednotenje kraskega okolja, ampak tudi na druge investicije, ki smo jih uspeli izvesti v teh letih.

Ce malo pogledamo na razna področja, smo na solskem področju preuredili osnovno solo, ki je sedaj povsem primerno urejena. Poleg tega imamo v tem trenutku predvideno investicijo 740 milijonov lir za telovadnico in za celotno preureditev občinskega parka v Doberdobo. Ne vem, če bomo lahko zaceili z deli že v tem mandatu, vsekakor pa bomo do konca mandata zagotovili vse pogoje, da bo potem steklo delo. Občinski park bomo uredili kot celoto, ki bo v bodočnosti služila vsem Doberdobcem. Tu bo center, v njem se delujejo vse sole, kjer bo tudi nova telovadnica. Ker bo pač treba za telovadnico žrtvovati del zelene površine, bomo vključili v občinski park tudi staro pokopališče, ki že skoraj dvajset let ne služi več svojem namenu. Pri tem bomo seveda, kot se spodobi, odstranili posmrtno ostanke, cesta, ki danes locuje pokopališče od občinskega parka pa bo po novem sla za pokopališčem, tako da bomo pridobili vse to zeleno področje. Poleg tega imamo tudi za denar, da preuredimo vse strukture, ki so namenjene poletnim šagam in ki so precej v slabem stanju. Celotna investicija za to središče, ce upostevamo telovadnico, pokopališče in te strukture, je približno milijarda in 100 ali 200 milijonov. Denar za telovadnico že imamo, za kioske imamo 120 milijonov, za pokopališče 160. Se kaj bo treba verjetno pristaviti, tako bomo imeli v Doberdobo zares lepo središče za solske, sportne, kulturne in rekreacijske dejavnosti.«

Novo središče bo pridobil-tev za Doberdob in vso občino, saj se ga bodo gotovo s pridom posluževali tudi kra-jani drugih zaselkov v obci-ni. Za te zaselke pa občinska uprava že izvaja ali načrtuje se nekatere specifične pose-ge, kot razlaga župan.

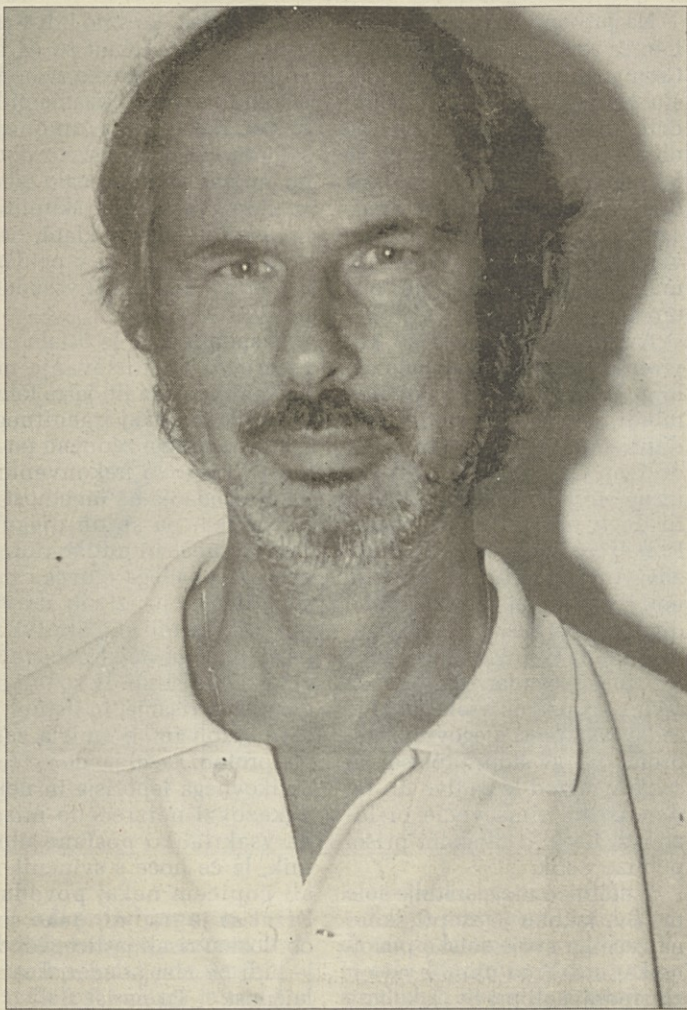
»Ce ostanem na področju solstva, nimamo več osno-vnih sol ne v Jamljah ne v Dolu. Vsekakor je nekdanja osnovna sola v Jamljah bila preurejena in danes se tam gradi kulturni socialni cen-ter. Dela so že zelo naprej in mislim, da bomo v roku ene-ga leta že odprli prenovljeno

poslopje, v katerem bodo Jam-eljci dobili zelo lepo in spodobno kulturno-socialno središče. Za to investicijo smo namenili približno 500 milijonov lir. V Jamljah smo tudi popolnoma preuredili in razsiriili pokopališče, ki ga bomo že v tem letu izrocili namenu. Prenova pokopali-sca nas je precej stala, ker smo skusali spostovati kraski stil z velikim zidom iz ka-mna, kar seveda nekaj stane.

V programu javnih del je tudi nekdanja sola v Dolu, ki smo jo po dolgem casu in za-pletu glede lastnine le pridobi-li. Zanj v tem trenutku se nimamo jasne namembnosti, moje osebno mnenje pa je, da bi jo v perspektivi vključili v investicije, ki bi jih lahko do-bili od Evropske unije, za va-lorizacijo Dola, tamkajšnjih ostankov iz prve svetovne vojne in znane cesarske poti, ki je sla od Dunaja prek Gori-ce in Dola v Trst. Pripravili smo že studijo na to temo. Skusali jo bomo predstaviti kot projekt Evropski uniji, ce ne pa bomo skusali poskrbeti sami ali preko Kraske gorske skupnosti, ki bo verjetno prevzela funkcijo valorizacije teritorija, da bi nekdanjo solo ovrednotili v tem okviru.«

Omemba Evropske unije uvaja najzahtevnejši nacrt, ki so si ga v zadnjih letih postavili doberdobski upravitelji in za katerega so iz skla-dov evropskega Objektiva 2 dobili več kot 5 milijard lir financiranja. Denar je vezan na realizacijo zascitenega naravnega območja na enem najlepših predelov goriskega Krasa v okolici Doberdob-skega jezera.

»Ta investicija, za katero smo v tem trenutku v fazi na-crtovanja, je gotovo naš naj-večji nacrt v finančnem po-gledu. Mislim, da bo konec septembra dokončni nacrt pripravljen, pravzaprav mora biti do konca septembra, si-cer tvegamo izgubo prispev-ka. Nacrt, o katerem je Pri-morski dnevnik že porocal, predvideva preureditev sta-rih stavb, ki so zapuščene vrh Gradine, kot pravimo te-

mu kraju, in so bile nekoč last družbe Solvay, ki je tam pobirala kamen in ga preva-zala v Trzic, da je pridobiva-la natrijev lug - sodo. Tam bomo uredili velik center za obiskovalce, ki bo po vsej ve-rjetnosti postal tudi glavno središče bodočega medobcin-skega parka. Druga depen-dansa, ce jo lahko tako ime-nujem, pa bo tam, kjer je bil nekoč stari doberdobski vo-dovod, kjer bomo pripravili terarij-akvarij. Poleg tega bo-do tam urejene steze in vse potrebno, da bodo obiskoval-ci imeli na voljo primerne usluge.«

Glede varstva okolja in specifično kraskega parka je bilo v preteklosti precej polemik, ki pa so po mnenju doberdobskega župana in obnem predsednika Kraske gorske skupnosti v glavnem presežene.

»Polemike glede parkov so se pomirile, saj mislim, da so naši ljudje že razumeli, da so park in rezervati lahko vir bogastva. Vsi seveda niso se prepirani o tem, osebno pa sem, saj ze od nekaj zagova-rjam stališče, da pravzaprav Kras in, ce govorim specifično, naše doberdobske po-dročje ne more imeti druge namembnosti in drugih virov bogastva kot to, da se ovred-noti teritorij. Ne vidim smi-sla, da bi mi tukaj zaceli gra-diti velike obrtne cone, saj imamo blizu Trzic, Gorico in tu je ničkoliko obrtnih in in-dustrijskih con. Zato mora-mo doberdobski Kras ohrani-ti. V tem smislu smo vedno delali in to, kar smo danes dosegli, je sad tega dela. Pred nekaj tedni smo v občinskem svetu odobrili tudi program-ski dogovor, v katerem je točno predvideno, kaksna bo

bodočnost za rezervat Dober-dobskega in Prelostnega jeze-ra. Mislim, da bo s tem do-berdobska občina veliko pri-dobila in da je bojazen neka-terih, da bi lahko parki ali re-zervati prinesli določene ovi-re za razvoj, neutemeljena.«

Pomembno vlogo bo pri varstvu okolja in upravljanju parka imela prav Kraska gorska skupnost, kjer je bil Lavrenčič pred nedavnim izvoljen za predsednika tudi upostevajoč izkušnje, ki jih je na tem področju pridobil kot župan.

»Mislim, da so prav te mo-je izkušnje nekako sugerirale ostalim kolegom in članom Kraske gorske skupnosti, da so mene postavili tja za odgovornega. Izkušnje, ki sem jih zbral v teh letih na področju okolja, so precej bo-gate. Skusal bom, seveda ob poslušanju vseh komponent, v najkrajšem casu priti do dogovora z Dezelu in pripra-viti osnutek medobčinskega kraskega parka, tako da bo nacrt stekel in ne bomo več izpostavljeni kritikam. Z ve-liko težavo smo prišli do po-zitivnih rezultatov glede za-scite Krasa in predvsem upravljanja parka, ki je bilo poverjeno Kraski gorski sku-pnosti. To je ustanova, ki ne-kako zastopa vse komponente slovenskega življa na gori-skem in trzaskem Krasu in je v tem smislu edina, ki lahko zagotovi bodočnost Krasu. Seveda vsi ne bodo zadovolj-ni, kajti vemo, da nikoli ni mogoče zadovoljiti vseh, pre-pričan pa sem, da je park vrednota, ki bo lahko prine-sla Krasevcem tudi v bodo-čnosti veliko dobrih stvari.«

Ko je govor o kraskem parku se postavlja tudi vpra-sanje možnosti skupne zasci-te ozemlja na obeh straneh meje.

»Mislim, da konkretna možnost obstaja, pravzaprav ne samo konkretna, obstaja tudi formalna, ki jo vsebuje zakon 42 v prvem odstavku clena 55 v katerem piše, da »v presledku, dokler ne pride do mednarodnega Kraske-ga parka Kraska gorska sku-pnost upravlja...« itd. Se pra-vi, da je cilj, ki si ga je dezel-ni zakonodajec postavil ta, da se na Krasu ustanovi me-dnarodni park. Vem, da je v Sloveniji veliko zanimanja za to in da si veliko prizadevajo za zascito teritorija. Mislim, da bo mednarodni kraski park nujni cilj, do katerega priti, tudi upostevajoč, da bo Slovenija cez nekaj let pristopi-la v Evropsko unijo in ne bo več meje: Kras bo celota, za katero bomo morali skrbeti tako na eni kot na drugi strani, pravzaprav teh strani ne bo več, kar je seveda samo dobro.«

Povezano s tem vpraša-njem je tudi gojenje cezmej-nih stikov z bližnjimi pri-morskimi slovenskimi obci-nami kot tudi z bolj oddalje-nimi, ki se je prav letos raz-sirilo se na pobratenje z Ble-dom.

»Vedno smo bili zelo po-zorni na cezmejno sodelova-nje. Dolgo let so že ustaljena obcasna srečanja z Novo Go-

rico, danes pa se je to sodelo-vanje razsiriilo tudi na novo-nastale občine vzdolz meje v Sloveniji. To so pač ze obi-cajne stvari. Ojaciili smo so-delovanje s krajevno skupno-stjo Prvacina - pred casom smo tudi slavili 20. letnico pobratenja - in sklenili tudi novo pobratenje z občino Bled. S tem v zvezi imamo ze konec avgusta, potem pa se septembra in decembra v programu nekaj srečanj in obisk na Bledu z našimi društvi in organizacijami, da bi se utrdili to prijateljstvo. Z nami bodo sle tudi delegacije iz Prvacne, tako da bo sode-lovanje nekako tristranko.

Poudaril pa bi zlasti potre-bo po utrditvi gospodarskega sodelovanja v obmejnem pro-storu. Prav v tem smislu sem bil kritičen tudi do Pokraji-ne, ker ze od vsega zacetka vključila vseh obcin v Pakt cezmejnega sodelovanja, ki so ga pred kratkim podpisali. Bil sem kritičen, ker bi Po-krajina ne smela pustiti ob strani majhne občine in se zlasti tiste, ki so vzdolz meje, ne glede na to ali je to Dober-dob ali Dolenje ali Krmin ali Repentabor. Te občine bi mo-rale biti v prvi vrsti v cezmej-nem sodelovanju in snovanju projektov, ki jih lahko finan-cira Evropska unija. Prav s tem namenom sem kot pre-sednik gorske skupnosti za-prosil za srečanje z uradom, ki ga je Slovenija ustanovila v Stanjelu za izvajanje evrop-skih projektov. Bili smo tam župani z obeh strani meje in smo se dogovorili, da mora-mo bolje in tesneje sodelova-ti, da pripravimo nacрте, ki jih, ko se bo ponudila prilo-znost, lahko takoj predstavi-mo in potem tudi izvedemo. Mislim, da nudi pridobivanje evropskih financiranj velike priloznosti, ki jih je smemo zamuditi in moramo delati na tem, da jih bodo naše ob-čine, predvsem obmejne, lah-ko koristile.

Med težavami, s katerimi se kot mnoge druge manjše občine danes srečuje dobe-rodbska, župana Lavrencica zaskrblyajo nekatere posledice izvajanja reforme kraje-vnih uprav.

»Z uveljavljanjem sicer pozitivne Bassaninijeve re-forme prihaja do prehoda dela odgovornosti z obcin-skih uprav na funkcionarje obcin. Ta prehod večkrat povzroca tudi zastoj v delo-vanju in tezave pri spostova-nju rokov za izvajanje javnih del, prav v zvezi s povečani-mi odgovornostmi, ki jih pri tem imajo občinski uslu-zbenci. Zlasti manjše občine so v večji zadregi, saj ne raz-polagajo z močno strukturo in so zaradi tega primorane v iskanje sodelovanja z drugi-mi obcinami. Doberdob je glede tega kot tudi za nude-nje vrste storitev ze v prete-klosti ubral pot sodelovanja z obcinami trziškega okraja in pristopil k nacrtu takoi-menovanega skupnega mes-tnega območja. Marsikateri uspeh te izbire je ze viden in mislim, da bo treba te oblike medobčinskega sodelovanja se pospesiti.«

Marko Marincič

Pred sto leti začetek poti nemirnega iskalca Avgusta Černigoja

Avgust Černigoj je kot pravi človek na pravem mestu na začetku dvajsetih let na novo zazivel v imenu funkcionalizma, ki je stremel po odločnem spoprijemu s družbenimi problemi, predvsem v zvezi s praktičnim življenjem in skupinskimi težnjami. Leta 1924 se je namreč znesel na weimarskem Bauhausu, prepojenim s socialdemokratskim reformizmom in v stiku s konstruktivizmom, združenim z ostalimi ruskimi avantgardnimi potni pod revolucionarnim skupnim imenovalcem. Da se je Černigoj naslanjal na določeno vrsto konstruktivizma, opominja na prvi pogled že Malevčev črni kvadrat, majhna oznaka, s katero zaključuje umetnik svoje programske spise in dejanska vsebina teh manifestov (Grupa konstruktivistov v Trstu, Tank 1927; Moj pozdrav!, Tank 1927; Manifest - predgovor, 1 in 1/2 stv. Tanka 1927, Vzhod in zahod v umetnosti, Učiteljski list 1926, Moje delovanje v Juljski krajini, Nas glas in nekateri italijanski članki).

Torej, neizpodbitna številka ena: Černigoj se je naučil avantgardnega duha sirsega evropskega razmaha in neizpodbitna številka dva: bil je revolucionar. Pravi, da je Černigoj prenesel svoje znanje na mlo Kosovelovo dušo, vsaj tako je veljalo po izidu Integralov v letu 1967, iz novejših virov pa izhaja, da je bil Kosovel veliko bolj borben (iz Manifesta mehanikov v Integralih: "Strela naj vzge dušo...to je prva bojna napoved v SHS."), in ne tako mil, in da je avantgardne poglede pretežno spoznal v reviji Zenit (ki je posebej srbsko različico evropske avantgarde). Na to kažejo tudi Kosovelove lepljenke, kolazi, ki jih Černigoj ni poznal, in ki so sorodni predvsem futurističnim tipografskim kompozicijam, in ne konstruktivističnim manifestom ali dadaističnim ready-madeom (ki bodo sicer svoj vpliv izrazili predvsem na začetku šestdesetih, temu navdihu se tudi Černigoj ne bo znal izogniti).

Torej tretja točka: gotovo je Kosovel spoznal Černigoja prek sestre Karmele, ki jo je v Münchnu v krogu intelektualcev obiskoval tudi trzaski umetnik, ni pa res, da mu je Černigoj prvi razkril avantgardne poglede. Da mu naziv "umetnik" v popolnem pomenu besede pristaja, je neizpodbitna točka številka štiri. Černigoj je že zelo mlad ustvaril nekaj pomembnega (slovenski konstruktivistični, kot prave umetnike je kritika tudi njega zaradi novih pogledov najprej zavrgla (Ljubljana in Trst sta bila dokaj toga v sprejemanju avantgardnih novosti), ni se ustavil pri prvem dosežku (konstruktivizmu), a zajadral je in preizkusil more li kovnih prijemov (opremljanje notranjosti ladij pri arhitektu Pulitzerju, figuralka, magični realizem, dekoracija his - pred vojno, poslikave slovenskih cerkva - med vojno, pokrajine in tihozitja v postkubizmu, postimpresionizmu, abstraktizem, ukti-petdeseta leta, informel, abstraktni impresionizem, ze omenjeni Duchampov dadaizem - šestdeseta leta, po dokončnem priznanju njegove umetnosti in ustvarjalnosti: pop in neokonstruktivizem v desetletju pred smrtjo). Preizkusanje novih tehnik in vsebin bogati ustvarjalca, ki postane umetnik, ko izumi kaj novega. Černigoj je naredil obratno: najprej je postal umetnik, to pa je bil prisiljen dokazati in se je izkazal tudi kot ustvarjalec. Morda ga je kritika namerno prezrla, prav ker je preskočil vmesno stopnjo. Tudi ta "vmesna stopnja" pa je trzaskemu in slovenskemu likovnemu prostoru, marsikaj dala. Niso vsi slikarji umetniki, Černigoj pa je gotovo bil. Poleg tega je bil velik učitelj. To je formalno postal v Bologni, po dokončani umetnoobratni soli na oddelku za dekorativno slikarstvo, takoj za tem pa je med leti 1920 in 1920 poučeval v Postojni. Po bauhauski izkušnji je nekaj časa, do odslovitve zaradi revolucionarnih nagnjenj in prve konstruktivistične razstave avgusta 1924, poučeval tudi na ljubljanski Tehniški šoli. V Ljubljani je nato ustanovil "Solo za arhitekturo", ob povratku v Trst privatno likovno solo z Dolfjem in Carmeliche, takoj po vojni, leta 1946 je prvič prišel na slovenske trzaskesole in tu vzgojil vrsto sodobnih trzaskih predstavnikov likovne umetnosti.

Stoletnica rojstva velikega umetnika, Avgust Černigoj se je namreč rodil 24. avgusta 1898 in leta 1985 dočkal sedemdesetletje, je torej vredna počastitve in priznanja, da se je v Trstu na kulturnem področju marsikaj premaknil po zašlugi Avgusta Černigoja, enega izmed redkih pravih umetnikov, s katerimi se lahko ponasata Trst in slovenski prostor.

JPC

Na jutrisnji dan poteka stoletnica rojstva slikarja Avgusta Černigoja, saj se je rodil v Trstu 24. avgusta 1898. Ob pobudah, ki se bodo jeseni zvrstile ob tej pomembni obletnici, se bo marsikdo spomnil na svoja dijaska leta, ko je profesor risanja učenca temperamentno vzpodbujal h kreativnosti in marsikoga usmeril na pot umetnosti.

Avgusta Černigoja so kot profesorja risanja spoznale cele generacije trzaskeske povojne mladine. Na dveh nižjih srednjih solah (danasnem zavodu Ivan Cankar pri Sv. Jakobu in na strokovni soli v Rojanu) in dveh višjih (liceju France Preseren in na učiteljski - zdaj Anton Martin Slomšek) je učil preko dvajset let. Koliko dijakov je prisostvovalo njegovim uram risanja v teh letih? Veliko! In vendar je do konca življenja spoznal vsakega, ki je sedel kdaj pred njegovim katedrom, čeprav stopi profesor risanja v razred le za dve uri tedensko in nima večje priljubljenosti, da bi z dijakom prišel pobliže v stik.

V učilnico nizje srednje sole pri Sv. Jakobu je stopil skoraj na začetku svoje solske povojne kariere. Pred njim je na nižji srednji soli pri Sv. Jakobu v Trstu učil Romeo Kocjančič-Coceani. Ob koncu solskega leta 1948/1949 je tihi profesor risanja, ki je sam zivel v tišini naglušnosti, narisal vsaki učenki majhen soplek roz v spominsko knjigo in se podpisal. Ko so v naslednjem solskem letu iste učenke prosile profesorja Černigoja, naj jim nekaj narise za spomin, se je odrezal: "Ali ti sploh ves, koliko denarja velja moj podpis pod sliko?" Ker ni profesor-umetnik kazal takega posebnega zanimanja za finančno plat svoje umetnosti, je zelo verjetno, da se je s tem odgo-

v nas razred, ko smo bili v tretjem letniku. Takrat so ga navduševale skupinske risbe, in nas tudi, seveda. Risanje ni bilo več nekaj individualnega, samotno in vase zazrto početje, ampak je omogočalo izhod iz klopi, zbiranje v skupinice in skupine, delo v klapi, neke vrste happening, ki v petdesetih letih v soli ni bil vsakdanji pojav.

V spominu mi je ostalo profesorjevo navduševanje nad barvami (morda jih je že takrat označil za nekaj imenitnega, kot pri najinem zadnjem pogovoru), njegovo nekonvencionalno gledanje na umetnost in umetnika, pa sploh njegova inovativnost in antikonformizem, ki mladega človeka presenetita, če ju izraza starejši človek. In morda predvsem dejstvo, da ni delal nobene razlike med tistimi, ki so bili naderjeni za risanje, in tistimi, ki niso sploh imeli smisla zanj. Nasprotno, kazal je, da ne ceni oblikovnega leporisja in neke nakazoval neizrečeno misel, da vsak lahko postane umetnik, le če hoče s svincnikom ali copičem nekaj povedati. Držal se je tradicij, tako smo ob Bozicu risali jaslice, vendar je tudi ob tem poudarjal svojo laičnost: "Tu nariši stalico in malega gaspuda v zibki!" Za vsakega dijaka je dobil kako oznako - in te se je držal, pa če je bila prava ali ne! Ne vem, zakaj je mene razglasil za bogato. Debeli - to je bogastvo! To je slo potem do konca.

Od številnih poznejših priloznostnih srečanj sta mi ostali v spominu predvsem dve. Prvo je bilo kmalu po maturi. S prijateljico iz otroških let sva sedeli na sezanski postaji na vlak, ki je tam dolgo stal zaradi obmejnih pregledov. Naenkrat vidiva skozi okno, kako se preko tračnic na nasprotni strani postaja približu-

del, so njegove rdeče nogavice kar ožarile kupe. Profesor je začel razlagati, da se vedno zelo nemarno obleče, ko gre v Jugoslavijo. Da v Ljubljani vsi opazujejo, kako je opravljen kdor pride iz Trsta, in da on ne mara tega. Vseeno se mi je vsilil rahel dvom, da se mu te zivordece nogavice zdijo imenitne.

Do drugega srečanja, ki mi je ostalo v spominu, je prišlo mnogo let kasneje. V Goethe Institutu na Ulici Coroneo je nastopila igralna mima, Nemka Giselle, gojenka slavnega Marceauja. Teden dni je tudi vodila tečaj te umetnosti v igralni soli Anne Gruber v Trstu. Po predstavi je umetnico pocakala Gruberjeva in njena skupina mladih, v kateri je bilo kar nekaj Slovencev. Prišla je tudi Annina mama. Dr. Aurelia - njena izkušnja z Listo je bila še daleč - je tedaj zivela v nekakem političnem zatistju potem, ko se je kot mlado dekle angazirala v ilegalnih levicarskih federacijah in po povojem vključevanju v raznorazne socialistične formacije in razformacije. Ustanovila je sicer neko svojo socialistično skupino, ki so jo sestavljali gasilec, stara sivilja in se kdo. Zbirali so se obcasno, se pogovarjali o starih idealih, ne da bi imeli drugih ambicij. Verjetno se je prav preko dr. Aurelie tistega večera prof. Černigoj vključil v naso družbo. Morda sta se poznala zaradi Kosovele, za katerega so trzaski kulturniki italijanskega jezika zvedeli v reviji Umama, katere pobudnica je bila Aurelia Gruber Benco. Prof. Černigoj je za blestel. Bil je kavališko spostljiv do dr. Aurelie, v nemščini izpovedoval Giselle, kako ga je njena umetnost očarala in frapirala vse igralske kandidate iz Annine skupine, da so slovenske gojence sprasevali, kdo je. Prehajal je iz nemškega pogovora z Giselle, v katerega se je vključevala tudi dr. Aurelia v slovenskega s svojimi bivšimi učenci risanja in zdaj nadebudnimi gledališkimi kandidati. Ob tem trojezičnem omizju je Anna Gruber, ki je prej dolgo let zivela v Rimu in se gibala v filmskih krogih, izjavila, da je to pac Trst, ali to kar je bil in kar bi moral biti. Vzdušje in car daljnega večera v Goethe Institutu sta tako neoprijemljiva, neponovljiva, da ju je težko opisati. Bil je res imeniten večer.

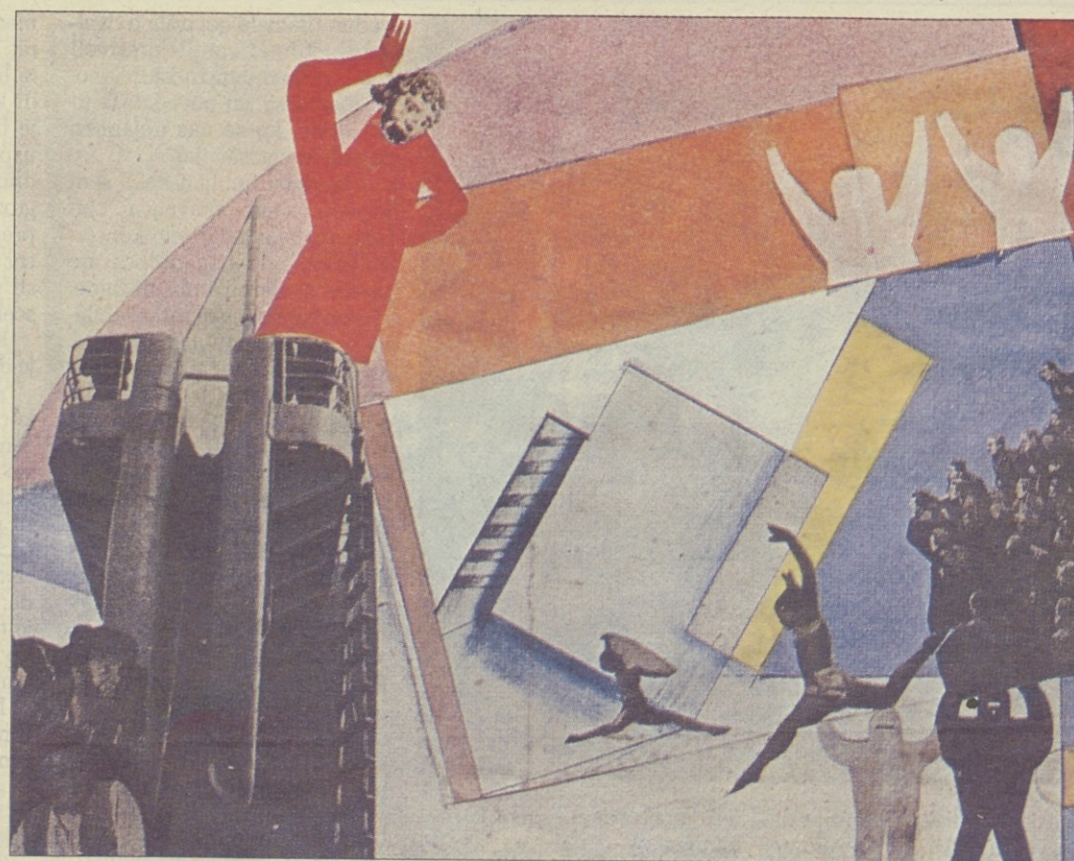
Potem sem večkrat srečala prof. Černigoja na trzaskem radiu. Pocasi se je ustvarila, tudi tokrat, zal, neponovljiva ekipa, ki jo je, pod uredništvom Marija Maverja, vodil prof. Josip Tavcar in so jo sestavljali poleg Černigoja se Bambic in Flavaty, kot stalni sogovorniki, občasno pa se kdo. Pogovarjali so se o trzaskih in goriskih slikarjih in umetnikih, ki niso bili več med živimi: o Kosovelu, Stirku, Spacapanu, Cargu, Kogoju in Mirku. Razgovore je nekaj let kasneje Marij Maver objavil v reviji Mladika. Od tistih oddaj je minilo skoraj stirlindvajset let. Zdjaj bi morala druga generacija sestaviti omizje za spomin na tedanje pricevalce, ki so vsi že pokojni.

Radijsko sem se s svojim profesorjem risanja srečala dvakrat. Prvic septembra 1982 v Lipici, kjer je bil zacasno na okrevanju po zdravljenju v trzaski bolnici, drugic v radijskem studiu leto kasneje, ko je imel razstavo v Galeriji Trzaskeske knjigarne ob svoji 85. letnici. Ko sem po petnajstih letih poslušala posnetka teh dveh intervjujev, se mi je skoro zazdelo, da so moja vprašanja usmerjala prav podrobnosti in spomini iz solskih let in posolskih trenutkov. Obcutki, trenutni prebliski, na katere pozabimo, a pridejo ob pravem trenutku iz podzavesti.

Ob prvem intervjuju se ni prav razgovoril. Razzivel se je le ob pogovoru o trenutku in kraju, ki sta bila tedaj njegova realnost: Lipica in konji. In enakomerni in pocasni topot belih lepotev, ki so se vracali v staro konjunicno, je bil zvočna kulisa razgovora. Za izhodisce so služile tri razstave: v Kosovelovi knjižnici v Sezani, v Hotelu Maestoso v Lipici in v galeriji Ars v Ljubljani.

Profesor, Slovenija je v tem poletju najširše proslavila vas jubilej, se 84, in to v nekaki simbolni razpetosti med Primorsko in slovensko prestolnico. Lahko bi rekli, da je to, po prejetju Prešernove nagrade, številnih razstavah v Trstu in predstavi po veliki antološki razstavi v Palaci Costanzi v Trstu, trenutke, ko ste bili deležni najvišjega priznanja in pozornosti s strani vaših rojakov na eni in drugi strani meje. Kaj vam pomenijo danes te tri razstave?

»Kar ste povedali je že dobeseden odgovor na vprašanje, ki ste ga postavili. Starost, je pomembna zadeva za umetnika. Starost pomeni vztrajanje, pomeni poglobitev, to je življenjski pojav; umetniku

pomeni obletnica prav to. Drugace, bi rekli, da smo zbrali te tri momente, da povežemo Trst z matično Ljubljano, potem seveda se Kras, zato Sezana, da umetnika prikazemo istocasnno v treh krajih.

Leta 1924 ste imeli v Ljubljani prvo razstavo. Bila je to doba konstruktivizma, kubiizma, sodelovanja s Spacapanom, Cargom, Pilonom, doba sodelovanja s Sreckom Kosovelom. Bi lahko sedanjio ljubljansko razstavo imeli za neko revanso za razstavo leta 1924, ko Ljubljana ni bila pripravljena sprejeti vaših revolucionarnih teženj v umetnosti?

»Lahko bi dejansko zgledalo tako. Res je lahko neka revansa, cetudi na to nisem po-

misli.

V kakšnih pogojih se je odvijala tedanja razstava in v kakšnih se odvija danes?

»Mladost tedanja je bila res revolucionarna in primerjava med dvema obdobji ni tako enostavna. Za tiste case je bila tudi razstava revolucionarna, danes stvari, ki jih kazem, nimajo več tistega bojevitiga znacaja, vsekakor pa me veseli, da sem v Ljubljani lahko predstavljal eno in drugo.

V Ljubljani se danes pocutim precej tuj, mesto je veliko zrastlo, mnogi tedanji prijatelji niso vec clani nase družbe, pomrli so, vsekakor pa vidim v Ljubljani veliko bodocnost iz likovnega in tudi iz arhitektonskega stališca. Ljubljana se je močno razvila in ne zaostaja za Trstom, ne zaostaja za nikomer, odigrava svojo vlogo, kot mesto v drzavi.

Od tiste prve konstruktivistice razstave preko kubiizma, futurizma, fauvizma, neokubiizma in abstraktizma, katere vaša umetniska doba vam je ostala najbolj pri srcu, kateri moment v vaši umetnosti ste doživljali najbolj intenzivno?

»To smo kvazi kvazi se povedali: konstruktivizem je glavna smer. Iz te smeri se potem tako rekoc razvijejo razni izmi, vec ali manj, ampak konstruktivizem je bila glavna poteza in najbolj brezkompromisno delovanje.

V Ljubljani razstavljate dela iz let 1956-57. Zakaj prav ta izbira za Ljubljano?

»Ne bi rekli, da to je namerno, to pa ne. To je slučaj, recimo. Takrat se razvije neokubiizem, morda pa je to tem odgovor na vprašanje. Neokubiizem je neke vrste vrnitev k prejšnjim izdom, zato sem to poučeval.

Razstava v Kosovelovi knjižnici v Sezani prikazuje grafi-

»Same grafike! Tam smo hoteli prikazati grafični del. Lahko bi rekli, da je razstava antoloska, ker so na slikah za beleženje razni datumi, od leta 1960 naprej, kake grafike so starejše, ene so čisto sodobne. Res bi lahko rekli, da je to ma-

la antoloska razstava grafik.

Kaj pa razstava v Lipici, kjer danes snemamo ta razgovor. V Hotelu Maestoso vidimo razstavljenih več risb s konji in drugimi detajli iz konjunic, pa še nekaj dekorativnih slik.

»Predvsem moram povedati, da me je vedno mikalo obiskat Lipico in prikrat sem bil tu pravzaprav za kazen, ker sem pozabil v Ljubljani potni list. Nisem smel cez mejo in

sem moral prespati v Lipici, da so mi vrnili potni list iz Ljubljane dol. Drugic pa sem bil povabljen na kosilo od pokojnega Oblaka in medtem, ko so pripravljali kosilo, to je nekaj časa trajalo, sem pobegnil in sem sel risat. In takrat sem se navdušil nad vsem tem, saj to je tako rekoc nekaj kilometrov daleč od Trsta, je pa čisto svojevrsten ambient. Ti konji in stале in vse to... gozdovi... vse to je name delovalo zelo močno in zato sem se lotil tudi risat konje in razstavljam konje.

Ste pred tem tudi risali zivali?

»Tudi! Ko so v Trst prihajali cirkusi in so imeli zraven menazerijo, sem hodil risat tudi zveri. Zame je zival nekaj, kar gre skupaj s človekom

- to je ena celota! Zato sem zelo rad tukaj v Lipici, ker sem v družbi prelepih zivali, ki se imenujejo lipicanerji. Obstal sem, ko sem bil v stali, in sem videl, kako je neka dama pripeljala konja, na katerem je jahala. Ga je zavezala in potem ga je poljubila in to me je sila ganilo. Nekako se je zahvalila konju, da je bil lep sprehod. To so interesantne stvari, ko prideš v naravo, ko zivis z naravo. Prevzame te tale svet! Lahko pa bi rekli, da je Lipica izven sveta, ce vzamemo Kras kot tak. Vcasih se mi zdi, kakor da bi bil neke na Angleskem, ker imajo neverjetne parke tudi oni ali pa v Parizu, ko se gredo sprehajati s konji. Tak vtis imam tukaj. Predvsem je konj zelo aristokratska zival.

Slike s konji, ki so tu razstavljene, so umirjene, dajejo vtis umirjenosti. Vpliva ambient na to?

»Ne bi rekli: konja nisem risal na nekaki heroicni potezi, kot smo bili vajeni, kot ga prikazujejo na spomeniku, ali kaj takega, ampak risem konja, ko miruje. To je konj, ki se pase, konj izven vsakega dejanja. Ce vidis vprezenega konja ali konja s konjenikom, daje vtis, da od njega nekaj zahtevajo, ker so ga zdesirali, ga učili tega in onega...jaz pa sem narisal konja, ki caka, konja, ki potrpežljivo stoji. To je bila moja misel.

Kakšne nacрте imate za naprej, morda se za kako razstavo v prihodnji sezoni?

v stik z mnogimi znanci, predvsem z nekdajnimi dijaki. Pogovor je stekel v radijskem studiu.

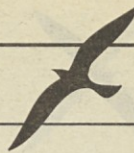
Glavne etape vašega življenja so nam znane, zato bi si nekoliko pobliže ogledali vašo mladost, ljudi in dogodke, ki so vplivali na vašo formacijo in na vaše izbire, slučajnosti in cas, ki so naredili iz vas to, kar ste. Rodili ste se pred 85. leti pri Sv. Ani (ni točno raziskano, morda na Pončani). Bi povedali kaj o svoji družini in o prvih otroških letih, do katerih seže vaša spomin?

»Družina je bila skromna, zelo skromna. Oče je bil težak, kot po navadi naši ljudje, ki so prihajali v Trst. Bil je iz Dobrave v Vipavski dolini. O svoji zgodnji mladosti ne bi mogel veliko povedati. Selili smo se, iz Skednja recimo na Skorkljo. Spominjam se, da so nas ljudje pomilovali, ker je bil nas oče zelo strog in zelo razvajan in tudi pijanec. To so bile težke razmere za naso družino, ki je stela šest otrok. Nasa uboga mati je morala garat, da je nekoliko dvignila ton tega položaja. Za sreco v nesreči umre nas ata zelo zgodaj, pri 51-ih letih, ali kaj takega, in tako ostanemo sirote in se borimo za vsakdanji kruh. Kako pridem jaz do slikarstva? To bi bilo morda najbolj zanimivo! To sem se povedal ob neki priliki. Moj ata je zbolel, kar je pomenilo za nas obup, bolezen pa se njegova drznost do nas, kako bi rekli... čudno smo se pocutili.

Samo da enkrat mu je bilo dolgas, ali ne vem kaj, je našel svincnik in je nekaj narisal in sicer to, kar je vsak dan videl, se pravi ladje, jaz sem bil, kot mali otrok, sila presenečen, da se da nekaj takega sploh risat na pamet. Ni izključeno, da mi je prav ta moment ostal v spominu, da sem začel nekaj barvat in risat, tako da mi je mati celo kupila barvice.

Je oče se kdaj potem risal?

»Samo enkrat in nikoli več. Ampak tisti enkrat je morda pomislil nekaj zame, tako jaz mislim. Druge možnosti nisem imel. Edino, ce sem sel k mami, sem gledal tiste slike v cerkvi, ampak so mi bile predačle, da bi vplivale name. Vplivala pa je name risba, ki je nastala imediatno.

»Umetnost ni lahka stvar, še najmanj komercialna«

Bi lahko povedali kaj o soli, ljudski in meščanski, ki ste jo potem obiskovali?

»Povedal bi le, da sem bil zdravstveno zelo sibak, da mi učitelj ni pustil telovadit, kar me je zelo razočaralo. Po fotografiji sodec, sem bil res zelo sibke narave. Ze v soli pa sem kazal nagnjenje k risanju, tako da se je učitelj zavedel, da je nekaj na tem in me je nekako vzljubil... in tako se je zacelo, že od vsega začetka, iz nič. Pa potem se razvijemo, postanem starejši in je treba poskrbet, kaj bo z menoj. Na Ulici Commerciale, kot so jo takrat imenovali, sem videl nekega starčka, skozi izlozbo sem ga gledal, ki je risal nekaj na kamen, pa nisem razumel, kaj to pomeni. Me je večkrat zapodil, da ga motim. Potem sem zvedel, da je bila to takomenovana litografija, za neke skatle ne vem česa. Takrat prvič zagledam grafiko, a ne vem kaj je, se čudim, ne morem razumet, zakaj na kamnu. On je praskal kamen, ni risal, je dolbel, potem sem vse to zvedel....To so prvi podatki o mojem zanimanju za likovno umetnost. Potem se je treba zaposlit, se pravi ubrat neko smer ali kaj takega in zvem, da stanuje v naši bližini pleskar, gotovi Rudež, zdi se mi, da je pred kratkim umrl. Rekel sem da, bom šel za slikarja, nisem vedel, kakšna je razlika med slikarstvom in pleskarstvom in seveda me je sprejel kot vajenca. Samo da sem bil presibak, bilo je težko delo, zbolel sem in v tem času, in ko nisem imel drugega dela, sem slikal. Rudež, gospodar, je nekega dne zagledal te moje stvari in pravi: "Ampak tebe bomo poslali v solo, ti nisi za to delo!" K sreči se je zavedel, da se skriva nekaj v meni in me je poslal v obrtno solo in sem se začel baviti z umetnostjo.«

Kako ste potem obiskovali obrtno solo? Ste ob tem delali?

»Ne, to je bila polna, prava sola. Pa ne samo to! Scasoma sem dobil tudi krasno stipendijo, da moj oče ni smel niti vedeti tega. Če bi vedel, da dobivam krasno stipendijo, bi sploh ne dal denarja v hišo. To je bila stipendija barona Marenzija. Užival sem jo štiri leta, peto leto sem šel k vojakom, potem je bilo konec. S tem je na kratko povedano, kako sem prisel do umetniške sole v Trstu. Tam sem se izkazal in zato so mi priznali stipendijo, ki je odgovarjala tedanji uradniški placi. To je bila lepa vsota, da sem s tem lahko tudi pomagal družini.«

Potem ste tudi poučevali risanje v Postojni.....

»Ne, ne ne ne. Prej pride do vojske. Jaz pa, recimo, portretiram že leta 1917 in se ne podpisem, ker nisem razumel, kaj se to pravi podpis, sem pa ta dela podpisal pred par leti. Priznal sem, da so risbe moje in to čisto dostojne. Tako se začne moj razvoj....«

Omenili ste vojno, so vas vpoklicali?

»To se pravi, v vojski sem bil, k sreči pa nisem šel na fronto, k sreči, bi se mi pa lahko to zgodilo, kot ostalim. To mi je bilo prihranjeno, ampak tako rekoč, kako bi rekel, vojna mi je skrajšala mladost ali pa, bi rekel, da je cudno vplivala nanjo, kot vsaka vojna. In tako se šele po vojni razvije cela zadevsčina.«

Kako pa je bilo s poučevanjem risanja na meščanski soli v Postojni?

»Predvsem je treba priznat, da so Italijani tedaj hoteli vedeti, če obvladam slovensčino. Jaz je nisem obvladal, ker nisem nikdar obiskoval slovenske sole.«

Ste obiskovali nemško solo?

»Ne obiskoval sem italijansko solo in seveda me je to precej prizadelo, ker sem moral že od začetka študirati in se baviti z jezikom, ker sem moral v soli govoriti seveda, italijansko, pa k sreči se je lepo steklo.«

Ste pa od doma obvladali slovensčino. Je v družini prevladovala slovensčina?

»Starsi tedaj niso govorili slovensko, med seboj že, ampak z otroki so govorili italijansko, to je bila tedaj praksa. Če sem kaj vprašal mamo ali kaj takega, to je se bilo v slovenscini, ampak drugače, italijanska sola itd....«

Kako da ste ostali v slovenskem ambientu, če vas družina ni navajala k temu?

»Se pravi, jaz sem se potem počasi locil od družine, predvsem ker sem bil v Postojni, poleg tega pa sem začel počasi spekulirati, kako se bom podal v Evropo, v Nemčijo, kar se je tudi zgodilo. Prihranil sem si nekaj denarja, malo sem portretiral in tako naprej in se podam v München, v Monakovo, in tam se začne druga doba, doba umetniškega ustvarjanja.«

V Münchnu ste ostali malo časa, kako da ste šli v Weimar?

»Ja sploh, kakor me je denar nesel, ampak je bilo vsekakor interesantno, da sem se seznanil z novimi pojmi v umetnosti. Zdaj bomo povedali dve besedi o Kosovelu Srecku. Ker je prišla v München Kosovelova sestra (Karmela) se učiti klavir, smo postali prijatelji in potem njene korespondence z bratom smo se spoznali. Karmelin brat me je tako prevzel, da sem kasneje šel v Ljubljano, namesto da bi se vrnil v Trst. Potem pride do tiste ljubljanske dobe konstruktivizma in ob tej priliki je tudi Kosovel pristopil k tej struji, pisal in polemiziral in vse to. Vse to izhaja iz Monakovega! Ampak jaz potem pustim Monakovo in grem v Weimar, v to znamenito solo in tam razvijem svojo dejavnost, seveda le za krajšo dobo, kajti denar je

pocasi prenehal, stipendije ni bilo več in tako sem se moral počasi vracati domov, ne domov v Trst, ampak v Ljubljano.«

Bi morda povedali se kaj o znameniti soli Bauhaus, ki jo je v Weimarju vodil Gropius?

»Ja se da nekaj povedati, ampak vsekakor bi se moralo nekaj videti, bolj kot povedati! To je bila ena od najbolj modernih sol v Evropi, a mene to ni toliko zanimalo. Zanimali so me produkti, izdelki, ki sem jih tam videl. To je bila sola, ki s tradicijo ni imela nobenega popravka. Oni so popolnoma negirali tradicijo, se pravi, da so nekaj iskali na novo. To je bila internacionalna sola, dobesedno, sodelovali so tudi drugi profesorji, celo Rusi tedaj. In tam sem se jaz takorekoč znašel v nekem novejšem svetuin potem seveda nadaljujem s tem v Ljubljani z akcijo, ki se je ponosrečila, kot so me izgnali in to vsled političnih momentov, na katere jaz nisem bil niti najmanj pripravljen. Drugo poglavje pa predstavlja moja dejavnost v Trstu, ko zapustim Ljubljano. To kar sem pričel v Ljubljani, nadaljujem v Trstu, se pravi s privatno solo in potem končam tam, kjer nisem nikoli računal, da bom pristal, in sicer pri dekoraciji velikih parnikov. To je delo, ki je popolnoma spremenilo moje življenje. Pričel sem s čisto svojevrsnim delom, ki mi je pomagalo, da sem se prezivljal - in celo dostojno. Potem pride do druge svetovne vojne in po drugi svetovni vojni se stvari spremenijo in stopim kot učitelj v slovenske sole. To je pa čisto drugo obdobje, ki nima nobene zveze s prejšnjim.«

Kritik Peter Krečič je na odprtju razstave citiral vaso izjavo, čes da jeste zdaj, ko nimate zob. Vedno ste dojemali umetnost kot nekaj nekomercialnega. Je bila to vaša izbira ali je bilo to pač, ker je tako naneslo življenje?

»Na to vprašanje bi se dalo odgovoriti tako: eno je slikanje kot tako, povprečno, po domače, drugačno pa je slikanje po gotovih zakonih. Zakon konstruktivizma je pomenil slikati na določen način, da se takoj vidi slog. Krečič je morda mislil na dejstvo, da se bavim s konstruktivizmom namesto z

dekoracijo barve, v tem je prelopnica.«

Na otvoritvi ste rekli, da je bila vsa stvar imenitna. To besedo večkrat uporabljate.

»Ne vem, kdaj se to dogaja. Imenitno, to pomeni plemenito, to je stvar, ki ni le estetična, literarna. Imenitno je plemenito, je čudovito, je nekaj aristokratskega, zato rad uporabljam to besedo. Upam, da jo rabim na pravem mestu. Plemenito...imenitno...«

Vedno kažete svoj navdušenje nad barvo.

»To je poklon, ki ga zelo rad sprejemam. To imam po naravi, vedno sem bil bolj pester narave. Namesto poltonov mi ugaja jo celi toni.... barvitost je pri meni doma, kolorit. To se ne da učiti, to se prinese seboj. To je tisto imenitno; tudi sem bil lahko vtaknil to besedo.«

Ce gremo malo nazaj v vaših spominih, se mi zdi, da sva se

vedno premalo govorila o dvajsetih letih, ki ste jih preselili med Weimarjem in Ljubljano. Bi morda se kaj povedali iz tiste dobe, ko so vas dejansko izgnali iz Jugoslavije?

»Ja, doba ljubljanska.... sem jo že tu pa tam obravnaval. Ljubljana je bila tedaj zelo konservativna, zelo bogaboječa, ne preveč hvaležen ambient zame, ki sem bil bolj tako, bi rekel, lačen. Ampak Ljubljana je bila, kot je bila, in kot tako jo je bilo treba sprejeti. Kaj bi se povedal o tej dobi? V Ljubljani sem imel neke vrste privatno solo. Vabil sem mlade arhitekte, da se seznanijo s konstruktivizmom in sem tudi precej uspel, ampak so odigrali določeno vlogo tudi gotovi politični elementi, ki so soglasali z menoj, tako da je policija opazila, da je bilo neko sorodstvo med nami, in prišlo je od tega, da so me izgnali, pa ne po moji krivdi. Medtem ko sem bil na počitnicah v Trstu, je lezal na moji mizi neki časopis, ki je izhajal na Dunaju, Wiener Journal, in ko sem se vrnil v Ljubljano, sem moral pojasnjevati ravnatelju, kaj je s tem. Ravnatelj je rekel, da sem agitator, da me je prijavil policiji in naj se tam javim, kar sem tudi storil in policija, ne bodi lena, me je takoj izgnala. Rekli so mi, da moram v teku 24 ur zapustiti Ljubljano! In tako se je končala moja ljubljanska doba! Tisti material, članek, ki so ga zasledili v Wiener Journalu se je imenoval La Federation Balcanique in to je bila politično sila nevarna stvar. Izgnali so me, pa nisem bil jaz kriv. Nekdo mi je poslal to čisto privatno, za informacijo.«

Ce pogledate nazaj, bi lahko rekli, da je bilo vaše življenje srečno?

»Ne bi rekel srečno, rekel bi raje bojevito. In to vedno, bodisi v najmlajših bodisi v srednjih, kot v starejših letih. Navsezadnje imam tak tempera-

ment, da si ne pustim imponirati, zato plačam gor in zato mora bit človek vedno buden. Tudi kadar sem učil na naši soli, je bilo tako. Imel sem gotov uspeh, ampak je bilo treba vedno paziti, ker so mi marsikdaj grozili: če boš tako delal se naprej, te bomo odslovili. Jaz sicer nisem polagal velike važnosti na to, ampak sem bil obveščen, da me kontrolirajo.«

Kako pa zdaj preživljate svoje dni?

»Eh, zdaj bi rekel bolj težko, ker so težki časi. Izgubil sem zeno in sem čisto sam. Sinova sta vsak po svoje: eden v Ameriki, eden je tukaj na univerzi in meni je bolj težko. Dva meseca ali tri mesece zaporedoma sem bil v Lipici in sem opazil, da je tam imenitno zame. Zrak je dober, hrana imenitna in tako in ni izključeno, da bom tam zimoval.«

Dočakali pa ste, da je vaša umetnost priznana, kar ni vsem umetnikom dano.

»Vztrajati je treba - to je velika rec - in biti skozi informiran! Zanimati se je treba za stvari in ne lenariti! S tem pa ni receno, da sem jaz bohem, kot se je nekdanj godilo, da se je umetnik pozvižgal na družbo. Danes bohemstva ni več. Danes poznamo dve kategoriji umetnikov: eni so srečni in celo premožni, ker krasno zaslužijo, drugi manj, lahko so reveži, nepremožni. Sam shajam tako, kot pač zmorem, ne bi rekel da briljantno, kot se da živeti pač.«

Sami ste rekli, da niste kapitalist, ampak da je vaša umetnost vaš kapital!

»Ja, tako sem mislil, ne vem, ce smo to dobro tolmacili. Nekje se kopici bogastvo, jaz pa sem, obratno, kopičil rajši umetnost, ker je po mojem mnenju to pravo bogastvo, medtem ko je ono samo materialno bogastvo. Tako bi to lahko interpretirali, ce že hočemo.«

Se pravi, da je bila to vaša izbira?

Cernigoj: Saj pravim! Moje mnenje je, da umetnost ni lahka stvar, pa se manj komercialna. Treba je izbirati: ali - ali. Ali si zadovoljen, da nekaj zaslužis ali si zadovoljen, da nekaj dosežeš.«

Je kaj v vašem življenju, kar ste si posebno želeli in kar niste dosegli? Kaj bi se radi dočakali?

»Na to vprašanje bi težko odgovoril. Stvari se med nami premikajo in tudi spreminjajo in seveda želja je, da zapustiš nekaj pozitivnega naslednjim generacijam, po mojem mnenju je to važno! Marsikdaj mi delajo komplimente, ja vi ste vedno z mladino in za mladino.... in to je res. Jaz imam prijatelje samo med nekdanjimi študenti. To je cudno, ne znam imet drugih prijateljev. Ne vem, ce je to moja usoda, ali kaj. Ce koga srečam po cesti, je to eno samo neverjetno pozdravljanje. Nekdaj so dijaki govorili: ce srečas profesorja na cesti, ga nikar ne podzravi! Ta je krut, ta je tak, drugi ne vem kaksen.... Jaz pa sem imel srečo na soli, ker so me vzljubili, in me danes celo tikajo in se tikamo. Večjeje uspeha si ne moreš pričakovati!

Zdi pa se mi, da so me prav teške življenjske razmere usmerile v pozitiven odnos do življenja.«

Simbol tržaškega pomorstva v Evergreenovih rokah

TRŽAŠKI LLOYD

Prodaja Tržaskega Lloyda taiwanskemu velikanu Evergreen spada vsaj emotivno med velike »tragedije« tržaskega gospodarstva. Primerjali bi jo lahko z zaprtjem ladjedelnice Sv. Marka ali, v zadnjih letih, z zapleti skedenjske železarne. Predvsem ladjedelnica je svoj čas povzročila pravi upor z nekaj dnevno mestno gverilo. Tržna miselnost (da ne govorimo o onesnaževanju) je v primeru železarne botrovala skromnejši mobilizaciji, ki je bila pred par leti večinoma samo formalna.

Primer Lloyda se je pojavil v peklenki poletni vročini, ko ze itat mesto deluje z največ tretjino moči. V številnih kriznih obdobjih Lloyda se je svoj čas večkrat govorilo o puenostavljenju njegove uprave s premostitvijo glavnega sedeza v Genovo, kjer je podobno ze bolehalo Italia di Navigazione. Za tako možnost so številne politične sile postavile demagoske barikade. Izbrana je bila strategija, v kateri naj bi se Lloyd sam obrabil: malo materialnih in cloveskih investicij, redno kopčenje milijardnih izgub. Državna Finnare se je lahko iznebila umirajočega bolnika brez emotivnega šoka v mestu, ki daje plovni družbi ime. V pogodbi naj bi bilo zapisano, da bodo novi lastniki obdržali ime družbe, zaščitni logo in tudi sedež v Trstu. »Prevod« takih pogojev pa se glasi, da se bodo novi lastniki v relativno kratkem casu zaceli ravnati po strogo trznih kriterijih, po katerih bodo morali nujno oklestiti sedanje visoke stroške, ki izvirajo iz statusa dejanske državne lasti (Finnare) pomorske družbe. Ladje Lloyda, ki sedaj plujejo pod italijansko zastavo, bi utegnile kmalu zamenjati te razpoznavne znake. Pod zastavo Paname, Taiwana ali kakega karibskega otoca bi utegnili vkrcani pomorski izgubiti velike privilegije in se po praksah, ki so v Italiji obicajne, predcasno upokojiti. Strokovnost sedanjih kadrov je bila v sporocilih omenjena la zaradi kozmetike. Lloyd je namrec ze kakih 15 let v hudi stiski, ki je spotoma sibila njegovo strukturo v vseh pogledih. Poenostavitev trgovine je dodatno izravnila profesionalnost.

V sklopu Finnare sta bili Lloyd zaupani trzisci Indije in Daljnega vzhoda ter Afrike. Ob Afriki, ki nikakor ne predstavlja izredno bogatega vira tovorov, je azijski del trenutno v hudih gospodarskih težavah. Obseg tovara se je močno zmanjšal, huda tekmovalnost pa je vozarine spravila do obupno nizkih vrednosti. Baje je v poslovnem letu 1997 Lloyd zabeležil izgubo 45 milijard in letošnje obratovanje naj bi bilo se slabše.

Novi lastniki Evergreen so med petimi največjimi ladjarji na svetu in razpolagajo z več kot sto ladjami. Formalno so doma na Taiwanu, ki je neke vrste davčni raj. Gre za tipično multinacionalno s kapitalom, ki prihaja v največji meri iz ZDA, njih ladje pa plujejo pretežno pod taiwansko in panamsko zastavo.

Družba Evergreen si lasti velik delež prometa med Daljnim vzhodom in ZDA, zelo mocna je na relaciji Daljni vzhod - Evropa, njen delež pa ni zanemarljiv niti na atlantskih progah. Evergreen in Lloyd Triestino vzdržujeta tedenske prihode - odhode na relaciji Daljni vzhod - Sredozemlje - Trst. Lloyd samostojno vzdržuje vezi se s pristanisci Afrike, po novem pa naj bi se vključil v tokove za Indijo in Perzijski zaliv.

Začetek leta 1836

Predhodnik današnjega Lloyda je imel rojstni datum 2. avgusta 1836. Izšel je iz odločitve avstrijskega Lloyda Zavarovalcev, da s presežki svojega obratovanja ustanovi družbo za »parno plovo«. Namen družbe je bil organizirati redne in hitre morske povezave z Grčijo in Carigradom. Družba je racunala na izdatno vladno pomoč, do katere pa ni prišlo. Le s casom je pomorski družbi, ki je nosila naslov »Österreichischer Lloyd«, uspelo pridobiti razmeroma ugodne pogoje za prevoz poste in vladnih pošilk.

Stvarno je zacel Avstrijski Lloyd obratovati 16. maja 1837, ko je iz Trsta odplula povsem nova ladja »Arciduca Lodovico«. Bila je lesena, zgradili pa so jo v Angliji. Dolga je bila 42 metrov, preko dveh stranskih koles pa je motor omogocal...brzino 8 vozlov (14 km) na uro. Ob

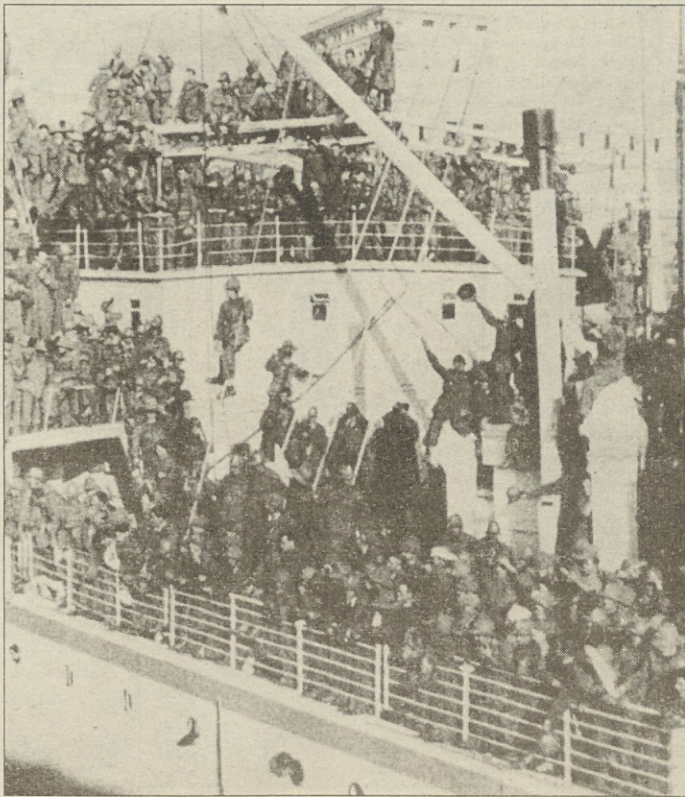
posadki 25 moz je peljala se 53 potnikov in popoln tovor, namenjena pa je bila v Ancono, Krf, Patras, Pirej in Carigrad, kamor je prispela po 14 dneh plovo. Ob koncu leta je imel Lloyd v obratu ze sedem ladij in zabeležil kar 87 trgovskih plovo. Ladje so obiskovale dalmatinsko obalo, Grčijo, turška pristanica in Egipt ter predstavljale edino zvezo s temi kraji. Poveljniki in casniki so imeli izredno nalogo, da v vsakem pristanu naberejo vesti o carinski zakonodaji, o povpraševanjih po evropskih industrijskih izdelkih, o cenah kolonialnega blaga, o kužnih boleznih itd. Na podlagi teh pricevanj je zacel Lloyd kaj kmalu (2.1.1839) trikrat tedensko izdajati »Journal des Österreichischen Lloyd«, ki je bil na razpolago operaterjem v citalnici družbe. Prvi sedež Lloyda je bil v današnji ulici Canal Piccolo (Palazzo Vivante).

Leta 1840 je Lloyd razpolagal s prvo ladjo zgrajeno iz zezeza, leta 1853 pa s prvo ladjo, ki jo je poganjal vijak.

Dvajset let se je Lloyd razvijal z zelo ucinkovitimi programi po vzhodnem Sredozemskem in Crnem morju, dejstvo da je slo za ladijsko družbo velike evropske države pa je nalagalo siritev na druga območja. Tako je bila leta 1857 dosežena Barcelona, nekaj let kasneje pa je bila za krajši cas uvedena povezava z Londonom.

Blizal pa se je odločilen

trenutek za Lloyd: v Egiptu so namrec intenzivno kopali prekop in 17. novembra 1869 je v paradni regati skozi Suez plula kar trojica Lloydovih ladij. Naslednje leto je Lloyd redno dosegal Bombay, nekaj let kasneje pa so ladje obkrožile Indijo in zacele obiskovati tudi Kalkuto. Proge so se postopoma daljsale in tako je leta 1880 prva ladja dosegla Hong Kong, leto dni kasneje pa se Sangaj. V Kobe je Lloyd prvič priplul 1. 1892, v Yokohamo pa pet let potem.

Istega leta so zaceli pluti tudi v Juzno Afriko, nekaj poskusnih plovo pa so izvedli proti glavnim pristaniscem Juzne Amerike.

V tem obdobju je v kronikah Lloyda zabeležen zanimiv tehnoloski napredek. Parnika »Imperator« in »Imperatrix« sta imela namrec poleg motorjev nove generacije in tudi...hladilnik. Za pivo!

Izbruh prve svetovne vojne je pomenil preselitev sedeza na Dunaj, medtem ko je v Trstu ostala le operativna enota. Med vojno samo je bilo vec plovo spremenjenih v plavajoce bolnisnice, vojska pa je marsikatero plovo rekvizirala za vojaske potrebe. Kar stiri ladje so bile pred vojno istocasno v gradnji v ladjedelnici Sv. Roka v Miljah, kjer so jih dogradili po vojni.

S prikljucitvijo Trsta Italiji so nove oblasti simbolcno prevzele tudi pomorsko družbo in ji 3. januarja 1919 spremenile ime v Lloyd Triestino, lastnistvo družbe pa je bilo se naprej v prejšnjih rokah. Relativno vecino je imela banka Union (40%), znaten delež pa družina Cosulich. Med vojno so majhni varcevalci in trgovci zaradi nizkih cen pokupili zelo veliko delnic in ponovno zbiranje kapitala je bilo nato zelo težavno. Odločilno vlogo za strnitev nove glavnice je odigrala Banca Commerciale Italiana.

Po dokončni preobrazbi družbe v sklopu italijanskega pomorstva je Lloyd odigral zelo veliko vlogo pri kolonialistcnihih podvigih Italije. Ozivil je svoje proge proti Daljnemu vzhodu in Indiji, močno pa je bil prisoten tudi v Crnem morju z masovnimi tovari za in iz komaj rojene Sovjetske zveze. Bil je deležen znatne državne pomoči in izdatki za osebje (tako na kopnem kot za posadke) so bili v skladu z »drzavnistvom« zelo visoki, celo previsoki in leta 1923 je bilo osebje skrceno za kar 605 enot.

Lloyd je bil zelo aktiven pri prevozihi, povezanihi z vojno in s poskusi kolonizacije v Etijopiji in Somaliji.

Leta 1937 je obvladoval celotno Afriko, Indijo, Daljni vzhod in prvič tudi Avstralijo. Ker je bila Amerika v sklopu Finnare rezervirana za genovsko družbo Italia di Navigazione, je bilo to največ, kar je mogel Lloyd doseči. V vseh kasnejših letih je omenjene linije obdržal, le da se je tehnika prevozov sproti spreminjala in poenostavljala.

Malo pred izbruhom druge svetovne vojne je imel Lloyd v obratovanju ker 85 raznovrstnih ladij: leta 1938 je n.pr. potovalo z njegovimi ladjami skoraj 220 tisoč potnikov.

Med vojno je družba izgubila kar 68 ladij, številne so bile tudi zaplenjene kot vojni plen, medtem ko je terjal vojni davek skoraj tisoč mrtvih med osebjem. Reorganizirana Finnare je Lloyd do delala 9 ladij vrste »liberty« za ozivitev delovanja. Bile so to ladje izredno nizke kakovosti, ki so jih med vojno z največjo naglico gradili v ZDA. Služile so za prevoz vsakovrstnega materiala za vojne operacije in so bile tarča napadov nemških podmornic z zelo visoko umrljivostjo med posadkami. Te ladje so v sklopu Lloyda delovale vse do sredine šestdesetih let.

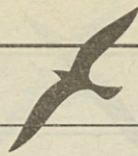
V državnih ladjedelnicah so medtem kot za stavo in brez daljnovidnega nacrtovanja gradili velike ladje za potnike, katerih pa je bilo vedno manj, kar se je ze zaceenjal razvijati letalski promet. Vsekakor je iz Trsta odplulo proti Avstraliji z ladjami »Australia«, »Oceania« in »Neptunia« vec tisoč Trzcanov, iz Istre pa je skromnejša »Toscana« vozila ezule. Ko je bil potniški promet na dolgih razdaljah v letih 60 ze odločno stvar letal, je Lloyd dal v promet elitni lepotici »Galileo Galilei« in »Guglielmo Marconi«. S tema ladjama, ki sta pluli v glavnem prazni ali na pol prazni, je Lloyd dosegel svojevrstni rekord: plul je okoli sveta, saj sta ladij iz Trsta dosegali preko Sueza Avstralijo in se v Sredozemje vracali preko Tihega oceana in Panamskega prekopa.

Zadnjo ladjo za Lloyd (ro-ro Julia) so zgradili v ladjedelnici v Miljah leta 1970, nakar je sledila generacija modernih tovornih ladij za zabojnike ali vrste »ro-ro« (za vozila). Najnovejše take ladje se plujejo in cakajo na svojo usodo.

Stavka kurjačev in Kitajci

Prve ladje v zgodovini Lloyda, kot vse v tisti dobi, so poganjala stranska kolesa. Tudi ko so uvedli vijake je zadevo se vedno gonil motor na parni pritisk. Ladje so poleg tovara prenasale tudi znatne količine premoga, kar so bile dobave v pristaniscih nezanesljive.

Zgoraj plakat, ki je vabil na pot z Lloydom, spodaj pa delavci, ki jih je italijanski kolonializem napotil v Afriko in ki so potovali z Lloydovimi ladjami

Med potniki Lloydovih ladij Karl May, Gandhi, Marconi

Ključen pa je bil človeški element, kajti premog je bilo treba metali v pec. In to vseh skozi, ker se pritisk ni smel znižati. To bi pomenilo zmanjšanje (že itak nizke) brzine ali pa celo ustaveitev plovbe. Za trgovanje, ki je vse zastavljalo prav na brzino prevoza, je bilo nekaj takega nepojmljivo.

Ladje so imele v svoji posadki tudi ustrezno število kurjačev, ki so med plovbo brez prestanka skrbeli, da je v peci dobro gorelo.

Na začetku je imel vsak kotel po eno ali dve peci. Vsak kurjač je skrbel za eno pec, včasih pa tudi za obe. Za brzino med 8 in 10 miljami je bil potreben pritisk med 2 in 4 bar. Z leti se je moč motorjev znatno povečala in povečal se je tudi potreben pritisk (med 12 in 16 bar). Vsak kotel je imel po tri peci, kurjač pa je ostal en sam. Pri povečanem številu peci je bil kurjač se en mlajši delavec. Medtem ko so se na modernjših ladjah pogoji življenja ostale posadke izboljšavali, so bili kurjaci vedno na slabšem iz čisto tehničnih razlogov.

Pri manjših ladjah so bili razmeroma blizu cistejšemu in svežemu zraku, s povečanjem plovil pa so ostali vedno globlje v trupu ladje, ker je bil motor na dnu zaradi stabilnosti, nad njim pa sta bili tudi po dve nadstropji več. To je obcutno zmanjševalo dotok čistega zraka, večalo količino prahu in dvigovalo temperaturo. Pogoji dela so bili v resnici peklenski.

Ob samem kurjenju je bilo kurjacev poverjeno tudi odstranjevanje pepela in splošno čiščenje prostora. Edini trenutek počitka bi zanje lahko bil postanek v kakem pristanišču. Pa ni bilo tako. Ko je ladja mirovala, so morali kurjaci opravljati splošna dela na palubi in in bili so tudi na straži. Ob plači so na ladji uživali enako oskrbo kot potniki tretjega razreda. Imeli so tri obroke hrane na dan. Ob kosilu in večerji najprej cetr litra vina in vode, nato pa so to količino spremenili v samo vino. Nadurno delo ni bilo plačano. Za plovbe v Sredozemlju so bili plačani s papirnatim denarjem, za plovbe preko sueskega prekopa pa z zlatom.

Kurjaci, ki so imeli na ladjah daleč najslabše pogoje za delo, so izvedli nekaj manjših stavk v letih 1883, 1884 in 1887. Zadnja od teh je trajala kakih 10 dni, ker pa javnost ni bila točno obveščena o pogojih dela, v javnem mnenju ni imela potrebne solidarnosti in je propadla. Med temi stavkami so med drugim kurjaci zahtevali najkrajšo dobo zaposlitve na šest mesecev, počitek ob praznikih, placevanje nadurnega dela in dnevni delovni čas... 10 ur!

V zapisu iz leta 1901 je razvidno, da se je pri Lloydovih plača kurjača gibala med 49 in 76 kronami na mesec. Sroški za minimalno preživetje družine s štirimi člani naj bi bili tedaj približno pri 90-95 kronah na mesec. Res so bili na ladjah tudi slabše plačani poklici, mornarji pa so jih

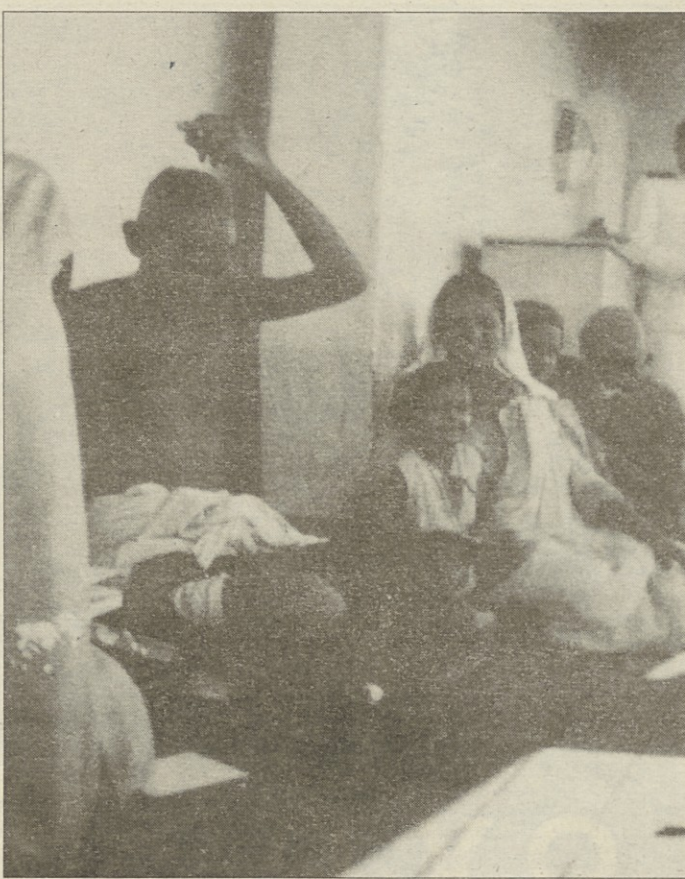
opravljali v neprimerno lažjih pogojih. Ker so bile ladje tudi potniške, so poleg tega razna opravila bila nagrajena tudi z napitninami.

Vecja akcija kurjačev Lloydov se je v Trstu začela 24. januarja 1902 z daljšo spomenico vodstvu Lloydov. V njej so kurjaci ponovno obrazilo dinamiko svojega dela in težave ob njem. Med plovbo naj bi po novem delali po 8 ur na dan, med obostanki v tujih pristaniščih po 10 ur. V teh 10 urah naj bi bili tudi dve uri odmora. Med postanki v Trstu naj bi bili oproščeni strazenja. Ob negativnem zadrževanju vodstva plovne družbe je bila oklicana stavka. Lloyd je nanjo odgovoril z ovadbami, ki so marsikoga privedle v zapor za 8 do 14 dni. Vec kurjačev je bilo tudi nasilno odpuscenih morali so zapustiti ladje v trzaskem pristanišču. Stavkajoče so namoestili s stavkokazi, ki so jih novacili v Benetkah, v Graciji in Turciji, pravega uspeha pa ta poteza ni imela.

Končno je bila zadeva predana presoji komisije izvedencev in ta se je izrekla v korist stavkajocih. Odločitev je bila sporočena stavkajocih in javnosti med zborovanjem v gledališču Rossetti. Prepričani v zmago so stavkajoci (solidaronstna stavka je medtem zajela skoraj vse industrijske obrate v Trstu) krenili v sprevedu proti sedežu Lloydov na danasnjem Trgu Unità.

Bilo je 14. februarja 1902.

Oblast je na vso stvar brez dvoma gledala ne samo iz sindikalnega vidika. V letu 1902 je bila v mestu zelo živa

iredentistična težnja italijanskega prebivalstva. Stavko, ki je imela vsekakor globoke korenine v delovnih pogojih kurjačev, so verjetno... »kurili« tudi od zunaj. V mstu so se pojavljali močni vojaški oddelki in ko je množica prišla na Borzni trg so jo pričakale vojaške enote v polni bojni opreml.

Bila je nekaj izzivanj s kamenjem, ki je frčalo proti vojakom. Vojska je dobila ukaz za streljanje in nato je na demonstrante navalila z bajoneti. Pod streli je padlo 12 ljudi,

dva pa sta bila do smrti zabadena z bajoneti. Med padlimi sta dve tretjini z izrazito slovenskimi priimki, čeprav popaceno napisanimi. Nekaj je bilo med njimi Kraševcev in Notranjcev.

Stavka kurjačev je imela izreden odmev v avstrijskem cestarstvu in v Italiji.

Zanimivi sta razlagi iz avstrijskega in italijanskega tabora. Dunajski »Wochenschau« je ob risbi, ki prikazuje tudi se danes obstoječo kavarno »Urbanis« napisal: »Vojska streljanja na

množico po napadu s kamenjem«. Napačna je smer napada. Na risbi je namreč razvidno, da je vojska prihajala z Borznega trga, medtem ko je bilo obratno. Milanska »La Domenica del Corriere« (prvi »magazine« v Italiji) je dogodek predstavila na sam (danasnji) trg Unità z didaskalijo »La folla caricata dalla truppa davanti il palazzo del Lloyd Austriaco«.

Dogodek je dolgo casa buril javnost, krepil politično dejavnost na strani socialistične partije in tudi nacionalističnega italijanskega gibanja.

Ce imajo kurjaci Lloydov svoje mesto v zgodovini delavskega gibanja v Trstu, so sli v pozabo kitajski pralci. Ni sicer znana kaka njihova stavkovna pobuda, ker so bili brez dvoma brez vsakega odnosa z sirso javnostjo. Vec družin je tudi prebivalo v Trstu in do pred kratkim je pri Lloydov se delal potomec teh delavcev, ki so med plovbo in med postanki v Trstu prali postelnino, prte, perilo in obleke tako potnikov kot članov posadke.

Kitajci so bili tudi »uradni« slikarji ladij. Ker tedaj se niso poznali fotografije, ali pa ta ni bila tako razširjena so se v pristaniščih Daljnega vzhoda člani posadk redno srečevali z umetniki, ki so se ponujali za spominsko sliko ladje. Ob vsakem prihodu so imeli hkrati po več naročil in so morali pohiteti z delom. Slikanje so si zato poenostavili s tem, da so imeli že izdelano morje in sicer v treh variantah: zelo razburkano, srednje vzvalovano in mirno. Na varianto, ki jo je mornar izbral, so nato med postankom v pristanišču samo dodali ladjo. Nerodni slikarji so včasih ob varianti razburkanega morja zgresili smer veta, ki je gnal zastave. Zgodilo se je, da je veter na morju vel proti levi, zastave pa so plapolale proti desni. Tovrstne slike so med zbiralci prava redkost in njihova cena gre v več milijonov lir.

VIP potniki na ladjah Lloydov

Bilo jih je seveda zelo veliko, kajti v prejšnjem stoletju in neke do polovice tega je bila ladja eno glavnih prevoznih sredstev. Med gosti Lloydov najdemo v različnih dobah prince, kneze, prestolonaslednike. Po prvi svetovni vojni so iz Trsta ali iz Neaplja odpluli razni fašistični veljaki, bodisi na službena potovanja kot na turistična križarjenja.

Prvega res znamenitega potnika smo zabeležili v biografski knjigi o nemškem pisatelju Karlu Mayu, ki je s fantazijo obiskal ves svet, v resnici pa potoval bolj malo in se to v zrelih letih.

Zanesljivo je zabeležen odhod Karla Maya iz Genove 4. aprila 1899 z nemsko ladjo za Egipt. V Egiptu, Palestini in Siriji se je Karel May mudil več mesecev nakar je iz Port Sida odplul proti Massaui v Rdecem morju. Iz Massau je nadaljeval pot v Karaci in Bombay, nato pa na Ceylon (danasnji Sri Lanka). Zanesljivo je iz Colomba odplul proti Penangu (Malezija) z ladjo Lloydov »Vindobona«, ka-

tere slike iz začetka stoletja so se razpoložljive. Ladja je bila namreč ena od najbolj elitnih celotnega brodograja. 24. novembra 1899 je Karel May odplul iz Indonezije proti Port Saidu, zelo verjetno z ladjo Lloydov, to pa ni zanesljivo.

Naslednji zelo znamenit potnik je bil Gandhi, voditelj indijskega boja za samostojnost. Gandhi je začel svoje politično delo v Južni Afriki kamor se je preselil po studiju prava v Angliji. Svojo pisarno je dal na razpolago skoraj izključno inidjskem priseljencem, ki so močno trpeli pod rasizmom Boerov.

Gandhi se je iz Južne Afrike dvakrat zacaso vrnil v Indijo. Bil je obseden s skromnostjo, čeprav je bil razmeroma premožen. Potoval je vsakič v najnižjem tretjem razredu. Z njim so imeli povsod težave, ker je bil strog vegetarjanec, zadeva, ki se na ladji med dolgo oceansko plovbo v tedanjih letih ni uredila s takšno lahkoto. Redno je odklanjal vsako ugodnost, ki mu jo je hotelo izkazati poveljstvo.

Bil je vsekakor razmeroma znana osebnost in obstaja njegova slika od 24. decembra 1931 na palubi ladje »Pilsna« med plovbo po Indijskem oceanu. Ta ladja je bila v gradnji skupno z tremi drugimi plovili v ladjedelnici sv. Roka v Miljah ob koncu prve svetovne vojne. »Pilsno« in druge tri so dokončali v letu 1919 in kasneje.

Z Lloydovom je na Kitajsko in Japonsko potoval tudi sloviti izumitelj Guglielmo Marconi. 14. decembra 1933 se je izkrcal iz ladje »Conte rosso« v Hong Kongu. Marconi je doživel 30 let kasneje cast, da so po njem poimenovali eno zadnjih lepotic trzasekega ladjarja. Ladja je plula na progi za Avstralijo.

Med potniki Trzasekega Lloydov je bil tudi Ernest Hemingway in sicer med plovbo iz Južne Afrike proti Evropi, ni se vec znano katera ladja je imela cast tako znamenitega gosta.

Pri Lloydov so hranili do relativno pred kratkim arhive s sezname potnikov. Ni točno znano do kje so ti sezname segali. Del arhiva je bil tudi v Miljah, utrpel pa je morskopoplavo pred dobrimi 30 leti. Arhiva niso nikoli sanirali in končno je bil material na polgnil zavrnjen.

Stvar je prišla na dan samo v teh zadnjih letih so se je izredno povečalo povpraševanje po potrdilih o izvršenih poteh. V glavnem so jih zahtevali Zidje, da bi dokazali izselitev in podkrapili prošnje za povracilo skode.

Bruno Krizman

Viri:
- Lloyd Triestino - mostra del centocinquantenario (1986)
- Il Lloyd Triestino 1836 - 1986
- La lotta dei fuochisti (1982)

Na fotografijah: zgoraj Gandhi na ladji Pilsna leta 1931, spodaj pa vojska na Borznem trgu med napadom na kurjace

TRŽAŠKI VELESEJEM / OD 18. DO 21. SEPTEMBRA

Bližajo se Dnevi kmetijstva, ribogojstva in gozdarstva

Boris Mihalič o namenu prenovljene oblike Kmetijskih dnevov

Po sedmih letih prekinitve bodo letos spet priredili Kmetijske dneve, vendar bodo tokrat v povsem prenovljeni obliki. Odvijali se bodo od 18. do 21. septembra na tržaskem Velesejmu in tudi ime bo bolj obsirno in reprezentativno: Dnevi kmetijstva, ribogojstva in gozdarstva.

Organizacijo bo, kot že v preteklosti, prevzelo vseh šest občin, ki delujejo na območju tržaske pokrajine. Izvrševalno delo pa bodo občine letos poverile strukturi tržaskega sejmišča. Kot je povedal predsednik Kmetijske zadruge Boris Mihalič, so Kmetijske dneve prenesli iz Boljunca v Trst iz različnih razlogov. Prav je namreč, da se kmetijske

panoge, ki spadajo pretežno v okolico mesta, predstavijo tudi mesecnom. Kmetovalci naj tudi sirsim krogom dokazujejo svojo kakovost ter izzivalno pričajo, da tudi ta del teritorija spada k Trstu. Obenem ima ta praznik kmetijstva tudi vzgojno vlogo. »Zelimo namreč,« je poudaril Mihalič, »da bi, poleg tradicionalnih, domačih obiskovalcev iz okoljskih občin, kmetijski sejem spoznali prav sami prebivalci mesta.« Na tak način bodo lahko razumeli, kakšna sploh je njihova okolica, naučili se bodo spoštovanja do nje ter začeli od tu črpati kmetijske dobrine. Prav tu lahko namreč dobijo zdrave in biološke produkte, ne da bi jih hodili iskati neznano kam.

Tudi oblasti in pristojni organi, ki skrbijo za kmetijske panoge, bodo tako poblize seznanjeni z dejanskim stanjem kmetijstva na Trzaskem. Tako bodo lahko posvetili več pozornosti in investicij kmetijskemu sektorju ter podprli več mladih ljudi, da bi se začeli s temi panogami ukvarjati.

Cilj letosnjih prenovljenih Dnevov kmetijstva, ribogojstva in gozdarstva je torej, da bi obogatili celotno tržasko območje, da bi zblizali meščana s podezelanom ter ustvarili boljše življenjske pogoje v našem prostoru. (BiS)

Poziv kmetovalcem

Pripravljalni odbor Dnevov kmetijstva, ribogojstva in gozdarstva vabi vse tiste, ki bi radi razstavljali ali prodajali karkoli: živino, domače pridelke, svoje dosežke in raznovrstne posebnosti (kot npr. nadpovprečno velike buče ali paradiznike), naj se javijo na sejmišču v Trstu.

Tel.: 9494111 - odgovorni: Erica Samuelli ali Tiziana Zuccoli.

Arhivski posnetek s Kmetijskih dnevov pred desetimi leti v Boljuncu (f. KROMA)

MNENJE KZ O DAVKU IRAP

Kritika deželnega davka na proizvodne dejavnosti

Izvršni odbor Kmečke zveze je pridružil svoj glas tolikim protestom, ki so prisli odločno na dan po vsej Italiji proti fiskalni vladni politiki. V središču polemik je se vedno novi davek IRAP (deželni davek na produktivne dejavnosti) in neveljavljanje načela nespremenljivosti davčnega priliva, ki ga predvideva

zakonski odlok st. 446/97, ki uvaja davek IRAP.

Izvršni odbor Kmečke zveze ugotavlja, da davek IRAP ne zagotavlja, kot bi po zakonu moral, nespremenljivosti davčnega bremena za kmetijska podjetja, kar bremeni predvsem družinsko vodene kmetije, ki imajo malo zunanjih odhodkov. To praktično

pomeni, da je višina tega davka, ki se izračuna na razliko med prihodki in odhodki, zelo visoka z ozirom na letni obseg prodaj.

Iz podrobnega pregleda, ki so ga opravili uradi na Kmečki zvezi, izhaja, da davek IRAP bremeni kmeta za 7-krat in tudi za 10-krat več kot so ga bremenili davki in prispevki, ki jih je omenjeni davek IRAP nadomestil oziroma ukinil, in sicer:

- davek na zdravje (t.i. »tassa sulla salute«)
- davek ILOR
- občinski davek ICIAP
- taksa na številko IVA
- davek na premoženje podjetja.

Za razliko od drugih gospodarskih sektorjev so omenjeni davki bremenili kmetijstvo le v manjši meri. Nacelo o nespremenjenosti davčnega bremena velja tako za vse ostale gospodarske sektorje in ne za kmetijstvo, ki se, kot smo že poudarili, upravičeno čuti davčno preobremenjenega. Zato so vse stanovske kmečke organizacije odločno nastopile pri ministru za finance Viscu in zahtevale, da se sprostijo obveze, ki jih je vlada sprejela, in sicer, da novo uvedeni davek IRAP ne sme povečati davčnega pritiska v kmetijstvu. Predlagale so mu, naj nujno preuči zadevo ter na osnovi podatkov sprejme ustrezne ukrepe, ki naj zagotovijo po zakonu predvideno »nespremenljivost davčnega bremena« tudi za kmetijski sektor.

Minister Visco je predlog stanovskih organizacij sprejel, a do danes ni se ukrepal. Tako zadržanje ministra upravičeno skrbi stanovske organizacije, ki so napovedale protestne manifestacije in davčno nepokorščino glede plačevanja drugega obroka davka IRAP.

Olga Knez

KAJ MENI STROKOVNA SLUŽBA KZ

Suša ogroža vinograde

Zaradi dolgega sušnega obdobja, ki traja že poldrugi mesec, so močno ogrožene kmetijske kulture na Trzaskem. Padavine zadnjih dni so sicer rahlo ublazile kritično stanje kultur, niso pa bistveno spremenile zaskrbljujočega stanja. Višina teh padavin ni dosegla v severnem delu tržaske pokrajine niti 5 mm (Medjvas, Cerovlje, Prečnik itd.), na srednji - vzhodnem pa je nekaj nad 10 mm, kar pa ni dovolj za trajne kulture (vinograde), ki se po teh padavinah niso občutno opomogle. Isto velja za Breg in dolinsko - miljsko območje.

Prizadeti so seveda v prvi vrsti vinogradi, predvsem mlade trte, ki nimajo se dovolj razvitega koreninskega sistema. Ne glede na njihovo starost, pa so susi najbolj podvrženi vinogradi na plitvih in prodnatih tleh, ki ne zadržujejo vlage kot glinasta in ilovnata zemlja. Vazna je seveda tudi podlaga, ker je odpornost trte proti susi v nezanemarljivi meri odvisna od tega dejavnika.

Posledice suše so seveda lahko zelo hude. Pojavlja se z rumenjenjem listov (zgodnja starellost) in njihovim odpadanjem, v naslednji fazi pa z porjavitvijo listov in sušenjem. Vzporedno s tem pride do ovenitve in susenja grozdov in zgodnja olesenitev mladice, kar negativno vpliva tudi na razvoj in rodnost trte v naslednjem letu. Tudi če je škoda na listih manjša, so posledice na grozdju negativne, ker

poteka zorenje počasneje, kar se odraža predvsem na nizki sladkorni stopnji in na manjši prisotnosti aromov.

Manj hude so seveda posledice na trtahi, ki so jih vinogradniki deloma razbremenili z odstranitvijo odvečnega pridelka. Ta vrsta posega, ki se uvaja tudi pri nas v vse večji meri, pa ni se tako razširjena, da bi lahko občutno ublazila posledice suše.

Letosnje poletje je potrdilo, da niso susna leta pri nas nekaj izjemnega, ker se ponavljajo v vedno krajših časovnih presledkih. Zato je treba vedno resneje misliti na možnost namakanja vinogradov, kar je edino resnično uspešno sredstvo proti susi. Ker je težko izvedljivo, je treba biti pri novih trtnih nasadih zelo pazljivi pri izbiri trtne podlage ter pri izvajanju vseh agronomskih posegov (razporeditev trti, gojitvena oblika, zelena rez, obdelava tal, itd.), ki v večji ali manjši meri nudijo trti možnosti, da se susi uspešno upira.

Strokovna služba Kmečke zveze

Trgatev na Sezanskem

Na kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni sodeluje Kmetijska zadruga Vinakras Sezana s tremi vzorci in je za vse tri prejela zlate medalje. Kraski teran letnik 97 in teranton 1998 sta prejela zlato medaljo, medtem ko se je shardonay izsuseno grozdje letnik 1996 boril za sampiona in prejel veliko zlato

ČLOVEK IN ZEMLJA

NOVICE

Pri SDZPI dva tečaja iz kmetijstva

Tudi letos bo Slovenski deželni zavod na poklicno izobraževanje priredi dva tečaja iz kmetijstva, in sicer:

- tečaje iz splošnega kmetijstva
- tečaj za vodenje kmečkih turističnih obratov.

Kmečka zveza vabi vse zainteresirane, da se čimprej vpisejo na tečaj, ki ga nameravajo obiskovati, kajti upoštevajoč relativno visoko število ur trajanja, je primerno, da tečaja stečeta že zgodaj v jeseni.

Neglede na to, da sta tečaja vsebinsko zelo zanimiva in nudita možnost posodabljanja in izpopolnjevanja poklicnega znanja sta istocasno tudi sredstva za doseg diplom, ki jih deželna zakonodaja predvideva za doseg poklicnega statusa neposrednega obdelovalca oziroma upravitelja turistične kmetije.

Tečaj iz splošnega kmetijstva morajo namreč obiskovati vsi tisti, ki se nameravajo poklicno ukvarjati s kmetijstvom, ker je eden izmed neobhodnih pogojev za vpis v seznam kmetijskih podjetnikov (albo imprenditorji agricoli) potrdilo o uspešno opravljenem tovrstnem tečaju. To potrdilo pa je tudi potrebno za doseg ugodnosti, ki jih predvideva zakon za vključevanje mladih v kmetijsko dejavnost (znan pod imenom »Legge Giovani«). Zato vabimo vse mlade, ki so se odločili, da se bodo poklicno ukvarjali s kmetijstvom in tudi tiste, ki bi se lahko v bodočnosti odločili za ta poklic, da opravijo ta tečaj. Tečaj za upravitelje kmečkih kmetij pa morajo obiskovati vsi, ki se nameravajo posvetiti tej dejavnosti ali prevzeti že obstoječo. Deželni zakon st. 25 iz leta 1996 namreč predvideva, da lahko vodijo kmečke turizme le podjetniki, ki so opravili tonamenski tečaj.

Za podrobnejše informacije se zainteresenti lahko obrnejo na Kmečko zvezo ali na prej omenjeni Zavod.

Prijave zalog vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki jih imajo v zalogi dne 31. avgusta ob polnoči. Ta zalog mora biti razvidna tudi na hrbtni strani letne prijave vina oziroma na registru za komercializacijo vin.

Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razdeljeno po vrst, in sicer crna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim poreklom, vina z geografskim poreklom, neglede na letino pridelave. Prijava mora biti predstavljena v petih izvodih na Obcino, kjer se nahaja klet, do 6. septembra (ker je nedelja, do ponedeljka 7. septembra).

Kmečka zveza bo svojim članom izpolnjevala prijave:

Na Trzaskem:

- na sedežu v Trstu vsak dan razen v sobotah od 8. do 13. ure, ter v torek in četrtek tudi od 14. do 16. ure;
- na dolinski podružnici (v Kmetijski zadrugi) v četrtek, 3. septembra od 8. do 10. ure;
- na podružnici v Nabrezini v torek, 1. septembra od 8. do 10. ure;
- na zgoniskem zupanstvu v torek, 1. septembra od 13. do 14. ure;
- na podružnici na Opcinah v četrtek, 3. septembra od 11. do 13. ure.

Na Goriskem

- na sedežu v Gorici vsak dan razen v sobotah od 8. do 12. ure;
- na sedežu KD Briski gric na Bukovju, v četrtek 3. septembra od 12.30 do 14. ure;
- na podružnici v Doberdobi (sedež godbe na pihala) v petek, od 8. do 9. ure.

Zainteresirani naj prinesejo s sabo zadnjo prijavo vina.

Obvestilo dvolastnikom

Kmečka zveza obvešča svoje člane in dvolastnike, da se za sečnjo drvi v Sloveniji zglašijo na Zavodu za Gozdove Slovenije v Sezani, Partizanska 49 oz. v pristojnih revirnih pisarnah zavoda vsak ponedeljek in sredo od 7. do 9. ure. Prošnjo za sečnjo morajo zainteresenti predstaviti vsaj 45 dni pred sečnjo, zato da jim gozdar naknadno odmeri odsek na parceli, na kateri nameravajo sekati. Sedeži revirnih pisarn Zavoda za Gozdove Slovenije so: Sezana - Partizanska ulica 49 (tel. 038667/32461), Komen - Občina (tel. 0038667/78499), Herpelje - Reska cesta 4 (tel. 0038666/81255), Koper - Stanicev trg 19 (tel. 0038666/276643).

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

VERONA

50. Shakespeare festival

Dne 28., 29. in 31. avgusta ter od 1. do 5. septembra ob 21.00 bo uprizoritev »Dvanajste noči«, državna premiera.

mladi levi
mednarodni festival gledališča in plesa
LJUBLJANA

23. avgust
ob 21.00 Les zoms (Francija): Les pointures / Mladinsko gledališče

24. avgust
ob 21.00 Showcase beat le mot (Nemčija): Radar, radar nicht ist egal / Mladinsko gledališče

25. avgust
ob 21.00 Projecte Gallina (Španija): Los cinco se una mano sodra / Mladinsko gledališče ob 22.00 Tomaž Grom & Tao G. Vrhovec Samobolec, koncert avtorske glasbe / Mladinsko gledališče

26. avgust
ob 21.00 Rebecca Murgi (Italija): Focus on I / Mladinsko gledališče

27. avgust
ob 21.00 Bo Madvig (Danska): Flat fisch n°8 / Mladinsko gledališče ob 21.45 Kamilla Wargo Brekling (Danska): »Maxine pa farten 1« / Mladinsko gledališče ob 22.15 Jordi Cortés Molina (Velika Britanija / Španija): Lucky / Mladinsko gledališče

28. avgust
ob 15.00 »Kaj lahko povemo o gledališču in plesu 90.ih«, okrogla miza: moderatorka Eda Cufer / Gledališče Glej ob 20.00 Museum / Barbara Novakovič Kolenc (Slovenija): Deklica in kontrabas / Mladinsko gledališče

29. avgust
ob 21.00 Sebastian Horvat (Slovenija): Ion / Mladinsko gledališče

MEDITERAN
festival

IZOLA - Manziolijev trg

Petek, 28. avgusta

RICHARD WALLEY (Avstralija)

46. mednarodni poletni festival

Poleti se dan zvečer začne

Ljubljana

Zvezdni prah

Križanke, 28. avgusta ob 20.30 — G. Verdi: REQUIEM, Simfonični orkester RTV Slovenija

Glasbene razglednice - Križanke

27. avgusta ob 20.30 — F. Lehar: DEZELA SMEHLJAJA, romantična opereta, Opera in balet SNG Maribor

31. avgusta ob 20.30 — P. I. Čajkovski: LABODJE JEZERO, balet, Opera in balet SNG Maribor

Ko maske oživijo

Križanke, Peklensko dvorišče, 24. avgusta ob 20.30— A.

Nikolaj: BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOZJE, monodrama, igra Polona Vetrh, režija Boris Kobal

Drama SNG Ljubljana, 26. avgusta ob 20.30 — W. Shakespeare: UKROCENA TRMOGLAVKA, komedija, Slovensko ljudsko gledališče Celje

V vročici večera - Križanke

25. avgusta ob 20.30 — VLADO KRESLIN, MLADI BOGOVI, BELTINSKA BANDA

V soboto dopoldan - vsako soboto ob 11.00 na Prešernovem trgu

29. avgusta — ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE

Po festivalu - Poletno gledališče Križank

9. septembra ob 20.30 — DAVOR RADOLFI & RITMO LOCO

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi

V sklopu proslav ob stoletnici smrti cesarice Elizabete bodo uprizorili balet »Elizabeth: Sanje v pozni poletni noči«, nastopa Carla Fracci. Premiera bo 10. septembra ob 20.30. Ponovitve 11., in 12. septembra ob 20.30 ter 13. septembra ob 18.00. Informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča od 9.00 do 12.00 in od 18.00 do 21.00.

Miramarski park

Do 31. avgusta vsak ponedeljek, torek in sredo bo na sporedu dvakrat dnevno predstava »Luci in zvoki«. Urnik: v avgustu ob 21.00 in 22.15.

V soboto, 29. avgusta, ob 20.30 (ob priliki 100-letnice smrti cesarice Elizabete), bo igral ansambel »Lumen Harmonicum« z glasbo iz 17. stoletja.

V torek, 22. septembra bo na Trgu Unità nastopil Paolo Conte.

SESLJAN

Caravella - Sosljanski zaliv - Program koncertov do 30. avgusta od 20.30 do 23.30.

Danes, 23. avgusta - Franco Ghietti band.

V petek, 28. avgusta - The Organ Trio.

V soboto, 29. avgusta - I Taxi.

V nedeljo, 30. avgusta - Blues Etcetera.

TREVISO

Piazza Burchiellati

V ponedeljek, 31. avgusta nastop Fabrizia De Andrè.

V četrtek, 3. septembra nastop ansambla Prozac+.

PalaVerde Villorba

V nedeljo, 27. septembra bo nastopal Renato Zero.

V soboto, 17. oktobra nastop Carlosa Santana.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Kostanjevici

V okviru cikla Glasba z vrtov sv. Franciska

V sredo, 26. avgusta, Kvartet saksofonov Danubia, Dunaj.

V soboto, 29. avgusta, slavnostni koncert 2. Mednarodnega srečanja saksofonistov.

PORTOROŽ

Trg Prekomorskih brigad

Danes, 23. avgusta ob 20.30: Ljudsko izročilo - nastop Istrskih muzikantov.

Mladi iz konservatorija
Tartini v Miramaru

Umetnost pod zvezdami - Glasba v Gradu

Petek, 28. avgusta ob 21.15:

Alessandra Falciano - Elisa Fratik, klarinet in klavir, Federico Brumat, Elena Spinetti, Alessia Cividin, flavta.

Sobota, 5. septembra ob 21.15:

Lorena Allegretto - Gianpaolo Prata, saksofon in klavir, Lorenzo Cossi, klavir.

Sobota, 12. septembra ob 21.15:

Maya Glouchkova, klavir.

PUPPET FESTIVAL 1998

G O R I C A

2. september

18.00 Giardino Municipio: Freyer teater (Ljubljana - Slovenija) - Tobia zgodovina malega psa.

19.00 Giardino ex Mittelpark ex O.P.P.: Teatro Alegre (Pinerolo - Torino) - A'nnamurata mia

21.00 Kulturni dom: Ass. Figli d'Arte Cuticchio (Palermo) - L'Urto del mostro

3. september

18.00 Giardino Lenassi: Skupina Gennaro Ponticelli (Milan) - Pulcinella innamorato

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Claudio Cinelli »Porte Girevoli« (Vinci - Firenze) - J.E.F.

4. september

18.00 Rimembranza: Burattinteatro (Mantova) - I tre porcellini

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Centro Teatro Animazione (Gorica) - Il bacio di una morta

5. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Teatro del Pavaglione (Casalecchio di Reno - Bo) - L'incanto del bosco

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Nacionalno lutkarsko gledališče (Praga - Ceska) - Don Giovanni

6. september

18.30 Borgo Castello: Maninalto (Viterbo) - Storie a colori

20.30 Grad - Corte dei Lanzi: Tiriteri (Vinci - Firenze) - Pulcinella, mon amour

21.30 Borgo Castello: Chris Gilmour (Manchester - Velika Britanija) - Prelude

7. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Comp. delle belle donne (Ancona) - Notte per sogni e per aghi

21.00 Kulturni dom: Puppentheater Firlfanz (Berlin - Nemčija) - Il flauto magico

8. september

18.00 Dvorana U.G.G.: Lutkovno gledališče Maribor (Slovenija) - The circus is coming

21.00 Kulturni center »L. Bratuz«: Theater 3/4 - (Banja Luca - Poljska) - Gaia

18.00 Ljudski park: Lutkovno gledališče iz Vareseja - Briciole

21.00 Kulturni dom: Teatro Gioco Vita (Piacenza) - Orfeo ed Euridice

poletje v muzeju revoltella

Do 30. avgusta s pričetkom ob 21.00: »Le canal« s Pier Paolom Venierjem.

V četrtek, 27. avgusta ob 21.00: »Potovanje med vrsticami«, Giuseppe Culicchia.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjusnice miramarskega gradu

Do 8. novembra je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: do 24. oktobra je razstava odprta vsak dan od 9. do 18.45, od 25. oktobra do 8. novembra pa vsak dan od 9. do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramarski park - tople grede: do 30. septembra je na ogled zanimiva razstava živih metuljev »Metuljev vrt«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: do 28. avgusta bo odprta razstava »4^a. rassegna internazionale del bronetto« s sledecim urnikom: v tednu od 18.30 do 20.30 ob praznikih in ponedeljkih zaprto.

Palaca Costanzi: do 30. avgusta bo odprta razstava »Colezionare Trieste: pubblicità e prodotti industriali d'epoca«. Urnik: vsak dan od 10.00 do 20.00.

Rizarna pri Sv. Soboti: odprta razstava slik in risb, ki so jih dijaki klasičnega liceja Petrarca posvetili žrtvam nacističnega koncentracijskega taborišča »Cvetje upanja«. Razstava bo odprta vsak dan do 13. septembra od 9.00 do 13.00 ure.

Lipanjepuntin artecontemporanea (Ul. Diaz 4): do 16. septembra, so protagonisti slikane, barvane, pakirane, digitalne in tridimenzionalne roze »Nothing But... Flowers«. Urnik: vsak dan od 11. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob ponedeljkih zaprto. Poletni pocitek pa je od 3. do 23. avgusta. Web: www.copeco/lipuarte.

Knjigarna »Borsatti«, ulica Ponchielli, 3: do 7. septembra je odprta razstava z naslovom »Un giorno d'estate«.

Muzej Sartorio: do 8. novembra je na ogled razstava Židovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urnik: vsak dan (razen ob ponedeljkih) od 9. do 19. ure (v obdobju prireditve Muzeji zvečer je razstava odprta do poznega). Od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) bo razstava odprta od 9. do 22. ure.

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 8. novembra je odprta razstava o odnosu Sveva do židovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 8. novembra bo na ogled razstava Kraski premogovniki židovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30, od 6. do 11. oktobra (za Barcolano) pa bo tudi popoldne od 16. do 22. ure.

Muzej Revoltella: v okviru projekta Salom Trst so razstavili umetniška dela tržaskih slikarjev židovskega rodu. Razstava bo odprta do 8. novembra, ob delavnikih od 10. do 13. in od 15. do 19. ob nedeljah in praznikih pa samo dopoldne, ob torkih je muzej zaprt. V obdobju prireditev Poletje v Revoltelli bo razstava zvečer dlje odprta, od 6. do 11. oktobra (Barcolana) pa od 10. do 13. in od 15. do 22. ure.

V Postnem in telegrafskem muzeju so do 8. novembra na ogled znamke, pošne posiljke in medalje z motivi židovske tradicije. Urnik: od 9. do 13. ure, avgusta je muzej zaprt ob nedeljah in praznikih.

V občinski galeriji bo do 1. septembra odprta fotografška razstava Gabrieleja Crozzolija »Jobovo oko«. Urnik: od 10. do 14. in od 16. do 20. ure.

Ljudski vrt, Ulica Giulia 2: do 30. avgusta bo na ogled razstava država Izrael, petdeset let fotografij agencije Magnum. Razstava je v sklopu pobude Salom Trst.

Gledališce Miela: do 6. septembra v okviru pobude Transformation - Natura Naturans 3 razstavlja enajst umetnikov različnih narodnosti. Mednarodna razstava sodobne umetnosti je odprta od ponedeljka do petka od 18. do 23. ure, ob sobotah tudi dopoldne od 10. do 13. ure, ob nedeljah pa samo dopoldne.

OPCINE

Prosvetni dom

Do 20. septembra je odprta razstava Ribištvo skozi stoletja v Tržaskem zalivu. Ogledi ob delavnikih med 16. in 20. uro, po dogovoru možni vodeni ogledi za skupine tudi v jutranjih urah. Rezervacije na telefon 040-213945.

MILJE

Sedež APT

Do 25. avgusta, razstavlja svoje slike Fabio Balbi. Naslov le-te »Paesaggi istriani« organizira kulturno društvo »Fameia Muiesana«. Urnik razstave je od ponedeljka do nedelje in sicer od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: je ves mesec avgust zaprt.

GORICA

Goriski grad: do 30. avgusta bo razstava grafik Gio-

vanbattista Piranesija z naslovom »Piranesi in njegov čas 1720-1778. Urnik: vsak dan od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Zaprto ob ponedeljkih.

Goriski pokrajinski muzeji - palaca Morassi

Do 30. septembra, bo odprta razstava z naslovom »Fiori d'arancio«. Razstavljene bodo poročne obleke ter poročna oprema prejšnjega in tega stoletja. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure (ob četrkih do 23. ure) in ob praznikih od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

PASSARIANO

Villa Manin

Do 8. novembra t.l. je na ogled razstava »Kraljevi parki«. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 15. do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah non stop od 10. do 19. ure.

VIDEM

Videmski grad: do 6. septembra bo vask dan od 9.00 do 19.00, ob sobotah do 22.00 ure ogled Skrite mojstrovine Ermitaza.

V cerkvi Sv. Franciska, do 13. septembra na ogled razstava »Nuove contaminazioni 1998«.

BURANO

V Buranu v cipkarskem muzeju, je razstava »Cipke z iglo«. Ogled možen razen ob torkih od 10.00 do 17.00.

BENETKE

Palaca Fortuny (trg Sv. Marka): do 20. septembra je na ogled fotografška razstava »Benetke devetsto«. Urnik razstave: vsak dan razen ponedeljka od 10.00 do 18.00.

Razstavni prostori Zbirke Peggy Guggenheim: do 13. septembra, vsak dan razen ob torkih od 11.00 do 18.00 bo razstava »Morandi Ultimo: nature morte 1950-1964«.

Schola di Sant'Apollonia: do 30. novembra, vsak dan od 10.00 do 19.00 bo razstava »Dali kipar, Dali slikar«.

MILAN

Knjižnica v Ulici senata 14 - v torek, 22. septembra, ob 18.30 bo otvoritev razstave »Botteghe di editoria, libri, arte e cultura tra Montenapoleone e Borgospeso, Milano 1920 - 1940«. Razstava bo odprta do 25. oktobra vsak dan izključno ob ponedeljkih in sicer do 10. do 18. ure.

SLOVENIJA

LIPICA

Kobilarna Lipica - do konca avgusta je Galerija Avgusta Cernigoja odprta od torika do ponedeljka od 11. do 18. ure.

KOPER

Galerija Loza - na ogled so dela znanega italijanskega mojstra Lucia Fontane. Galerija je odprta od torika do sobote od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVA GORICA

Poslovni center HIT

Do 6. septembra je na ogled razstava »Enajst goriskih slikarjev«. Urnik razstave: vsak dan od 10.00 do 19.00.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8-14, ob torkih 8-18, ob nedeljah in praznikih 14-18, ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8-16, ob sob. ned. in praznikih 13-17.

DOBOVO

Grad Dobrovo

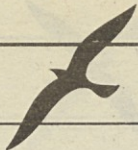
V galeriji Zorana Musica sta poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled še dve razstavi: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« ter pregledna razstava slik, akvarelov, grafik in risb Milene Stepančić. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

LJUBLJANA

Moderne galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Mala galerija: do 30. avgusta odprta razstava Marka Peljhana »Sistem - 7«.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

KOTALKANJE / V KATEGORIJI »JEUNESSE«

Tanja Romano evropska prvakinja

Prva je bila v kombinaciji, druga v prostem programu

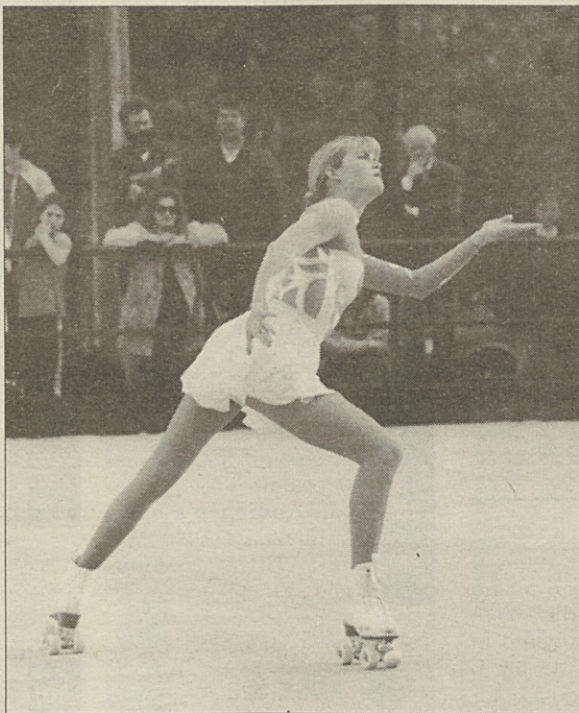
HANAU (FRANKFURT) - Poletovka Tanja Romano (na sliki) je poskrbela še za en velik podvig. Na mladinskem evropskem prvenstvu, ki je bilo ta teden v nemškem kraju Hanau pri Frankfurtu, je včeraj v kategoriji »jeunesse« v prostem programu osvojila drugo mesto in tako si je v kombinaciji prislužila zlato odličje. Nasa kotalkarica je bila namreč v obveznih likih četrti.

Ze cetrtkov kratek program je jasno pokazal, da se bo boj za zlato kolajno bil med Tanjo in drugo »azzurro« Anno Iannucci, ki pa je bila v obveznih likih sesta, torej slabša od poletovke. Iannucci je v včeraj v prostem programu izvedla svojo »življenjsko vajo«, tako da je spravila na noge ves stadion v Hanau. Prislužila si je izredno visoko oceno 513 točk. Takoj za njo je na ploščo stopila Tanja Romano, ki je sicer zelo dobro izvedla svoj program, ni pa ogrozila zmage Iannucci jeve.

Tanja je s 500 točkami osvojila drugo mesto in s tem srebrno kolajno. Tretja je bila Spanka Laura Fru tuoso (450 točk).

Poletova kotalkarica pa je zanesljivo zmagala v kombinaciji z 895 točkami. Na drugo mesto se je uvrstila Italijanka Anna Iannucci (890), tretja pa je bila Nemka Ralin Suarez (826).

Tanja Romano je torej dosegla se en velik uspeh, ki je tudi priznanje za ves naš šport.

Svetovni pokal v rolkanju: Mateja Bogatec druga v Franciji

V A L L O I R E (FRANCIJA) - Mladinina rolkarica Mateja Bogatec je v svetovnem pokalu v francoskem kraju Valloire osvojila drugo mesto in s tem srebrno kolajno v kategoriji naraščajnic. Tekma je bila v sprintu na 700 m v reber. Prvo in tretje mesto sta osvojili švedski predstavnici. Matejo Bogatec čaka danes zelo težka preizkušnja, tek v reber na razdalji 7 km do 2.500 m višine,

ATLETIKA / EVROPSKO PRVENSTVO V BUDIMPEŠTI

Pravo zmagoslavje italijanskih maratoncev

Osvajili so prva tri mesta - Fiona May druga v skoku v daljino - Prva kolajna za Slovenijo z Brigito Bukovec?

BUDIMPESTA - Italijanski tekaci so na evropskem prvenstvu v Budimpešti v maratonskem teku dosegli trojno zmago. Najhitrejši je bil Stefano Baldini, ki je 42, 195 km dolgo progo pretekel v dveh urah in 12 minutah. Srebro in bron sta osvojila Danilo Goffi in Vincenzo Medica. Torej izredno slavje v italijanskem taboru, v katerem so na tihem upali, da bodo popoldne dodali še eno zlato odličje s Fionom May. Temnopolta »azzurra« pa, kljub italijanskemu rekordu (7, 11 m), ni uspela osvojiti prvega mesta in je morala priznati premoc 34-letne Nemke Heike Drechsler, ki je preskočila 7, 16 m.

Od Slovencev je Jure Ročan je v finalu skoka v višino zasedel 9. mesto (5, 50 metra), moška stafeta 4 X 400 metrov pa je v polfinalu končala na 10. mestu in se ni uvrstila za današnji finale. Matic Šestak, Miro Kocuvan, Damjan Zlatnar in Bostjan Horvat so s časom 3:07, 78 slovenski rekord zgrešili za 23 stotink (3:07, 55). Danes bo na vrsti Brigita Bukovec na 100 m ovire z možnostjo osvojitve ene od kolajn.

VCERAJSNJI FINALI
Maraton, moški: 1. Stefano Baldini 2:12, 01; 2. Danilo Goffi 2:12, 11; 3. Vincenzo Modica (vsi Italija) 2:12, 53.

Stafeta 4x100 m, moški: 1. Velika Britanija 38, 52 (Condon, Campbell, Walker, Golding); 2. Francija 38, 87; 3. Poljska 38, 98.

Palica, moški: 1. Maksim Tarasov (Rus) 5, 81 m; 2. Tim Lobinger (Nem) 5, 81; 3. Jean Galfione (Fra) 5, 76; 9. Jure Ročan (Slo) 5, 50 m.

4x100 m, ženske: 1. Francija (Benth, Bangué, Félix, Arron) 42, 59; 2.

Nemčija 42, 68; 3. Rusija 42, 73.

Daljina, ženske: 1. Heike Drechsler (Nem) 7, 16 m; 2. Fiona May (Ita) 7, 11; 3. Ljudmila Galkina (Rus) 7, 06.

110 m ovire: 1. Colin Jackson (VB) 13, 02; 2. Falk Balzer (Nem) 13, 12; 3. Robin Korving (Niz) 13, 20.

5.000 m, moški: 1. Isac Viciosa 13:37, 46; 2. Manuel Pangorbo (oba Spa) 13:38, 03; 3. Mark Carrol (Irs) 13:38, 15.

Sedmerboj: 1. Denise Lewis (VB) 6.599 točk; 2. Urszula Vlodarszyk (Pol) 6.460; 3. Natalija Sazanovič (Blr) 6.410.

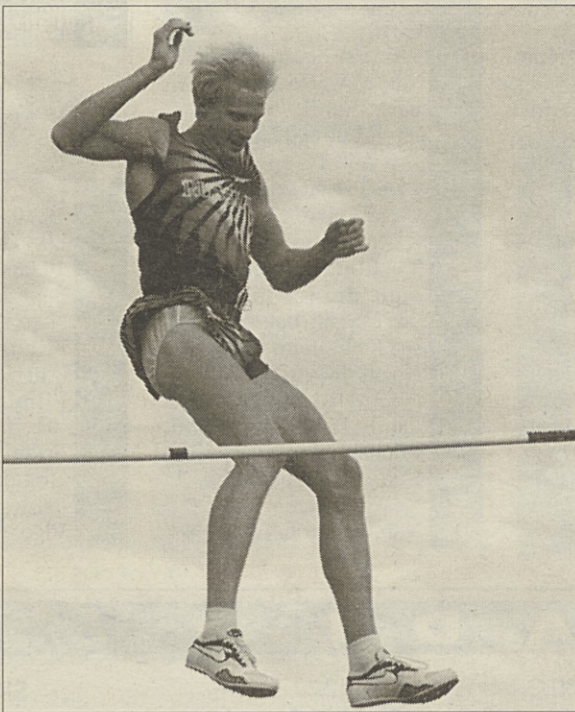
Kladivo, ženske: 1. Mihaela Melinte (Rom) 71, 17 m; 2. Olga Kuzenkova (Rus) 69, 28; 3. Kirsten Muchow

(Nem) 65, 61.

DANASNJI SPORED
9.05: maraton, ženske; 16.10: disk (m), finale; 16.30: višina (m), finale; 17.15: 100 m ovire, polfinale; 17.40: 5.000 m (z), finale; 18.00: kopje (z), finale; 18.05: 3.000 m za preke, finale; 18.15: troškok (m), finale; 18.25: 1.500 m (z), finale; 18.40: 100 m voire, finale; 19.00: 4x400 m (z), finale; 19.20: 800 m (z), finale; 19.45: 4x400 m (m), finale; 20.15: sklepna slovesnost.

KOLAJNE
Velika Britanija 6 zlatih, 3 srebrne, 2 bronasti; Rusija 5, 6, 6; Nemčija 4, 5, 6; Ukrajina 3, 2, 1; Poljska 3, 2, 1; Italija 2, 3, 2; Španija 2, 1, 2 itd.

Na sliki AP: Rus Tarasov zmagovalec v skoku s palico.

NOGOMET / V ORGANIZACIJI ŠD PRIMORJE

Od jutri Memorial Boris Husu

Otvoritvena tekma Primorje - Sant'Andrea ob 20.30 na Proseku

Jutri se bo, v organizaciji SD Primorje začel nogometni turnir za memorial Boris Husu v spomin na dolgoletnega odbornika in sportnega delavca, ki je pre-rano preminul. Na turnirju, ki se bo končal v petek, 11. septembra, s finalno tekmo, bo letos nastopilo šest ekip, ki so razdeljene v dve skupini.

SKUPINA A: Kras, Sant'Andrea, Primorje. SKUPINA B: Breg, Vesna, Zarja/Gaja. Jutrisnja otvoritvena tekma bo med Primorjem in Sant'Andreom. Nadaljnji spored: 25.8.: Zarja/Gaja - Breg; 26.8.: Kras - Primorje; 27.8.: Vesna - Zarja/Gaja; 4.9.: Breg - Vesna; 8. in 9.9.: polfinalni tekmi; 11.9.: finale za 1. mesto.

Vse tekme bodo na Proseku in se bodo začele ob 20.30.

Nasi mladi jutri v Tolmin

Avgust je za vse sportnike običajno čas priprav za začetek nove sezone. Vse naše nogometne ekipe trenirajo že s polno paro, sedaj pa je prišel se čas za mlajše igralce, ki se bodo jutri podali v Tolmin, kjer bodo prebili teden

dni. Povratak pa je predviden v soboto, 29. t. m.

Kot že vrsto let organizira tudi letos nogometni kamp nogometna komisija ZSSDI. Temu pa so zlasti prispevala tudi naša matična društva, pri katerih bodo nastopale združene mladinske ekipe. Zacetniki bodo letos nastopali pod okriljem Brega, najmlajši Zarje/Gaje, naraščajniki pa Primorja. V Tolmin se bo podalo več trideset mladih pod vodstvom cenjenih trenerjev, kot so: Rajko Zezelj, Marjan Babuder in Vinko Hafner. V Tolmin pa se bo odpeljalo tudi nekaj spremljevalcev.

Pa se nekaj zanimivosti za tistega, ki se bo prvič udeležil tega kampa. V Tolminu bodo nasi prebivali v Dijaskem domu, kjer jim bo vse zagotovljeno od zajtrka, do kosila in vse do večerje. Dnevno bodo nasi mladi imeli dva treninga, poleg jutranjega »footinga«. Na razpolago bodo imeli kar dve travnatni igrišči z atletsko stezo, v primeru dežja bodo imeli na razpolago se telovadnico. (j.g.)

ODBOJKA

Italija - Grčija 5.9. v Gorici

Goriska pokrajinska odbojarska zveza bo 5. septembra v Gorici, v okviru kvalifikacij za mosko evropsko prvenstvo, priredila tekmo med Italijo in Grčijo. Srečanje, ki bo gotovo razveselilo vse ljubitelje odbojke v nasi deželi, bo v goriski sportni palaci in se bo začelo ob 16.30.

Od 3. do 6. septembra pa bo v Gorici se ena pomembna odbojarska manifestacija, in sicer mladinski četverboj med Italijo, Poljsko, Rusijo in Cesko.

Vse informacije (tudi za prodajo vstopnic) ne di pokrajinska zveza od ponedeljka do petka vsak dan od 9.30 do 11.00 in 17.00 do 19.30, tel. 0481-533087.

NOVICE

Motociklizem: danes VN Češke

BRNO - Danes bo v Brnu Velika nagrada Češke v motociklizmu. Italijan Capirossi na aprilii bo v razredu do 250 ccm startal kot prvi pred Italijanoma Rossijem in Lucchijem (oba na aprilii). Do 125 ccm je bil včeraj na treningu najhitrejši Japonec Sakata (aprilia) pred rojakom Manako in Italijanom Cecchinellom (oba honda). V razredu do 500 ccm pa je bil včeraj vrstni red naslednji: 1. Doohan (Avstralija, honda), 2. Biaggi (Italija, honda), 3. Bayle (Francija, yamaha).

Tokrat Cesare in Paolo Maldini

RIM - Pred posebno komisijo antidoping CONI-ja sta se včeraj predstavila Cesare Maldini, bivši trener državne rperezentance, in njegov sin, kapetan reprezentance in član Milana.

V Turinu pa je bil na zaslišanju pred namestnikom državnega pravdnika Guariniella Interjev nogometas Ronaldo.

1. SNL: Maribor izenačil

LJUBLJANA - V 4. krogu 1. slovenske nogoemtno lige sta Publikum in Maribor izenačila brez gola, Mura pa je v gosteh premagala BS Tehnik z 1:0. Ostali spored bo danes, in sicer: Rudar - SCT Olimpija, Koper - Hit Gorica, Potrosnik - Zivila Triglav, Primorje - Korotan.

Tour: danes slavje za Edito Pucinskaite

PARIZ - Latvijka Edita Pucinskaite bo danes v Parizu slavila končno zmago na letošnjem Touru, saj je tudi po včerajšnjih dveh poletapah zanesljivo v vodstvu. V prvi včerajšnji poletapi je zmagala Italijanka Luisiana Pegoraro, v drugi (na kronometer) pa Rusinja Zulfja Zabirova. Skupni vrstni red: 1. Edita Pucinskaite (Lat) 38.28:45; 2. Luperini (Ita) +1:07; 3. Cappellotto (Ita) +1:57; 4. Polkanova (Rus) +4:12.

Ivanišević v polfinalu

NEW HAVEN - Na teniskem turnirju v New Havnu z nagradnim skladom 870.000 dolarjev so se v polfinale uvrstili četrti, peti, sedmi in osmi nosilec, Nizozemec Richard Krajicek, Rus Jevgenij Kafelnikov, Slovak Karol Kučera in Hrvat Goran Ivanišević. V cetrfinalu je bil Krajicek boljši od sestega nosilca Britanca Tima Henmana s 5:7, 6:2, 7:6 (18:16), Kafelnikov pa je premagal Ceha Bohdana Ulihracha s 4:6, 6:3, 6:3. Ivanišević je izločil Indijca Leandra Paesa s 6:2, 6:4, Kučera pa je ugnal Francoza Guillauma Rouxa s 3:6, 6:3, 6:1. Polfinalna para sta Ivanišević - Kafelnikov in Kučera - Krajicek.

V polfinalu Agassi in Corretja

INDIANAPOLIS - Na teniskem turnirju v Indianapolisu (nagradni sklad milijon dolarjev) so sinoči odigrali certfinalne dvoboje. V polfinale so se uvrstili Američana Todd Martin in peti nosilec Andre Agassi, sesti nosilec Spanec Alex Corretja ter Paragvajec Ramon Delgado. V cetrfinalu je Martin premagal Maročana Hichama Arazija s 7:6 (7:4), 7:6 (13:11), Agassi je bil boljši od Južnoafričana Wayne Ferreire s 6:2, 6:1, Corretja pa je izločil tretjega nosilca Britanca Grega Rusedskega s 6:4, 6:3.

Slovenskim kajakašem bron na evropskem prvenstvu

RODNICE - Slovenska reprezentanca v kajaku in kanuju na divjih vodah je na evropskem prvenstvu v ceskih Roudnicah osvojila prvo koljano. Kajakaši Andraz Vehovar, Fedja Marusič in Uros Kodelja so v mostveni preizkušnji 3xK-1 osvojili bronasto medaljo. Zmagali so Nemci, drugi pa so bili Cehi. Kanuisti so osvojili sedmo mesto, zmagali so Slovaki, enako uvrstitev pa so dosegle slovenske kajakasice.

Obvestila

ZSSDI - NOGOMETNA SEKCIJA sporoča, da bo odhod združenih ekip v Tolmin: zacetnikov BREGA, najmlajših ZARJE/GAJE in naraščajnikov PRIMORJA jutri, 24. t. m. ob 8.30 izpred nogometnega igrišča Primorja na Proseku.

ZENSKA EKIPA nujno išče pripravljenega trenerja! Zainteresirani naj pokličejo na tel. st. 040-44016 od 13.30 do 14.30 ali na 040-327165 od 18.30 do 20. ure.

SD MLADINA obvesča, da je se nekaj prostih mest za izlet v Robanov kot - kmečki turizem Govc (zgornja Savinjska dolina) od 2. do 5. septembra. Za informacije tel. na st. 040-220718 ali 040-213518.

SD KONTOVEL organizira od ponedeljka, 31. t.m. do petka, 11. septembra odbojarski kamp za deklice letnikov 1985 in mlajše. Kamp se bo odvijal na igrišču na Kontovelu vsak dan, razen sobote in nedelje, od 9. do 16. ure. Za kosilo bo poskrbljeno. Vpisovanje v ponedeljek neposredno pred zacetkom teca. Informacije pri društvenih odbornikih.

SK BRDINA organizira v soboto, 29. avgusta VII. kraski bike slalom s pricetkom ob 17. uri ob novem krajevem uradu za vzhodni Kras (Doberdobska ulica). Vpisovanje za tekmo bo na terenu od 16.15 dalje. Informacije na tel. st. 040-212859 in 040-299573.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Mnenja
20.30	TV dnevnik
20.55	Na počitnice

RAI 1	
6.00	Aktualno: Euronews
6.40	Nan.: Anna Maria
7.30	Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Hullabaloo
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke
10.00	Aktualna odd.: Linea verde - Zelena crta
10.30	Nabožna oddaja: A sua immagine
10.50	Masa
11.50	Nabožna oddaja
12.00	Angelus in papežev blagoslov
12.20	Aktualno: Linea verde - Zelena crta - V živo iz narave (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Dokumenti: Vse o Sanremo (1951 - 1998)
16.10	Film: racconti d' estate (kom., It.-Fr. '58, i. Alberto Sordi)
18.00	Dnevnik
18.10	Vremenska napoved
18.10	TV film: Il soldatino di latta (fant., ZDA '95, i. John Voght, Ally Sheedy)
20.00	Dnevnik
20.35	Sport
20.45	Film: Aiuto1 Chi ha lasciato una bambina nel taxi? - Baby on Board (kom., ZDA '91, i. Judge Reinhold, Carol Kane)
22.30	Dnevnik
22.35	Aktualna odd. o ljudstvih, potovanjih in odkritjih: zemeljski zakladi - Diamanti
23.35	Sottovoce - Potihoma: Afef
0.00	Nocni dnevnik, zapisnik, vremenska napoved

RAI 2	
7.10	Cercando cercando
8.00	9.00, 10.00 Dnevnik
8.10	Scannzonatissima
8.55	EP v atletiki
12.00	Dnevnik
12.05	Ci vediamo in TV
13.00	Dnevnik
13.30	Tg2 Motori
13.50	Motociklizem: VN Ceske, 500 ccm
15.00	Vremenska napoved
15.05	Film: L' ora delle pistole (western, ZDA '67, i. James Garner, Robert Ryan)
16.50	Aktualno: Tg2 Dosje
17.50	Nan.: Kamaleon Jarod
18.50	EP v atletiki
20.10	Risanke
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	TV film: Operazione Apocalisse (dram., ZDA '97, i. Patrick Bergin, Virginia Madsen)
22.35	Nan.: Dark Skies (i. Eric Close, Megan Ward)
23.20	Dnevnik, vreme
23.40	Rubrika o protestantizmu
0.10	Aktualno: Aleksander Dubcek
1.35	Brezdelje utruja?
1.55	Glasb. oddaja: Mi ritorni in mente replay

RAI 3	
6.00	Fuori orario
8.45	Vabilo na koncerte Rai 3
9.30	Film: I due pompieri (kom., It. '68, i. Franchi-Ingrassia)
11.05	Motociklizem: VN Ceske
13.30	Aktualno: Top Secret
14.00	Dezelni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30	SP v kolesarstvu
16.00	EP v atletiki
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Nan.: Friends (i. J. Aniston, C. Cox, M. Perry)
20.45	Nad.: Un posto al sole (i. I. Di Benedetto, M. Aiello, G. Baldi, S. Sardo)
22.35	Dnevnik, deželne vesti
23.00	Sportna nedelja
0.40	Nogomet: real saragozza - Parma
0.15	Dnevnik
0.15	Fuori orario. Film: Gorilla Bathes in odkritjih: zemeljski zakladi - Diamanti
2.25	Nan.: Miami Vice (i. P. M. Thomas, Don Johnson)

RETE 4	
6.00	Nan.: Piccolo amore, 6.50 in 8.30 Zingara
8.20	Affare fatto
9.30	Nan.: Mister Ed
10.00	Masa
11.00	Aktualno: Eurovillage
11.30	Dnevnik
11.40	Variete: Classici...
12.30	Dok.: L' altro azzurro
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Film: Il gladiatore di Roma (pust., It. '62)
16.00	Film: Settimo cavalleria (pust., ZDA '56, i. B. Hale, R. Scott, J. Nolan)
18.00	Variete: Ballo amore e fantasia, vmes (18.55) dnevnik
20.35	Variete: Campioni di ballo
23.00	Film: Prima pagina (kom., ZDA '74, i. Jack Lemmon, W. Matthau)
1.10	Pregled tiska
1.30	Nan.: Chicago Hospital
2.40	Mister Ed

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.30	Nan.: Dieci sono pochi, 9.00 Hisa v preriji
10.00	Film: Appuntamento in riviera (kom., It. '62, i. Tony Renis, Mina, Graziella Granata)
12.00	Nan.: Norma in Felice (i. Gino Bramieri in Franca Valeri)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Strada facendo - Trenutki, spomini, občutki ob 20-letnici Canale 5 (vodita Claudio Lippi in Enrica Bonaccorti)
18.00	Film: Il boom (kom., It. '63, r. V. De Sica, i. Alberto Sordi, Elena Nicolai, Silvio Battistini)
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Film: Il ritorno di Don Camillo (kom., It.-Fr. '53, i. Gino Cervi, Fernandel)
22.30	TV film: Le regole dell'omicidio (thriller, ZDA '94, i. Scott Bakula, Chelsea Field, John Getz)
0.30	Nocni dnevnik
1.00	Nan.: Hill Street noc in dan (i. Daniel J. Travanti, Michael Warren)
2.00	Nan.: Ragionevoli dubbi
3.00	Nocni dnevnik
3.30	Nan.: Bally in Larry

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.35	Risanke
10.00	Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.30	Nan.: Kirk (i. Kirk Cameron, Will Estes), 11.00 Hazzard - Zbogom, general Lee (i. T. Wopat, J. Schneider)
12.00	Sport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich), vmes (12.25) Odprti studio
13.00	Glasba: Super (vodi Peppe Quintale)
14.00	Nan.: Felix
16.00	Nan.: Big Man - Boomerang (i. Bud Spencer)
18.00	Nan.: Lassie
18.30	Odprti studio
19.00	Variete: Drive in story
20.00	Nan.: Pappa e Ciccio
20.30	Film: Giù la testa (western, It. '71, r. S. Leone, i. Rod Steiger, James Coburn, Romolo Valli)
23.30	Nan.: Valentina (i. Demeatra Hampton, R. Case)
0.00	Sport studio
0.25	Film: Audience a ogni coto (dram., ZDA '90)
2.00	Film: Città segreta (dram., VB '87)

TELE 4	
15.15	Nad.: Prava ljubezen
16.00	Film: Così vinsi la guerra, 18.00 Nemico amato
19.30	Italijanska kuhinja
20.30	Zivali in narava
21.00	Poletni sport
21.30	Film: Giovani gangsters
23.00	Poletni Musichiamo
0.16	Konjske dirke

MONTECARLO	
14.25	19.30, 22.45, 0.30 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
9.05	16.00, 20.00 EP v atletiki
11.55	Papežev blagoslov
12.55	Nan.: Airwolf
14.00	Film: Le quattro piume (pust., VB '39)
21.00	Film: Kid (dram., ZDA '91, r. M. Robinson, i. Brian Austin Green)
23.30	Nogomet: Atletico Madrid - Lazio, 1.55 Celta Vigo - Fiorentina

Slovenija 1	
7.55	Napovedniki
8.00	Ziv zav. Risanka: Cilkin koticek, 8.10 Skrivno zivljenje igrac, 8.25 Zvezdica, 8.50 Telerime, 8.55 Modro poletje, 9.20 nan.
9.50	Ozare
9.55	Ruski skladatelji
10.20	KOncert
11.00	Svetovna družina (Jap.)
11.30	Nasi misionarji (3. del)
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Pomagajmo si
13.00	Porocila, vreme, sport
13.10	Vremenska panorama
13.50	Terra giatana - Gipsy Kings, 14.45 Novice iz sveta razvedrila
15.15	Film: Vanishing Act
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.15	Alpe Jadran
17.45	Po doma
18.40	Po dolgem in pocez: Sempeter in...
19.10	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Poletni most
21.30	Portret Ivana Mraka
22.30	Porocila, vreme, sport
22.45	Nan.: Tretji kamen od sonca, 23.10 Upravnica
0.00	Po dolgem in pocez

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	Videospot dneva
17.05	Zgod. avtomobilizma
17.35	Mocbioenergije
18.00	Okarina etno festival Bled
19.00	Videostrani
20.00	Komorni godalni orkester; Solisti iz St. Peterburga
21.15	Poletne prireditve 98: Skoki z mosta v Kanalu, Praznik prsuta in terana..

Slovenija 2	
7.25	Vremenska panorama
9.15	Napovedniki
9.25	Teater Paradiznik
10.00	V vrtincu (pon.)
10.30	Film: Summer of the Trolls (Svedska)
11.50	Oddaja o slovenski vojski: Pripravljeni
12.25	Motociklizem: VN Ceske do 250 ccm
13.25	Dok. serija: Seks, cenzura
13.55	Motociklizem: VN Ceske do 500 ccm
16.15	TV prodaja
16.45	EP v atletiki: Maraton
17.15	EP v atletiki
19.55	Kosarkarski turnir: Union Olimpija - Cibona
21.30	Dok. serija: Seks, cenzura in film (ZDA, zadnji del)
22.25	Sport v nedeljo
23.10	Film: Banyon (ZDA)
0.45	Napovedniki

Koper	
16.00	Euronews
17.00	Ep v atletiki
17.30	Risanke
18.00	Program v slov. jeziku: Alica - Evropski kulturni magazin
18.30	Milje in vozli
19.00	TV dnevnik, sport
19.25	Risanke
19.50	Nan.: Police News
20.50	Film: Zvezda Ria (Nemcija '55, r. K. Neumann, i. Maria Frau, Franco Andrei)
22.20	Vsedanes - TV dnevnik
22.35	EP v atletiki
23.35	Istra in... poletje
0.05	TV Dnevnik-Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Max 14 (M. Okorn, r. M. Prepeluh, 1. del); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Soft music; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Na počitnice; 12.45 Poletne melodije; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Boris Pahor - Tržačan, Slovenec, Evropejec; 16.00 Z naših prireditev: Revija kraških godb; 17.00 Porocila; 17.05 Pogovor s prof. T. Pavšičem; 18.20 Literarne podobe, Priljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 89,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strizenje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Priporočila; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Razvedrilna odd.; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za klasiko; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, šport; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno, 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO, vreme, šport; 15.50 Glasb. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Iz opernih opusov; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Glasba in napoved sporeda; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten; 6.20 Duhovna misel (mag. Peter Olip); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna. ORF 2 13.30 Romanje treh dežel, Pariznik velike Gospojnice, Globasnica-Farant.

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Namesto, da bi si privosčili veselo poletje, se obremenjujete s skrbmi. Ste morda pevec perfekcionista? Ne išcite popolnosti, ker je na tem svetu ne boste našli.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Pravzaprav ne veste čisto dobro, kaj bi sami s seboj. Nekaj več prostega časa vas je popolnoma zmedlo. Doma povzročate zmedo in se vtikate v stvari, ki vas ne zadevajo.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ste zelo komunikativni, zato vam navezovanje stikov z drugimi ljudmi ne povzroča posebnih težav. Poletje je čas druženja.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Posvetili se boste urejanju svojega okolja. Morda se boste lotili celo prenove stanovanja? Z denarjem nimate posebnih težav, saj znate obrniti vodo na svoj mlin.

LEV 23. 7. - 23. 8.: V vaše življenje je vstopilo toliko spememb, da jim komaj sledite. Nic cudnega ni, da so vaši občutki mešani. Prisluhnite vsakemu od njih in se jim ne pustite splasiti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ure in ure boste lahko tuhtali o svojih problemih, a vam ta razmišljanja ne bodo prevec pomagala. V prihodnjem tednu boste potrebovali veliko več časa zase.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Med prijatelji boste naravnost zaživeli, saj boste izredno družabni in komunikativni. Cim vec boste med ljudmi, pa vam dobre volje prav gotovo ne bo primanjkovalo.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Čeprav imate dela cez glavo, se ne pritožujete. Polni zagona in dobre volje ste. Na delovnem mestu pa za zgled tudi drugim sodelavcem.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Najraje bi ostali kar na dopustu, saj so vam težave na delovnem mestu že posteno načele živce. Tezko boste shajali s sodelavci, se posebno če bodo do vas nerazumevali.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Custveno ste v nekoliko nestabilnem obdobju. Kaj hitro ste prizadeti in ljubosumni. Potrebovali boste veliko pozornosti svojih bliznjih.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Veliko energije boste usmerili v partnerski odnos. Ce ste samski, boste nveč iskali svojo dušo dvojico, ce pa ste vezani, boste od partnerja pričakovali zelo veliko.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vase življenje potrebuje boljso organizacijo. Veliko časa izgubljate po nepotrebnem. Postanite bolj aktivni. Držite se aktivnega urnika, pomagal vam bo pri ekonomičnosti časa.

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Ilustrirana pravljica: Noč prihaja bosa
20.30	TV DNEVNIK

RAI 1	
6.00	Euronews
6.30	Jutranji dnevnik
6.45	Jutranja oddaja Unomatina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.40	Film: Ti-Koyo e il suo pescecane (dok., It. '62, r. Folco Quilici, i. Denis Puhira, Diana You)
11.30	Dnevnik
11.35	Aktualna oddaja: Poletna Verdemattina (vodita L. Sardella in J. Majello)
12.25	Vreme in kratke vesti
12.35	Nan.: Matlock - Milijarder (i. Andy Griffith, Linda Purl, zadnji del)
13.30	Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05	Film: Animali pazzi (kom., It. 39, i. Totò, Luisa Ferida)
15.25	Nan.: Se bojiš teme?
15.50	Mladinski variete: Poletni Solletico, vmes risanke Rupert in nan. Se bojiš teme?
18.00	Dnevnik
18.10	Nan.: Gospa v rumenem - Inspektor Le Chat, 19.00 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour, Joe Lando)
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik, 20.35 Sport
20.40	Variete: La Zingara
20.50	Film: Turista per caso - Naključni turist (kom., ZDA '88, r. L. Kasdan, i. William Hurt, K. Turner)
23.00	Dnevnik
23.05	Aktualna odd.: Notti mediterranee - Sredozemske noči - Makedonija (vodi Federico Fazzuoli)
23.55	Miting prijateljstva v Riminiju
0.25	Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

RAI 2	
7.00	Schwarzwaldska klinika
7.45	Jutranji Go cart: Risanke
9.30	Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
10.00	Nan.: Advokat za mladoletnike (i. Helmut Zierl)
11.30	Tg2 - Medicina 33
11.45	Dnevnik
12.00	Ci vediamo in TV
13.00	Dnevnik
13.30	Risanke
14.05	Nan.: Hunter (i. Fred Dryer), 14.55 Inspektor Tibbs, 15.45 Law & Order (i. Jerry Orbach), 16.40 Il Virginiano (i. Lee J. Cobb), vmes (16.15, 17.15) kratka poročila
18.15	Kratka poročila, sport
18.40	Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05	Nan.: Sentinel
20.00	Risanke: Tom in Jerry
20.20	Izzrebanje lota
20.30	Vecerni dnevnik
20.50	Nan.: Inspektor Derrick (i. H. Tappert, F. Weper)
23.05	Dnevnik
23.20	Aktualno: Zgodbe (vodi Gianni Minà)
0.40	Vreme, sport
1.00	Aktualno: Telecamere

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Film: Fortunella (dram., It. '58, i. G. Masina)
10.15	Glasba: 15 minut slave
10.30	Aktualno: Tempo, 11.00 Tema
12.00	Dnevnik, 12.05 Sport
12.10	Nan.: Podezelski zdravnik
13.00	Aktualno: Il grillo, 13.30 Italija 70-ih let
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.35	Aktualno: Report
15.05	Nan.: Kaj ti roji po glavi
15.30	Sport: dresura, EP v odbojki, Italija - Poljska
17.00	Dok.: Geo Magazine
17.50	Vremenska napoved
18.10	Nan.: Supermanove dogodivščine (i. Teri Hatcher, Demi Cain)
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti, dezelneste vesti, vreme
20.00	Nan.: Friends
20.45	Nogomet: Ternana - Genoa (pokal Italije)
22.40	Dnevnik, dezelneste vesti
23.05	Film: Di chi è questa America? (dram., '95)
0.45	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.50 Zingara
8.30	Pregled tiska
8.50	Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d'amore, 12.30 Edera
11.30	Dnevnik
12.20	Kviz: Iva Show
13.30	Dnevnik
14.00	La macchina del tempo
14.30	Nad.: Sentieri - Steze
15.00	Nan.: Savannah
16.00	Film: Addio signora Leslie (dram., ZDA '54)
18.00	Aktualno: Chi c'è c'è al sole
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Glasba: festival di Napoli
23.00	TV film: Giochi morbosi (thriller, ZDA '94, i. P. Bauchau, Joanna Pacula)
0.55	Pregled tiska
1.15	Film: Diario di una casalinga inquieta (kom., ZDA '70, i. R. Benjamin)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.30	Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.30	Nan.: Druzina Hogan, 11.30 Papà Noè, 12.30 Due per tre - Moski (i. Johnny Dorell)
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	Aktualno: A regola d'arte
13.45	Nad.: Beautiful
14.15	TV film: Nel nome dell'amore (dram., ZDA '95, i. Laura Leghton, Richard Crenna, M. Hayden)
16.15	Nan.: Komisar Scali, 17.15 Detektiv na razpotju (i. Dick Van Dyke, Scott Baio), 18.15 Plavalaska za oceta (i. Patrick Duffy, S. Sommers)
18.45	Variete: Poletni Tira & Molla (vodi Giampiero Ingrassia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.35	Variete: Doppio lustro (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)
21.00	Film: Over the Top (kom., ZDA '87, r. M. Golan, i. S. Stallone)
23.00	Film: All' inseguimento della pietra verde (ZDA '84, i. M. Douglas)
1.00	Nocni dnevnik

ITALIA 1	
6.10	Nan.: Ultraman
6.40	Otroski variete, vmes nanizanke in risanke
9.20	Nan.: Hazzard
10.20	Film: Scuola di geni (kom., ZDA '85, i. Val Kilmer, Gabe Jarrett)
12.20	Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55	Nan.: Genitori in blue jeans
13.30	Risanke
14.00	Risanke: Jetson
14.20	Variete: Mai dire Banzai
15.00	Nan.: Baywatch
16.00	Variete za najmlajše, risanke
17.30	Nan.: Xena
18.30	Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio
19.00	Nan.: V osmih pod streho, 19.30 Pappa e ciccio
20.00	Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45	TV film: Questione d'onore - Love's Death Triangle (thriller, ZDA '97, i. Holly M. Combs)
22.40	Aktualno: Moby's
23.40	Nan.: P.S.I. Factor (i. Dan Aykroyd)
0.45	Italija 1 sport
1.20	Sport: Gimmy

TELE 4	
19.30	16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
15.15	Nad.: Prava ljubezen..
16.00	Ai confini della realtà
17.00	Scoop, 18.00 Innamorarsi
20.05	Konjske dirke
20.30	22.00 Kosarkarski turnir Grado Basket '98
0.16	Konjske dirke

MONTECARLO	
12.35	19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
13.05	Nan.: Quincy
14.05	Film: Il buio oltre il sole (pust., VB '67)
16.00	Variete: Tappeto volante
17.00	Film: La grande attrazione (dram., ZDA '62, i. Pat Boone, Nancy Kwan)
20.45	Film: 2001 - Odissea nello spazio (ZDA '69)
0.00	Nan.: Omici d'élite
1.30	Film

Slovenija 1	
7.30	Vremenska panorama
8.55	Napovedniki
9.00	TV prodaja
9.30	Tedenski izbor: Rozni pogovori - Ela Peoci, 9.40 Muro in ljubezen, 9.50 Risana nan. Palcek David, 10.15 Dok.: Izgubljenec civilizacije (ZDA, 9. del), 11.05 Dok. oddaja: Pustolovščina Okavango (Fr., 4. del)
12.00	Alpe Jadran
12.30	Utrip
12.45	Zrcalo tedna
13.00	Poročila, vreme, sport
13.10	Vremenska napoved
13.25	Tedenski izbor: Ljudje in zemlja
13.55	Dok. odd.: Kurji praznik
14.50	Poletni Most
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.10	Po Sloveniji
17.30	Otroski program: Radovedni Tacek: Skrinja
17.50	Portret: Jure Petac
18.05	Nan.: A.J. - Casovni potniki (ZDA, 11. ep.)
18.35	Otroci sveta
19.05	Risanka
19.10	Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30	TV dnevnik, vreme, sport
20.05	Nad.: Savannah (33. del)
20.50	Oglasi
20.55	Dobro je vedeti
21.00	Dok.: Deklica v bikinkah
22.00	Odmevi
22.20	Vreme, kultura, sport
22.40	Nocni pridih.
	Nanizanka: Fina gospa (VB, 13. epizoda)
23.10	Nad.: Inspektor Morse (VB, 11. ep.)
0.00	Otroci sveta (pon. 6 oddaje)
0.30	Napovedniki

TV PRIMORKA	
8.00	17.00 Videostrani
17.00	VideoSpot dneva
17.05	Komorni godalni orkester: Solisti iz Sankt Peterburga
18.15	Poletne prireditve: Skoki z mosta na Kanalu, Praznik prsuta in terana, Patristiske igre v Senozecah
19.20	Videostrani
20.00	Dnevnik, vreme
20.30	Japonska svilenka
20.40	Sportni ponedeljek
21.40	Nogomet: Primorje - Koročan, nato Dnevnik

Slovenija 2	
8.45	1.05 Teletekst
9.00	Vremenska panorama
10.00	Matineja.
	Nanizanka: Na vasi (Danska, 41. ep.), 10.30 nan.: Pacific Drive (Avstral., 41. epizoda)
10.55	Tedenski izbor. Nanizanka: Pasje zivljenje (ZDA, 17. epizoda)
11.20	Nanizanka: Cudezni otrok (ZDA, 10. epizoda)
11.45	Sport v nedeljo
12.30	Dok. serija: Vinska popotovanja (VB, 7. del)
12.50	Fim: Opera za tri groše (Nemcija)
14.40	Euronews
15.05	TV prodaja
15.35	Tedenski izbor
	Film: Navadno zivljenje (Portugalska)
17.30	Oddaja o slovenski vojski: Pripravljeni
18.05	Nad.: Okus po zločinu (VB, 2. epizoda)
19.00	TV igrice: Lingo
19.25	Videoring
20.00	Studio City
20.50	Koncert skupine Dan-D
21.40	Pomp
22.45	Brane Roncel izza odra
0.05	Studio City (pon.)
1.00	Napovedniki

Koper	
16.00	Euronews
17.00	Vesolje je...
17.30	Risanke
18.00	Program v slovenskem jeziku: Sportna mreza
18.30	Sportni portret
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25	Risanke
19.50	Nan.: Police News
20.50	Film: Tiste jasne oktobrske noci (It. '70, r. Massimo Franciosa, i. I. Demick, A. Ekberg)
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Program v slov. jeziku: Primorska kronika
22.45	Sportna mreza
23.15	Iz prve roke
23.45	Tuttoggi - Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 New Age; 8.30 Otroski kotiček: Plka nogavička (bere L. Gec); 8.50 Črtica (J. Renko); 8.55 Potpuri; 10.10 Concert: Videmski filham. orkester; 11.40 Odprta knjiga: Spomini na Rainerja M. Rilkeja (int. M. Sardoč); 11.45 Živahne melodije; 12.00 Odkrivajmo Slovenijo; 12.15 Slov. glasba; 12.40 Zbori; 13.20 Potpuri; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Krvavo polje, brezmejno gorje; 15.15 Poslovni bonton; 15.45 Zanimivosti iz živalskega sveta; 16.00 Otrok in družina; 16.45 Pesem dneva; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album; 18.00 Leta mojega popotovanja (F. Saleški Finžgar); 18.15 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15

Herpelje-Kozina; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilski odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Svetovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dne-

va; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočturno; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, Drobtnice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, šport; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, šport, vreme, promet; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.30 Simf. orkester iz St. Peterburga; 22.05 Nočturno; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik,

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7796699, fax 040 773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
zira račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Hladna fronta se bo pomaknila proti jugu, nad osrednji Balkan. Za njo se bo nad srednjo Evropo in tudi nad našimi kraji prehodno zgradilo sibko območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi bo dotekal nad naše kraje bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vziđe ob 6.15 in
zatone ob 20.00.
Dolžina dneva 13.45.

LUNINE MENE

Luna vziđe ob 7.28 in
zatone ob 20.45.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja
25.2 stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo obremenilen, vremensko občutljivi ljudje se bodo slabše počutili, bodo razdražljivi, nemirni, potrti, hitreje se bodo utrudili in tudi spanje bo moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.55 najnižje -57 cm, ob 11.24 najvišje 45 cm, ob 17.15 najnižje -28 cm, ob 22.59 najvišje 39 cm.

Jutri: ob 5:20 najnižje -53 cm, ob 11.47 najvišje 44 cm,
ob 17.44 najnižje -28 cm, ob 23.27 najvišje 34 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	23	2000 m	10
1000 m	17	2500 m	8
1500 m	13	2864 m.....	5

DANES

Zjutraj bodo padavine povsod ponehale, čez dan se bo delno zjasnilo. SOSEDNJE POKRAJINE: Padavine bodo zjutraj ponehale, čez dan se bo od severozahoda delno zjasnilo. Ob severnem Jadranu bo zjutraj prehodno zapihala zmerna burja.

JUTRI

V **ponedeljek** bo delno jasno, popoldne bodo v notranjosti Slovenije krajevne nevihte.

V **torek** bo delno jasno in večinoma suho.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Razbitina Titanica za razstavo v ZDA

BOSTON - V sredo so potegnili z dna Atlantskega oceana del razbitine Titanika, luksuznega parnika, ki je v svoji prvi vožnji leta 1912 nalezl na ledeno goro in utonil z večino potnikov in posadke. Gre za največji kos, kar so jih doslej potegnili z globine morja: sredi 20 ton težke pločevine je razvidna ladijska lina (na sliki spodaj, telefoto AP). Razbitino bodo sčistili (na sliki zgoraj) in jo predstavili na razstavi o Titanicu, ki jo prirejajo v Bostonu.

**Novella 2000
se opravičuje
senatorju
Antoniu Di Pietru**

MILAN - Nihče se ni nič zavedel, vodstvo tednika »Novella 2000« je opozoril neki citateli; na naslovnici je bila fotografija senatorja Antonia Di Pietra, ki jo je neznana roka grobo retuširala v visini genitalij. Kaj takega je bilo očitno preveč tudi za založnika, direkcijo in uredništvo tednika, ki je vse prej kot puritansko. Poleg tega Di Pietro tudi sodeluje s tednikom Oggi, ki ga kot »Novella 2000« izdaja Rsc Periodici. Založnik je že napovedal, da so vložili prijavo proti neznanecem v pričakovanju, da z notranjo preiskavo ugotovijo, kaj se je dejansko zgodilo, če je slo za sabotazo ali pa za nenamerno, čeprahujo nepazljivost. Skusali so tudi stopiti v stik z Di Pietrom, da se mu opravičijo, vendar je na dopustu in je nedosegljiv. Morda bodo izvide zadnje številke tednika umaknili iz prodaje. Ogorčenost in zaskrbljenost je izrazil tudi sindikalni odbor Rsc, ki odkrito govori o sabotazi.

Velika pozornost za novorojenčka

V zivalskem parku Port Lympne v jugozahodni Angliji se je v teh dneh rodil indijski slonček, ki so ga poimenovali za Ashoha. Slončku, ki tehta 159 kilogramov, je osebje parka namenilo vso pozornost, še posebej pa se z njim ukvarja čuvaj Steve Seathom. (Telefoto Ap)

Festival barvitih zmajev

BREMEN - V kraju Lemverder pri Bremnu so priredili vsakoletni festival zmajev. Se največ pozornosti je med prisotnimi vzbudil veliki in barviti »Big Bowl« (telefoto Ap)

